

HYVI
NVOINTI
ALU EYH
TI ÖV
ÄL **HYVIL** FÄ
RDS OMR
ÅDESBOL
AGET

**MALL FÖR
FÖRVALTNINGSSTADGA
FÖR VÄLFÄRDSOMRÅDEN**

<https://www.hyvil.fi/tietoa-meista/>

Författare:

Johanna Sorvettula & Johanna Lindholm

ISBN 978-952-7550-01-4 (pdf)

© Hyvil
Helsingfors 2023

Välfärdsområdesbolaget Hyvil Ab
Kommunernas hus, Andra linjen 14
00530 Helsingfors
Telefon 09 771 6000
www.hyvil.fi

Förord

Välfrädsområdenas uppgifter anges i lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021) och lagen om ordnande av räddningsväsendet (613/2021). Bestämmelser om välfärdsområdenas förvaltning finns i lagen om välfärdsområden (611/2021) och i speciallagar som gäller välfärdsområdenas uppgiftsområden.

Välfrädsområdet är ett offentligrättsligt samfund. I enlighet med lagen om välfärdsområden har det inom sitt område sådan självstyrelse som avses i 121 § 4 mom. i grundlagen. Välfrädsområdet har uppgifter som särskilt föreskrivs i lag och en begränsad allmän kompetens. Verksamheten bör styras som en helhet oberoende av hur de tjänster som välfärdsområdet ansvarar för produceras.

Välfrädsområdet leds av välfärdsområdesfullmäktige, välfärdsområdesstyrelsen och välfärdsområdesdirektören som är underställd välfärdsområdesstyrelsen. Ledningen av välfärdsområdet baserar sig på välfärdsområdesstrategin och servicestrategin för social- och hälsovården, beslutet om räddningsväsendets servicenivå, budgeten och ekonomiplanen, välfärdsområdesfullmäktiges övriga beslut samt principerna om god förvaltnings- och ledningspraxis.

Varje välfärdsområde ska ha en förvaltningsstadga. Förvaltningsstadgans innehåll bestäms i huvudsak i 95 § i lagen om välfärdsområden. I förvaltningsstadgan för ett välfärdsområde fastställs ledningssystemet, organen samt fördelningen av uppgifter och befogenheter mellan olika organ. Förvaltningsstadgan ska innehålla bestämmelser om ordnandet av förvaltningen och verksamheten, välfärdsområdets organ- och tjänsteinnehavarstruktur samt befogenhets- och ansvarsfördelningen mellan organen och tjänsteinnehavarna. Förvaltningsstadgan ska även innehålla behövliga bestämmelser om ordnandet av förvaltningen och verksamheten, om besluts- och förvaltningsförfarandet och välfärdsområdesfullmäktiges verksamhet i störningssituationer under normala förhållanden och under undantagsförhållanden. Förvaltningsstadgan är ett centralt styrmedel för välfärdsområdets förvaltning och verksamhet. Välfrädsområdena har en omfattande prövningsrätt när det gäller att fastställa befogenheter och ansvarsfördelningen. Det integrationsmål som ingår i reformen bör styra välfärdsområdenas lednings- och förvaltningsstrukturer.

Förvaltningsstadgan är ett centralt verktyg för reformens måluppfyllelse. Förvaltningsstadgan bör stödja till exempel en övergripande ledning och de integrationsmål som satts för reformen. Välfrädsområdets organisation och förvaltningsstadga bör säkerställa att förvaltningen leds på ett flexibelt sätt med sikte på en effektiv verksamhet. Mallen har för avsikt att lyfta fram de villkor som lagstiftningen ställer på välfärdsområdena och det spelrum som välfärdsområdena har vid tillämpningen av dem.

Lagen om välfärdsområden, lagen om ordnande av social- och hälsovård samt lagen om ordnande av räddningsväsendet förutsätter inte att ordnande och produktion avskiljs från varandra. I ordnandet ingår organisering av produktionen (11 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård: Servicestrategi). Utgångspunkten och målet är att integrera verksamheten och organiseringen av välfärdsområdets förvaltning. Planeringen av tjänsteproduktionen och organiseringen av tjänsterna påverkar organisationsmodellen.

Till organiseringsansvaret hör rätt att besluta hur tjänsterna ska produceras. Produktionen begränsas i 7 § i lagen om välfärdsområden samt i 8, 12 och 13 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Välfärdsområdet ska ha en tillräcklig egen tjänsteproduktion. I 7 kap. i lagen om välfärdsområden (Ledningen av välfärdsområdet samt välfärdsområdesstyrelsen) är integration en väsentlig utgångspunkt i ledningen av tjänsterna.

De centrala målen för social- och hälsovårdsreformen:

- minska skillnaderna i välfärd och hälsa,
- trygga likvärdiga och högklassiga social- och hälsovårdstjänster för alla finländare,
- stärka tjänsterna på basnivå,
- förbättra tillgången till tjänster och tjänsternas tillgänglighet,
- trygga tillgången på yrkeskunnig arbetskraft,
- möta de utmaningar som samhällsförändringarna för med sig och
- dämpa kostnadsökningen.

Bestämmelserna i mallen för förvaltningsstadga är indelade i sex delar och 22 kapitel. Utöver de allmänna motiveringarna förklaras mallbestämmelsernas innehåll och den lagstiftning som bestämmelserna anknyter till genom motiveringar till paragraferna. I kapitel 17 finns det bestämmelser om välfärdsområdesfullmäktiges sammanträdesförfarande och i kapitel 20 om sammanträdesförfarandet för de övriga organen. Bestämmelserna om sammanträdesförfarandet har inte splittrats med hänvisningar mellan dessa kapitel, utan bestämmelser med samma innehåll och motiveringar finns i bägge kapitlen.

Förvaltningsstadgan för tvåspråkiga välfärdsområden ska innehålla bestämmelser som behövs för att tillgodose de språkliga rättigheterna enligt språklagen. I välfärdsområden där den samiska språklagen ska iakttas kan man i tillämpliga delar tillämpa bestämmelserna om tvåspråkiga välfärdsområden i mallen för förvaltningsstadga.

Välfärdsområdesbolaget Hyvil Ab har ansvarat för beredningen av den andra upplagan av mallen.

Välfärdsområdesbolaget Hyvil Ab

Helsingfors, den 13 mars 2023

Johanna Sorvettula
verkställande direktör

Johanna Lindholm
jurist

Mall för förvaltningsstadga för välfärdsområden

Allmänna motiveringar

Bestämmelser om besluts- och förvaltningsförfarandet i välfärdsområden finns i 12 kap. i lagen om välfärdsområden. Förutom av lagen om välfärdsområden styrs förfarandet också av bland annat förvaltningslagen (434/2003) och de allmänna förvaltningsprinciperna.

Enligt 95 § i lagen om välfärdsområden ska förvaltningsstadgan innehålla behövliga bestämmelser om åtminstone:

1) följande frågor som gäller ordnandet av förvaltningen och verksamheten:

- a) organ och ledning,
- b) välfärdsområdesstyrelsens ordförandes uppgifter,
- c) personalorganisationen,
- d) skötseln av ekonomin,
- e) granskningen av förvaltningen och ekonomin,
- f) intern kontroll, riskhantering och hantering av avtal,
- g) ordnandet av förvaltningen och verksamheten i störningssituationer under normala förhållanden och under undantagsförhållanden.

2) följande frågor som gäller besluts- och förvaltningsförfarandet:

- a) delegering,
- b) organens sammanträden,
- c) inkallande av ersättare,
- d) uppgifterna för organens ordförande,
- e) tillfällig sammanträdesordförande,
- f) välfärdsområdesstyrelsens företrädares och välfärdsområdesdirektörens rätt att närvara och yttra sig vid andra organs sammanträden,
- g) rätten för andra personer än ledamöterna att närvara och yttra sig vid organens sammanträden,
- h) sätten för beslutsfattande i organen och det sätt på vilket välfärdsområdet ser till att den tekniska utrustning och de tekniska förbindelser som behövs för deltagande i elektroniska sammanträden och elektroniskt beslutsförfarande är tillgängliga,
- i) föredragning,
- j) förande, justering och delgivning av protokoll,
- k) undertecknande av handlingar,
- l) ordnandet av informationshanteringen och dokumentförvaltningen,
- m) avgifter som tas ut för handlingar eller utlämnande av uppgifter,
- n) behandlingen av initiativ som avses i 30 § i lagen och om den information som ska ges till initiativtagaren,
- o) kommunikationsprinciperna,

- p) förfarandet när ett ärende tas till behandling i ett högre organ,
- q) besluts- och förvaltningsförfarandet i störningssituationer under normala förhållanden och under undantagsförhållanden.

3) följande frågor som gäller välfärdsområdesfullmäktiges verksamhet:

- a) välfärdsområdesfullmäktiges sammanträdesförfarande,
- b) inkallande av en ersättare i en fullmäktigeledamots ställe,
- c) behandling av fullmäktigeledamöternas motioner,
- d) fullmäktigegrupper som bildats för arbetet i välfärdsområdesfullmäktige,
- e) deltagande i sammanträden och elektronisk kallelse till sammanträde,
- f) längden på ledamöternas anföranden i enskilda ärenden, om bestämmelserna behövs för att säkerställa sammanträdet förlopp,
- g) fullmäktiges verksamhet i störningssituationer under normala förhållanden och under undantagsförhållanden.

I störningssituationer under normala förhållanden och under undantagsförhållanden iakttas bestämmelserna i förvaltningsstadgan och under undantagsförhållanden de bestämmelser som eventuellt utfärdats med stöd av beredskapslagen (1552/2011).

Förvaltningsstadgan ska också innehålla bestämmelser som behövs för att de språkliga rättigheterna ska tillgodose i välfärdsområdets förvaltning på det sätt som anges i språklagen (423/2003) och annanstans i lagstiftningen.

Dessutom kan det i förvaltningsstadgan för ett välfärdsområde som avses i 34 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård ingå bestämmelser enligt 95 § 3 mom. i lagen om välfärdsområden om representanter som ett universitet som tillhandahåller medicinsk utbildning kan ha i välfärdsområdets organ.

Förteckningen i 95 § i lagen om välfärdsområden är inte uttömmande. Enligt lagen om välfärdsområden ska förvaltningsstadgan också innehålla bestämmelser om vissa andra frågor än de som anges i 95 §, såsom

- välfärdsområdesstyrelsens ordförandes uppgifter (44 §),
- koncernledningen och dess uppgifter och behörighetsfördelning (50 §) och
- uppgifter för välfärdsområdets affärsverk och dess direktion (70 och 71 §)

En nämnd i välfärdsområdet och ett affärsverks direktion kan ges övertagningsrätt genom en bestämmelse i förvaltningsstadgan (97 §).

Välfärdsområdesfullmäktige ska besluta om grunderna för de förtroendevaldas ekonomiska förmåner. Lagen tar inte ställning till hur beslutet ska fattas, men det är ändamålsenligt att bestämmelser om de förtroendevaldas förmåner införs i förvaltningsstadgan.

Förvaltningsstadgans innehåll

Förvaltningsstadgan ska innehålla behövliga bestämmelser om åtminstone de frågor som räknas upp i 95 § i lagen om välfärdsområden. Utgångspunkten

för lagen om välfärdsområden är att förvaltningsstadgan ska innehålla alla behövliga bestämmelser om ordnandet av välfärdsområdets förvaltning, verksamhet, besluts- och förvaltningsförfarande och fullmäktiges verksamhet. Förvaltningsstadgan kan alltså innehålla också andra bestämmelser än de som föreskrivs i lagen. Innehållet i förvaltningsstadgan bestäms av välfärdsområdesfullmäktige. Bestämmelserna får dock inte vara lagstridiga.

I förvaltningsstadgan fastställs välfärdsområdets organ- och tjänsteinnehavarstruktur. I regel upprepas inte sådana uppgifter som föreskrivs för organen i lagen. Bestämmelserna i förvaltningsstadgan får delas upp på flera handlingar om välfärdsområdets organisation är så omfattande att det inte är ändamålsenligt att samla alla bestämmelserna i en och samma handling.

Välfärdsområdesfullmäktige bedömer vilka bestämmelser som behövs i förvaltningsstadgan för styrningen av verksamheten. Genom bestämmelserna i förvaltningsstadgan fastställer välfärdsområdesfullmäktige sin egen ställning som utövare av välfärdsområdets beslutanderätt samt välfärdsområdesstyrelsens, de övriga organens och de ledande tjänsteinnehavarnas befogenheter och rätten för myndigheterna att genom egna beslut vidaredelegera beslutanderätt som delegerats till dem.

Välfärdsområdesfullmäktige utövar välfärdsområdets högsta beslutanderätt inom välfärdsområdets uppgiftsområden. Välfärdsområdesfullmäktige kan i förvaltningsstadgan delegera beslutanderätt till välfärdsområdesstyrelsen, andra organ i välfärdsområdet och direktionen för ett affärsverk i välfärdsområdet. Beslutanderätt kan också delegeras direkt till tjänsteinnehavare och förtroendevalda i välfärdsområdet. Det bör noteras att lagstadgade befogenheter inte kan överföras genom bestämmelser i förvaltningsstadgan.

Välfärdsområdets förvaltningsstadga ska innehålla behövliga bestämmelser om ordnandet av förvaltningen och verksamheten, om besluts- och förvaltningsförfarandet och välfärdsområdesfullmäktiges verksamhet i störningssituationer under normala förhållanden och under undantagsförhållanden enligt 3 § i beredskapslagen. Enligt 69 § i lagen om välfärdsområden tillämpas bestämmelserna också på välfärdssammanslutningar.

Förvaltningsstadgan ska också innehålla behövliga bestämmelser om delegering. Dessa bestämmelser ska fördela beslutanderätten mellan myndigheterna i välfärdsområdet i störningssituationer under normala förhållanden och under undantagsförhållanden. Samtidigt måste man beakta att det föreskrivs om befogenheterna under undantagsförhållanden i beredskapslagen. Beslutanderätten kan dock delegeras genom bestämmelser i förvaltningsstadgan endast i ärenden där det är tillåtet enligt 96 § i lagen om välfärdsområden. Det är inte möjligt att genom bestämmelser i förvaltningsstadgan göra avvikelser från de befogenheter som i lag föreskrivs för myndigheter eller organ i störningssituationer under normala förhållanden och under undantagsförhållanden. Utgångspunkten är att man i välfärdsområdena i störningssituationer under normala förhållanden och under undantagsförhållanden så länge som möjligt handlar i enlighet med normala ledningsmetoder, beslutsförfaranden

och bestämmelser om befogenheter. Fullmäktige kan alltså bedöma att de normala befogenheterna enligt förvaltningsstadgan är tillräckliga för att hantera exceptionella situationer i störningssituationer under normala förhållanden och under undantagsförhållanden.

Befogenheter som avviker från det normala ska alltså utövas i så liten utsträckning som möjligt. De grundläggande fri- och rättigheterna ska säkerställas i alla säkerhetslägen. Dessutom måste det samtidigt även säkerställas att beslutsfattandet är öppet och demokratiskt, i enlighet med principerna för god förvaltning.

Utöver förvaltningsstadgan är följande styrmedel viktiga för välfärdsområdet:

- välfärdsområdesstrategin (41 § i lagen om välfärdsområden), inklusive servicestrategin för social- och hälsovården (11 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård),
- beslut om räddningsväsendets servicenivå (6 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet)
- budgeten, ekonomiplanen och investeringsplanen (16 § i lagen om välfärdsområden) och
- de planer för egenkontroll och de patientsäkerhetsplaner som det särskilt föreskrivs om i lag (40 och 41 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård), vilka utgör en del av programmet för egenkontroll inom den interna kontrollen.

Förvaltningsstadgans bindande verkan och ikraftträdande

Bestämmelserna i förvaltningsstadgan ska iakttas i välfärdsområdets förvaltning. Om till exempel en myndighet genom sitt beslut avviker från befogenhetsgränserna i förvaltningsstadgan, har myndigheten överskridit sina befogenheter. Förvaltningsstadgan är också bindande för välfärdsområdesfullmäktige. För att kunna fatta beslut som avviker från förvaltningsstadgan måste fullmäktige ändra den. Välfärdsområdesfullmäktige kan till exempel inte avgöra ett ärende där beslutanderätten delegerats till välfärdsområdesstyrelsen genom förvaltningsstadgan.

För att det inte ska råda oklarhet om när förvaltningsstadgan träder i kraft, har välfärdsområdesfullmäktige skäl att i samband med godkännandet av stadgan eller en ändring av den också bestämma när stadgan eller ändringen träder i kraft. I lagen om välfärdsområden bestäms inte när förvaltningsstadgan ska träda i kraft. På verkställandet tillämpas 148 §, som föreskriver att ett beslut får verkställas innan det har vunnit laga kraft, men inte om verkställandet skulle innebära att det blir meningslöst att begära omprövning eller anföra besvär.

Förvaltningsstadga för x välfärdsområde

Godkänd dd.mm.åååå

Träder i kraft dd.mm.åååå

Innehåll

DEL I	
Ordnandet av förvaltningen och verksamheten	1
Kapitel 1 Ledningen av välfärdsområdet	1
1.1. Välfärdsområdets verksamhet	1
1.2. Den politiska och den professionella ledningen	2
1.3. Ägar-, koncern- och avtalsstyrning	3
1.4. Samarbete mellan välfärdsområden	4
1.5. Samarbete med kommunerna	4
1.6. Intern kontroll	5
1.7. Övergripande säkerhet och beredskap	5
1.8. Invånarnas möjligheter att delta och påverka	6
§ 1 Tillämpning av förvaltningsstadgan	7
§ 2 Välfärdsområdets verksamhet och uppgifter	7
§ 3 Välfärdsområdets förvaltnings- och ledningssystem	9
§ 4 Föredragning i välfärdsområdesstyrelsen	11
§ 5 Välfärdsområdesstyrelsens ordförandes uppgifter	11
§ 6 Välfärdsområdesfullmäktiges ordförandes uppgifter	12
§ 7 Välfärdsområdets kommunikation	12
Kapitel 2 Välfärdsområdets organ	15
§ 8 Välfärdsområdesfullmäktige	16
§ 9 Välfärdsområdesstyrelsen, sektionen för individärenden och andra sektioner	16
§ 10 Revisionsnämnden	18
§ 11 Nämnderna	18
§ 12 Nationalspråknämnden/Samiska språknämnden	19
§ 13 Hälsoskyddsmyndigheten	19
§ 14 Gemensamt x-organ för flera välfärdsområden	20
§ 15 Välfärdsområdets affärsverk	20
§ 16 Övriga direktioner	20
§ 17 Välfärdsområdesvalnämnden	21
Kapitel 3 Påverkansorgan	22
§ 18 Ungdomsfullmäktige	22
§ 19 Äldreråd	22
§ 20 Råd för personer med funktionsnedsättning	22
§ 21 Invånarpanel och panelens uppgifter	23
§ 22 Kundpanel och panelens uppgifter	23
Kapitel 4 Personalorganisationen	25
§ 23 Personalorganisationen	25
§ 24 Välfärdsområdesdirektören	25
§ 25 Sektorernas organisation och uppgifter	26
§ 26 Sektordirektörer	26
§ 27 Direktörer för ansvarsområden	26
§ 28 Direktörer för verksamhetsenheter	27
§ 29 Direktörer för affärsverk	27
Kapitel 5 Ägarstyrning	28
§ 30 Koncernledningen	29
§ 31 Koncernledningens uppgifter och befogenhetsfördelning	29
Kapitel 6 Avtalsstyrning	32
§ 32 Uppgifter och ansvarsfördelning inom avtalsstyrningen	32
§ 33 Avtalsbestämmelser	33

Kapitel 7 Organens uppgifter och befogenhetsfördelning	34
§ 34 Vårdsområdesfullmäktiges uppgifter	34
§ 35 Vårdsområdesstyrelsens uppgifter och befogenheter	35
§ 36 Sektionen för individärenden	37
§ 37 Personalsektionen	38
§ 38 Sektionen för säkerhet och beredskap	38
§ 39 Nationalspråksnämnden/samiska språknämnden	39
§ 40 X-nämndens uppgifter	39
§ 41 Vårdsområdesdirektörens uppgifter och befogenheter	39
§ 42 llmänna uppgifter för en sektordirektör	41
§ 43 Allmänna uppgifter för direktören för ett ansvarsområde	42
§ 44 Allmänna uppgifter för direktören för en verksamhetsenhet	43
§ 45 Sektorn för förvaltning och administration (staben)	43
§ 46 Sektorer som producerar stödtjänster	44
§ 47 Uppgifter och befogenheter för direktionen för x vårdsområdes affärsverk	44
§ 48 Hälsoskyddsmyndighetens uppgifter och befogenheter	44
§ 49 Vidaredelegering av beslutanderätt	44
§ 50 Befogenhet att besluta om utlämnande av en handling	45
§ 51 Övertagningsrätt för vårdsområdesstyrelsen	46
§ 52 Begränsning av vårdsområdesstyrelsens övertagningsrätt	47
§ 53 Övertagningsrätt för en nämnd	47
§ 54 Övertagningsrätt för ett affärsverks direktion	47
§ 55 Meddelande om beslut i ärenden som kan övertas	48
Kapitel 8 Befogenheter i störningssituationer under normala förhållanden och under undantagsförhållanden	49
§ 56 Tjänsteinnehavarnas uppgifter och befogenhetsfördelning i störningssituationer under normala förhållanden	51
§ 57 Införande av beslutanderätt för bestämd tid genom vårdsområdesstyrelsens beslut i störningssituationer under normala förhållanden och under undantagsförhållanden	51
§ 57 Införande av beslutanderätt som avviker från normala befogenheter för bestämd tid genom vårdsområdesfullmäktiges beslut	52
§ 58 Avvikelser från tidsfristen för kallelse	52
§ 58 Sammanställande av organ på ett sätt som avviker från det normala	52
§ 59 Rapportering	52
Kapitel 9 Befogenheter i personalfrågor	54
§ 60 Vårdsområdesstyrelsens allmänna befogenheter i personalfrågor	54
§ 61 Inrättande och indragning av tjänster samt ändring av tjänstebeteckningar	54
§ 62 Ombildning av tjänsteförhållande till arbetsavtalsförhållande	55
§ 63 Behörighetsvillkor	55
§ 64 Ledigförklarande	56
§ 65 Anställning	56
§ 66 Fastställande av villkorligt valbeslut	57
§ 67 Anställning i tjänsteförhållande när den som valts till tjänsten säger upp sig innan tjänsteutövningen inletts	58
§ 68 Anställning i tjänsteförhållande till följd av omorganiseringar av anställningsförhållanden	58
§ 69 Prövningsbaserade arbets- och tjänstledigheter	59
§ 70 Andra än prövningsbaserade tjänstledigheter	59
§ 71 Tillämpning av prövningsbaserade bestämmelser i kollektivavtalen	59
§ 72 Förflyttning till ett annat tjänsteförhållande	60
§ 73 Bisysslor	60
§ 74 Utredning av en tjänsteinnehavares arbets- och funktionsförmåga	60
§ 75 Avstängning från tjänsteutövning	61
§ 76 Ombildning till deltidsanställning	61
§ 77 Permittering	61

§ 78	Anställningens upphörande	62
§ 79	Ersättning för inkomstbortfall	62
§ 80	Återkrav av lön	62
Kapitel 10	Informationshantering och dokumentförvaltning	63
§ 81	Välårsområdesstyrelsens uppgifter inom informationshantering	64
§ 82	Välårsområdesstyrelsens uppgifter inom dokumentförvaltning	65
§ 83	Uppgifter för den tjänsteinnehavare som leder informationshanteringen	65
§ 84	Uppgifter för den tjänsteinnehavare som leder dokumentförvaltningen och arkivfunktionen	66
Kapitel 11	Språkliga rättigheter	67
§ 85	De språkliga rättigheterna i välårsområdets förvaltning för invånarna och dem som använder tjänsterna	67
§ 86	De språkliga rättigheterna i välårsområdets verksamhet	68
§ 87	Uppföljning och rapportering av hur de språkliga rättigheterna förverkligas	69
DEL II		
Ekonomi		70
Kapitel 12	Ekonomi	70
§ 88	Budget och ekonomiplan	71
§ 89	Verkställande av budgeten	72
§ 90	Uppföljning av verksamheten och ekonomin	73
§ 91	Skyldighet att följa budgeten	73
§ 92	Ändringar i budgeten	74
§ 93	Överlåtelse och uthyrning av egendom	75
§ 94	Anskaffning av fast egendom, varor och tjänster	75
§ 95	Godkännande av avskrivningsplanen	75
§ 96	Finansförvaltning	76
§ 97	Beslut om avgifter	77
§ 98	Avgifter för utlämnande av handlingar	77
DEL III		
Kontroll och beredskap		79
Kapitel 13	Extern kontroll	79
§ 99	Revisionsnämndens sammanträden	80
§ 100	Revisionsnämndens uppgifter, befogenheter och rapportering	80
§ 101	Utvärderingsberättelse och revisionsnämndens övriga rapporter	82
§ 102	Val av revisionsammanslutning	82
§ 103	Uppgifter som hör till enheten för extern revision/kontroll	83
§ 104	Rätt till upplysningar	83
§ 105	Revisorernas uppgifter	83
§ 106	Uppdrag av revisionsnämnden	83
§ 107	Revisionsberättelse och övriga rapporter	83
Kapitel 14	Intern kontroll	85
§ 108	Välårsområdesstyrelsens uppgifter i den interna kontrollen	88
§ 109	Uppgifter som hör till sektionen för intern kontroll och avtalshantering	89
§ 110	Välårsområdesdirektörens uppgifter i den interna kontrollen	90
§ 111	Direktionens (nämndens) uppgifter i den interna kontrollen och riskhanteringen	90
§ 112	Tjänsteinnehavarnas och chefernas uppgifter i den interna kontrollen	91
§ 113	Internrevisionens uppgifter	92
Kapitel 15	Beredskapsåtgärder, beredskapsplanering och övergripande säkerhet	94
§ 114	Beredskapsåtgärder och beredskapsplanering	94
§ 115	Övergripande säkerhet	95

DEL IV	
Välfrådsområdesfullmäktige	96
Kapitel 16 Välfrådsområdesfullmäktiges verksamhet	96
§ 116 Organiseringen av välfrådsområdesfullmäktiges verksamhet	96
§ 117 Bildande av fullmäktige grupper och namn på fullmäktige grupper	97
§ 118 Förändringar i en fullmäktige grupp s sammansättning	98
§ 119 Sittordning	98
§ 120 Välfrådsområdesfullmäktiges utskott	98
§ 121 Aftonskolor	99
Kapitel 17 Välfrådsområdesfullmäktiges sammanträden	101
§ 122 Ordinarie sammanträde och elektroniskt sammanträde	101
§ 123 Elektroniskt sammanträde	102
§ 124 Kallelse till sammanträde	103
§ 125 Föredragningslistan	104
§ 126 Elektronisk kallelse till sammanträde	105
§ 127 Föredragningslistor och bilagor på välfrådsområdets webbplats	105
§ 128 Fortsatt sammanträde	106
§ 129 Inkallande av ersättare för en fullmäktige ledamot	106
§ 130 Närvaro vid sammanträde	107
§ 131 Sammanträdes laglighet och beslutförhet	107
§ 132 Ledning av sammanträdet	108
§ 133 Överlåtande av ordförandeskapet till en vice ordförande	108
§ 134 Tillfällig ordförande	108
§ 135 Jäv	108
§ 136 Ordningföljd för behandling av ärenden	109
§ 137 Anföranden	110
§ 138 Bordläggning och återremiss för beredning	111
§ 139 Förslag och avslutande av diskussionen	111
§ 140 Konstaterande av beslut som fattats utan omröstning	111
§ 141 Förslag som tas upp till omröstning	112
§ 142 Omröstningssätt och omröstningsordning	112
§ 143 Konstaterande av omröstningsresultatet	112
§ 144 Åtgärds motion	113
§ 145 Protokollföring och justering av protokoll	113
§ 146 Delgivning av beslut till välfrådsområdets medlemmar	113
Kapitel 18 Majoritetsval och proportionella val	115
§ 147 Allmänna bestämmelser om val	115
§ 148 Majoritetsval	115
§ 149 Välfrådsområdesfullmäktiges valnämnd	116
§ 150 Uppgörande av kandidatlistor	116
§ 151 Inlämning av kandidatlistor och namnupprop för valförrättningen	116
§ 152 Granskning och rättelse av kandidatlistor	117
§ 153 Sammanställning av kandidatlistor	117
§ 154 Förrättande av proportionella val	117
§ 155 Konstaterande av valresultatet vid ett proportionellt val	117
Kapitel 19 Fullmäktige ledamöternas rätt att väcka motioner och framställa frågor	118
§ 156 Motioner från fullmäktige ledamöter	118
§ 157 Fråga till välfrådsområdesstyrelsen	118
§ 158 Frågestund	119
DEL V	
Besluts- och förvaltningsförfarandet	120
Kapitel 20 Sammanträdesförfarande	120
§ 159 Tillämpning av bestämmelserna	120

§ 160	Sätt att fatta beslut i organ	120
§ 161	Elektroniskt sammanträde	121
§ 162	Elektroniskt beslutsförfarande	122
§ 163	Tid och plats för sammanträde	122
§ 164	Kallelse till sammanträde	122
§ 165	Elektronisk kallelse till sammanträde	124
§ 166	Föredragningslistor och bilagor på välfärdsområdets webbplats	124
§ 167	Fortsatt sammanträde	125
§ 168	Inkallande av ersättare	125
§ 169	Närvaro vid sammanträde	125
§ 170	Företrädare för välfärdsområdesstyrelsen i andra organ	126
§ 171	Sammanträdet offentlighet	126
§ 172	Sammanträdet laglighet och beslutförhet	126
§ 173	Tillfällig ordförande	126
§ 174	Ledning av sammanträdet samt anföranden	127
§ 175	Behandling av ett ärende som inte nämns i kallelsen till sammanträde	127
§ 176	Föredragande	127
§ 177	Föredragning	128
§ 178	Jäv	128
§ 179	Bordläggning och återremiss för beredning	129
§ 180	Förslag och avslutande av diskussionen	130
§ 181	Konstaterande av beslut som fattats utan omröstning	130
§ 182	Förslag som tas upp till omröstning	130
§ 183	Omröstning och val	130
§ 184	Protokollföring och justering av protokoll	130
§ 185	Delgivning av beslut till välfärdsområdets medlemmar	132
Kapitel 21 Övriga bestämmelser		134
§ 186	Initiativrätt	134
§ 187	Behandling av initiativ	134
§ 188	Uppgifter som ska lämnas till initiativtagaren	135
§ 189	Undertecknande av handlingar	135
§ 190	Mottagande av bevislig delgivning	136
DEL VI		
De förtroendevaldas ekonomiska förmåner		137
Kapitel 22 Grunderna för de förtroendevaldas ekonomiska förmåner		137
§ 191	Tillämpningsområde	138
§ 192	Sammanträdesarvoden	138
§ 193	Arvode för tilläggstimmar	138
§ 194	Elektroniskt beslutsförfarande	139
§ 195	Sammanträdesarvode när samma organ har ett eller flera sammanträden	139
§ 196	Årsarvode	139
§ 197	Deltagande i ett annat organs sammanträde	139
§ 198	Övriga sammanträden och uppdrag	139
§ 199	Arvode för förrättningar	140
§ 200	Inställande av ett sammanträde	140
§ 201	Arvode till en förtroendevald som är sekreterare/protokollförare	140
§ 202	Förutsättningar för betalning av arvode	140
§ 203	Betalning av arvode	140
§ 204	Ersättning för inkomstbortfall och andra kostnader	140
§ 205	Ersättning för resekostnader	141
§ 206	Närmare anvisningar	141
§ 207	Meningsskiljaktigheter	141

DEL I

Ordnandet av förvaltningen och verksamheten

Kapitel 1

Ledningen av välfärdsområdet

Välfärdsområdesstrategin och servicestrategin för social- och hälsovården, som ingår i den, är ett viktigt styrmedel för välfärdsområdesfullmäktige i den långsiktiga ledningen och styrningen av välfärdsområdets verksamhet. Strategin är förpliktande i politiskt hänseende. Den styr beredningen av beslut och beslutsfattandet. Välfärdsområdesstrategin är således inte ett juridiskt förpliktande dokument. Andra styrmedel för välfärdsområdesfullmäktige är verksamhetsplanen och budgeten samt investeringsplanen, besluten om servicenivåer, grunderna för intern kontroll och riskhantering, inklusive programmet för egenkontroll, samt principerna för avtalshantering, beredskapsprinciperna, principerna för ägarstyrning och koncerndirektiven.

Lagen om välfärdsområden tillåter olika slags lednings- och organisationsmodeller. Ledningen av ett välfärdsområde delas in i den politiska och den professionella ledningen. Den politiska ledningen ska sätta strategiska mål och dra upp riktlinjer som styr beslutsfattandet. Den professionella ledningen leder den organisation som bereder ärenden för den politiska ledningen och verkställer dess beslut. De som ansvarar för ledningen ska ha klara roller, det ska finnas fastställda strukturer och tillvägagångssätt för ledningen och de ansvariga ska ha förbundit sig till dem.

Välfärdsområdesfullmäktige ansvarar för ekonomin och verksamheten samt utövar välfärdsområdets högsta beslutanderätt. Den politiska ledningen ska sätta mål och dra upp riktlinjer som styr beslutsfattandet. Fullmäktige beslutar också om välfärdsområdets organisationsstruktur inom de ramar som lagen om välfärdsområden och speciallagstiftningen om välfärdsområdenas uppgiftsområden ger.

1.1. Välfärdsområdets verksamhet

Enligt 4 § i lagen om välfärdsområden omfattar välfärdsområdets verksamhet utöver välfärdsområdets och välfärdsområdeskoncernens verksamhet också deltagande i samarbete mellan välfärdsområden samt övrig verksamhet som grundar sig på ägande, avtal eller finansiering.

I välfärdsområdets verksamhet ingår produktion av tjänster som omfattas av välfärdsområdets organiseringsansvar i både de sammanslutningar och stiftelser som ingår i välfärdsområdeskoncernen och andra sammanslutningar, stiftelser och affärsverk. Välfärdsområdesfullmäktiges befogenhet att övergripande besluta om välfärdsområdets ekonomi och verksamhet samt den styrning och tillsyn av välfärdsområdets verksamhet som detta kräver ska tryggas i enlighet med lagstiftningen om välfärdsområden.

Välfärdsområdesstrategin och de mål som ställts i den är ett av de viktigaste styrmedlen för den långsiktiga ledningen av välfärdsområdets verksamhet och ekonomi. Välfärdsområdets verksamhet leds övergripande oberoende av hur välfärdsområdet har organiserat skötseln av sina lagstadgade uppgifter.

När välfärdsområdet ordnar verksamhet genom upphandlingskontrakt med privata aktörer, förutsätter ledningen avtalshantering där

- riskerna med kontrakten utreds,
- kontrakten bereds omsorgsfullt,
- kontrakten övervakas och
- ansvaret för dessa uppgifter är fastställt.

Välfärdsområdet ska se till att dess förvaltningsstadga innehåller de bestämmelser som behövs för att välfärdsområdets ansvar för produktionen av tjänster ska uppfyllas och tjänsteproduktionen kunna övervakas (10 § i lagen om välfärdsområden). Detsamma gäller även avtalen med privata tjänsteproducenter.

1.2. Den politiska och den professionella ledningen

Välfärdsområdesfullmäktige, som valts genom val, ansvarar för ekonomin och verksamheten samt utövar välfärdsområdets beslutanderätt. I förvaltningsstadgan fastställs de politiskt valda organ och den tjänstemannaorganisation som svarar för välfärdsområdets politiska och professionella ledning, samt vilka befogenheter och ansvar de har. Tjänstemannaledningen ansvarar för ledningen av berednings- och verkställighetsorganisationen. Den politiska och professionella ledningen ha klara roller.

Välfärdsområdets högsta ledning består av välfärdsområdesfullmäktige, välfärdsområdesstyrelsen och välfärdsområdesdirektören. Välfärdsområdet kan även ha nämnder och direktorer och dessa kan ha sektioner. Nämnder till vilka man enligt förvaltningsstadgans bestämmelser endast kan välja fullmäktigeledamöter och deras ersättare kan kallas utskott.

Lagen om välfärdsområden innehåller inte bestämmelser om hur välfärdsområdesfullmäktige ska organisera sin verksamhet. I förvaltningsstadgans kapitel om välfärdsområdesfullmäktige kan man vid behov införa bestämmelser om fullmäktiges arbetsmetoder, exempelvis bestämmelser om utskott som effektiviserar informationsförmedlingen och den politiska beredningen.

Utskotten utgör dock inte sådana organ som avses i lagen om välfärdsområden och de har inte beslutanderätt.

Välfärdsområdesstyrelsen leder beredningen av välfärdsområdesfullmäktiges beslut och verkställandet av dem samt välfärdsområdets verksamhet, förvaltning och ekonomi. Välfärdsområdesdirektören, som är underställd välfärdsområdesstyrelsen, leder förvaltningen, skötseln av ekonomin samt den övriga verksamheten i välfärdsområdet.

Den politiska ledningen kan stärkas med förtroendevalda på heltid eller deltid. I ordförandemodellen är de ledamöter i välfärdsområdesstyrelsen som väljs till ordförande för nämnder eller utskott i allmänhet också fullmäktigeledamöter, vilket betyder att skötseln av hela uppgiftsblocket kan kräva en ordförande på heltid eller deltid. Det politiska ledarskapet kan stärkas också genom att samma person väljs till ordförande för såväl välfärdsområdets fullmäktige som dess styrelse. Lagen om välfärdsområden ger inte möjlighet till en borgmästarmodell.

Organisationsmodellen ska främja integrationsmålen. Ledningsstrukturerna och tillvägagångssätten ska skapa förutsättningar för tjänster på lika villkor, god förvaltning och en kostnadseffektiv verksamhet. I förvaltningsstadgans bestämmelser om välfärdsområdets befogenheter ska beaktas den övergripande ledningen av organiseringen och produktionen samt de olika sätt genom vilka tjänster produceras inom välfärdsområdets verksamhet, såsom välfärdsområdets affärsverk, koncernsammanslutningar, delägarsammanslutningar, samarbete mellan välfärdsområden och avtalsbaserad tjänsteproduktion.

Den som är ledamot i direktionen för ett affärsverk får inte vara ledamot i något annat organ inom välfärdsområdet.

1.3. Ägar-, koncern- och avtalsstyrning

Välfärdsområdesstyrelsen svarar för ägarstyrningen av välfärdsområdeskoncernen samt för styrningen och övervakningen av tjänster som omfattas av välfärdsområdets organiseringsansvar och som tillhandahålls i egen regi eller av andra. Med ägarstyrning avses åtgärder genom vilka välfärdsområdet som ägare eller medlem medverkar i förvaltningen och verksamheten i ett bolag eller en annan sammanslutning. Genom aktiv ägarstyrning säkerställer välfärdsområdets styrelse att välfärdsområdets mål uppnås.

Välfärdsområdesfullmäktige ska godkänna ett koncerndirektiv som tillämpas på ägarstyrningen av dottersammanslutningarna och i tillämpliga delar på ägarstyrningen av intressesammanslutningarna. Dottersammanslutningarna ska i sin verksamhet beakta hela välfärdsområdets intresse och säkerställa tillgången till sina tjänster samt tjänsternas kvalitet, verkningsfullhet och kostnadseffektivitet. Koncerndirektivet är bolagsrättsligt bindande för en dottersammanslutning efter det att sammanslutningen, i allmänhet dess styrelse, har godkänt att direktivet är bindande.

Till ägarstyrningen hör också avtalsstyrning. Vårdsområdet ska sträva efter att genom avtalsvillkor säkerställa att verksamheten uppfyller målsättningarna. I vårdsområdets organiseringsansvar ingår kvaliteten på tjänsterna, resurserna, tillgången till tjänster och deras tillgänglighet, servicekedjorna, samordningen av tjänsterna samt beredskapen för störningar under normala förhållanden och undantagsförhållanden samt villkoren för dessa i upphandlingskontrakt. Ägarstyrningen ska också säkerställa öppenhet och kommunikation samt möjligheterna att delta och påverka för invånarna i vårdsområdet och dem som använder tjänsterna. Dessutom ansvarar vårdsområdet för att de förutsättningar som anges i 3 kap. i lagen om ordnande av social- och hälsovård uppfylls när tjänster anskaffas hos privata tjänsteproducenter.

1.4. Samarbete mellan vårdsområden

Lagstiftningen om vårdsområden föreskriver om flera uppgifter där vårdsområdena är skyldiga att samarbeta. I 8 kap. i lagen om vårdsområden föreskrivs om samarbetets former. I 5 kap. i lagen om ordnande av social- och hälsovård finns det bestämmelser om samarbetsområden och om samarbetsavtalens innehåll. Skyldigheten att samarbeta gäller också forsknings- och utvecklingsverksamheten. I 39 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård föreskrivs om ett samarbetsavtal mellan de tvåspråkiga vårdsområdena.

Vårdsområdena kan också avtala om annat inbördes samarbete i enlighet med bestämmelserna om samarbete i 8 kap. i lagen om vårdsområden.

I förvaltningsstadgan för det vårdsområde som sköter uppgifterna ska fastställas vilka befogenheter och uppgifter som vårdsområdets myndigheter har enligt samarbetsavtalet.

1.5. Samarbete med kommunerna

En stor del av vårdsområdets uppgifter bildar en helhet tillsammans med kommunernas uppgifter. Enligt 14 § i lagen om vårdsområden ska vårdsområdet och kommunerna inom dess område åtminstone för varje fullmäktigeperiod förhandla om samarbetet, målen och arbetsfördelningen vid skötseln av sina uppgifter. Vid förhandlingarna kan det avtalas åtminstone om de strukturer och verksamhetsmodeller samt den kommunikation som samarbetet kräver. Dessutom finns det i speciallagstiftningen om vårdsområdenas uppgiftsområden ett flertal bestämmelser som förutsätter ett nära samarbete eller samordning av planerna mellan vårdsområdena och kommunerna. Det kan till exempel vara fråga om bestämmelser som gäller främjande av hälsa och välfärd, främjande av psykisk hälsa och förebyggande rusmedelsarbete, bekämpning av smittsamma sjukdomar samt elev- och studerandevård. I samarbetet ingår också uppgifter som gäller säkerhet, beredskapsplanering och beredskapsåtgärder. Också räddningslagen innehåller bestämmelser som gäller både vårdsområdet och kommunerna inom området.

Enligt 6 och 7 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård ska välfärdsområdet minst en gång om året förhandla med kommunerna i sitt område och med övriga aktörer som inom välfärdsområdets område utför hälso- och välfärdsfrämjande arbete om målen, åtgärderna, samarbetet och uppföljningen i fråga om främjandet av hälsa och välfärd. Ett avtal kan ingås om det strategiska samarbetet mellan välfärdsområdet och kommunerna inom området.

Bestämmelser om överföring av uppgifter mellan välfärdsområdet och kommunerna finns i 8 § i lagen om välfärdsområden. Välfärdsområdet kan med stöd av avtal sköta sådana kommunala uppgifter som inte hör till kommunens uppgifter enligt lag. En förutsättning för skötseln av sådana uppgifter är att alla kommuner inom välfärdsområdet deltar i ingåendet av avtalet, att kommunerna har anvisat välfärdsområdet finansiering för skötseln av uppgifterna och att de uppgifter som sköts hänförs till välfärdsområdets uppgiftsområde.

Välfärdsområdet kan också enligt vad som särskilt föreskrivs i lag avtala om överföring av organiseringsansvaret för en uppgift på en eller flera sådana kommuner som enligt välfärdsområdets bedömning har tillräckliga ekonomiska och andra resurser att fullgöra uppgiften. En kommun kan till exempel producera individuell vård och annan omvårdnad som hör till specialomsorgerna till den del det är ändamålsenligt med tanke på genomförandet av välfärdsområdets och kommunens uppgiftshelheter (2 § 2 mom. i lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (519/1977)).

1.6. Intern kontroll

Välfärdsområdesstyrelsen ska sörja för den interna kontrollen, riskhanteringen, egenkontrollen och internrevisionen. Styrelsen ansvarar för att välfärdsområdets interna metoder och tillvägagångssätt säkerställer att ekonomin och verksamheten är laglig och resultatrik, att tillgångarna tryggas och att ledningen har korrekta och tillräckliga uppgifter om ekonomin och verksamheten ur ett ledningsperspektiv. Styrelsen ska också säkerställa att den interna kontrollen och riskhanteringen är ordnad på behörigt sätt i välfärdsområdets övriga verksamhet, såsom den verksamhet som sköts genom avtal.

1.7. Övergripande säkerhet och beredskap

Välfärdsområdesstyrelsen ska sörja för välfärdsområdets övergripande säkerhet, som omfattar beredskap för hot, hantering av störningar under normala förhållanden och undantagsförhållanden samt återhämtning från dem. Övergripande säkerhet avser en situation där man har förberett sig på hot och risker som riktar sig mot samhällets vitala funktioner. Med principen om övergripande säkerhet avses tryggande av samhällets vitala funktioner genom samarbete mellan myndigheterna, näringslivet, organisationer och medborgare.

Välfrdsområdesstyrelsen ansvarar för beredskapsåtgärder. Med beredskapsåtgärder avses verksamhet som säkerställer att uppgifterna kan skötas så störningsfritt som möjligt i störningssituationer under normala förhållanden och under undantagsförhållanden. Beredskapsverksamheten omfattar bland annat beredskapsplanering, kontinuitetshandling, förberedelser, utbildning och beredskapsövningar.

Ett välfrdsområde ska med beredskapsplaner och förberedelser för verksamhet under undantagsförhållanden samt genom olika andra åtgärder säkerställa att dess uppgifter kan skötas så väl som möjligt också under undantagsförhållanden. Välfrdsområdet ska dessutom i samråd med kommunerna inom sitt område och de andra välfrdsområdena i samarbetsområdet för social- och hälsovården genom beredskapsplaner och andra åtgärder i förväg skaffa sig sådan beredskap inför störningssituationer under normala förhållanden och undantagsförhållanden inom tillämpningsområdet för lagen om ordnande av social- och hälsovård. Välfrdsområdenas beredskapskyldighet gäller också sådana organisationer som enligt 4 § i lagen om välfrdsområden hör till välfrdsområdeskoncernen och omfattas av välfrdsområdets verksamhet. Beredskapen ska beaktas också i upphandlingskontrakt.

1.8. Invånarnas möjligheter att delta och påverka

Grundlagen förpliktar det allmänna att främja den enskildes möjligheter att delta och påverka. Enligt 1 § i lagen om välfrdsområden är syftet med lagen att skapa förutsättningar för att tillgodose möjligheter för invånarna att delta i och påverka välfrdsområdets verksamhet. I 29 § i lagen om välfrdsområden finns bestämmelser om möjligheter att delta och påverka. Välfrdsområdets invånare och de som använder välfrdsområdets tjänster har rätt att delta i och påverka välfrdsområdets verksamhet. Välfrdsområdesfullmäktige ska sörja för mångsidiga och effektiva möjligheter och sätt att delta och påverka så att invånarna kan utöva inflytande på lika villkor. Invånarna ska erbjudas olika sätt att delta och få sin röst hörd.

Invånarnas möjligheter att delta och påverka ska enligt 41 § i lagen om välfrdsområden beaktas i välfrdsområdesstrategin. Också 42 § i räddningslagen stöder möjligheterna till inflytande för sammanslutningar och invånare i området. De som använder välfrdsområdets tjänster samt välfrdsområdets invånare och personal ska garanteras rätt till inflytande i beslutsfattandet genom rätt dimensionerade och tidsenliga metoder som främjar möjligheterna att delta och påverka samt att få information i beslutsprocessen.

För att främja rätten till inflytande sätts mål upp för den som tillhandahåller tjänsterna. Välfrdsområdesfullmäktige följer årligen upp hur målen uppfylls. Mätbara faktorer är åtminstone hur inflytandet påverkat beslutsfattandet, välfrdsområdets tjänster och utvecklingen av dem samt vilka erfarenheter de som använder tjänsterna, välfrdsområdets invånare och personalen har av att delta och påverka.

För att det ska vara möjligt att i praktiken tillgodose möjligheterna att delta och påverka för välfärdsområdets invånare och de som använder tjänsterna bör välfärdsområdet ha ett separat delaktighetsprogram. Programmet beskriver sätten att delta och påverka, hur verkningsfulla de är och hur de är anknutna till beslutsfattandet. I delaktighetsprogrammet är det viktigt att säkerställa olika invånar- och kundgruppers möjligheter till inflytande. Det är också viktigt att i programmet beakta motsvarande program som kommunerna inom området har.

Medlen och metoderna för deltagande och påverkan kan beskrivas i delaktighetsprogrammet, som varje valperiod godkänns av välfärdsområdesfullmäktige. De som använder tjänsterna samt välfärdsområdets invånare och personal ska ha möjlighet att delta i beredningen av programmet. Delaktighetsprogrammet kan ange närmare mål för varje ansvarsområde och verksamhetsenhet. I programmet kan också beskrivas hur uppföljningen av målluppfyllelsen och målens verkningsfullhet ska ske. De som använder tjänsterna samt välfärdsområdets invånare och personal ska kunna delta i utvärderingen av resultaten från uppföljningen av programmet.

Välfärdsområdet ska informera dem som använder tjänsterna samt välfärdsområdets invånare och personal om möjligheterna att delta och påverka, hur detta genomförs i praktiken och om resultaten. Välfärdsområdesdirektören ansvarar för att rätten att delta och påverka tillgodoses för såväl invånarna och personalen som de som använder tjänsterna. Om välfärdsområdet har ett delaktighetsprogram, ansvarar välfärdsområdesdirektören för genomförandet av programmet i välfärdsområdet och för beredningen av ett nytt program för välfärdsområdesfullmäktige.

§ 1 Tillämpning av förvaltningsstadgan

Organiseringen av förvaltningen och verksamheten samt besluts- och förvaltningsförfarandena i x välfärdsområde följer bestämmelserna i denna förvaltningsstadga, om inte något annat bestäms i lag.

Motivering

Förvaltningsstadgan styr centralt ordnandet av välfärdsområdets förvaltning och verksamhet, besluts- och förvaltningsförfarandet samt välfärdsområdesfullmäktiges verksamhet. Bestämmelserna i förvaltningsstadgan kan vid behov delas upp på flera handlingar. Genom bestämmelser i enskilda paragrafer avgörs vid behov vilka bestämmelser som tillämpas i första hand och vilka som tillämpas i andra hand.

Exempelvis i 12 b § i vallagen (714/1998) begränsas tillämpningen av förvaltningsstadgan på välfärdsområdesvalnämnden.

§ 2 Välfärdsområdets verksamhet och uppgifter

Välfärdsområdet har organiseringsansvar för de uppgifter som det ska sköta enligt gällande lag. Dessutom kan välfärdsområdet inom sitt område åta sig att sköta uppgifter som stöder dess lagstadgade uppgifter.

Välårsdsområdsdets skyldigheter som personuppgiftsansvarig sköts av välårsdsområdsstyrelsen. Välårsdsområdsstyrelsen är en sådan behörig myndighet enligt 58 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård som ansvarar för att ordna social- och hälsovårdstjänsterna och en sådan personuppgiftsansvarig enligt den allmänna dataskyddsförordningen (EU) 2016/679 i fråga om klient- och patientuppgifter som uppkommer i social- och hälsovård.

Syftet med behandlingen av personuppgifter som uppkommer i välårsdsområdsdets verksamhet fastställs per verksamhetsenhet. Inom välårsdsområdsdets finns verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården, socialvården och räddningsväsendet. Välårsdsområdsstyrelsen ska för varje verksamhetsenhet förordna ansvariga personer för behandlingen av personuppgifter.

Ansvarig läkare för verksamhetsenheten inom hälso- och sjukvården är tjänsteinnehavare X.

- **Ett välårsdsområde som är huvudman för ett universitetssjukhus.** X välårsdsområde, som är huvudman för ett universitetssjukhus, ska ingå ett avtal med X universitet om strukturer och tillvägagångssätt för samarbetet mellan parterna. I avtalet ska överenskommas om åtminstone följande:
 - 1) de tjänsteinnehavargrupper som ska bildas för samarbetet och deras mötespraxis,
 - 2) parternas ömsesidiga representation i ledningsgrupper och motsvarande administrativa sammanträden,
 - 3) förfarandet för fastställande av gemensamma anställningsförhållanden och val av anställda till dem,
 - 4) välårsdsområdsdets anställdas deltagande i välårsdsområdsdets undervisningsarrangemang,
 - 5) parternas ömsesidiga deltagande i utarbetandet av organisationernas strategier,
 - 6) gemensamma enheter och resurser,
 - 7) ordnandet av tillräckliga resurser för undervisning och forskning samt
 - 8) annat samarbete mellan universitetet och välårsdsområdsdets.
- Välårsdsområdsdets ska för kommunerna inom välårsdsområdsdets sköta de uppgifter och de tjänster inom miljö- och hälsoskydd som enligt gällande lagstiftning hör till välårsdsområdsdets.

Motivering

Bestämmelser om välårsdsområdsdenas uppgifter och organiseringsansvar finns i 2 kap. i lagen om välårsdsområdsden. Särskilda bestämmelser om registerföringen av klient- och patientuppgifter finns i 58 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Enligt bestämmelserna är den behöriga myndighet som ansvarar för att ordna social- och hälsovårdstjänsterna i välårsdsområdsdets personuppgiftsansvarig för klient- och patientuppgifterna. Vem som är personuppgiftsansvarig är bundet till organiseringsansvaret, vilket innebär att den personuppgiftsansvariges ansvar för klient-

och patientuppgifter bestäms enligt hur organiseringsansvaret är fördelat mellan organen.

Enligt 8 § 3 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård ska det för ledningen av social- och hälsovården i välfärdsområdet finnas sektorsövergripande sakkunskap som stöder en helhet av högkvalitativa och säkra tjänster, samarbete mellan olika yrkesgrupper och utveckling av praxisen i vården och verksamheten. Sektorsövergripande verksamhet förutsätter åtminstone sakkunskap om ledning av socialvården, primärvården och den specialiserade sjukvården samt om ekonomin, vilket främjar bildandet av en helhet av tjänster och samarbetet mellan olika yrkesgrupper. I 57 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) finns ytterligare en särskild bestämmelse om att det vid varje verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården ska finnas en ansvarig läkare. Den ansvariga läkaren ska leda och övervaka hälso- och sjukvården vid verksamhetsenheten. I 46 a § i socialvårdslagen föreskrivs om ledning av socialvården. Enligt bestämmelsen får huvudsakligen administrativa ledningsuppgifter inom socialvården eller social- och hälsovården skötas av en socialarbetare eller en person som har en för uppgifterna lämplig högre högskoleexamen och kännedom om branschen samt dessutom tillräcklig ledarförmåga. Bestämmelser om den yrkesmässiga ledningen av det sociala arbetet finns i 9 § i lagen om yrkesutbildade personer inom socialvården. Andra ledningsuppgifter inom socialvården vilka omfattar styrning av klientarbetet får skötas av en person som har en för uppgiften lämplig högskoleexamen, kännedom om branschen och tillräcklig ledarförmåga.

Enligt 35 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård ska det finnas fem samarbetsområden för regional samordning och utveckling och regionalt samarbete kring den social- och hälsovård som ordnas av välfärdsområdena. Välfärdsområdesfullmäktige ska godkänna samarbetsavtalet mellan välfärdsområdena i samarbetsområdet. Närmare bestämmelser om samarbetsavtalet finns i 36 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

Inom samarbetsområdet ligger organiseringsansvaret hos det välfärdsområde som sköter den centraliserade uppgiften. Det välfärdsområde som har organiseringsansvaret är också personuppgiftsansvarig för klient- och patientuppgifter enligt den allmänna dataskyddsförordningen. Organiseringsansvaret ska fastställas i samarbetsavtalet.

Enligt 34 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård ska de välfärdsområden där Åbo universitet, Uleåborgs universitet, Tammerfors universitet och hälsovetenskapliga fakulteten vid Östra Finlands universitet ligger samt HUS-sammanslutningen ha ett universitetssjukhus. I 34 b § i lagen om ordnande av social- och hälsovård finns bestämmelser om bitjänster och bisysslor inom välfärdsområden som är huvudmän för universitetssjukhus.

De välfärdsområden som är huvudmän för universitetssjukhus och HUS-sammanslutningen ska sköta de förvaltningsuppgifter som utarbetandet av samarbetsavtalet förutsätter. Välfärdsområdet i fråga ska sammankalla de sammanträden som behövs och ta hand om den beredning som behövs för sammanträdena. Välfärdsområdena kan tillsammans komma överens om hur beredningsansvaret för ärenden som ankommer på samarbetsområdet fördelas mellan välfärdsområdena.

Bestämmelser om ordnandet av räddningsväsendet inom ett välfärdsområde finns i lagen om välfärdsområden och lagen om ordnande av räddningsväsendet. I 27 § i räddningslagen finns bestämmelser om räddningsväsendet och dess uppgifter.

§ 3 Valfärdsområdets förvaltnings- och ledningssystem

Ledningen av valfärdsområdet bygger på valfärdsområdesstrategin och den servicestrategi för social- och hälsovården som ingår i den samt på beslut om servicenivån och på ekonomiplanen, budgeten, investeringsplanen, styr-systemet och övriga beslut av valfärdsområdesfullmäktige.

Valfärdsområdesfullmäktige svarar för x valfärdsområdes verksamhet och ekonomi, utövar valfärdsområdets beslutanderätt och delegerar beslutanderätt genom bestämmelser i förvaltningsstadgan. Fullmäktige har det politiska ansvaret för ordnandet av social- och hälsovården och räddningsväsendet. Fullmäktige ansvarar för att förvaltningen stöder organiseringsansvaret.

Valfärdsområdesstyrelsen ansvarar för de uppgifter som hör till organiseringsansvaret, inklusive kvalitet, styrning och tillsyn. Styrelsen svarar för beredningen och verkställigheten av valfärdsområdesfullmäktiges beslut och för tillsynen över beslutens laglighet. Valfärdsområdets verksamhet leds övergripande i enlighet med den valfärdsområdesstrategi som valfärdsområdesfullmäktige har godkänt samt den servicestrategi som ingår i strategin.

Valfärdsområdesstyrelsen leder valfärdsområdets verksamhet, förvaltning och ekonomi. Styrelsen svarar för samordningen av verksamheten, tillgången till tjänster, tjänsternas tillgänglighet, ägarstyrningen och personalpolitiken samt sörjer för den interna kontrollen, riskhanteringen och avtalshanteringen i valfärdsområdet. Styrelsen ansvarar också för ordnandet av internrevision.

Valfärdsområdesdirektören, som är underställd valfärdsområdesstyrelsen, leder valfärdsområdets förvaltning, skötseln av valfärdsområdets ekonomi samt valfärdsområdets övriga verksamhet. Valfärdsområdesdirektören svarar för beredningen av ärenden som ska behandlas av valfärdsområdesstyrelsen.

- Inom valfärdsområdet tillämpas ett system med en enda föredragande. På varje organisationsnivå har direktören eller chefen det övergripande operativa och ekonomiska ansvaret för den verksamhet som de leder, om inte denna förvaltningsstadga eller delegeringsreglerna för ett verksamhets- eller uppgiftsområde medför att ansvaret för ett verksamhets- eller uppgiftsområde har överförts till en annan myndighet.
- Valfärdsområdet kan ha verksamhetsstadgor som godkänts av valfärdsområdesstyrelsen och som innehåller närmare bestämmelser om beslutanderätt och befogenheter. Valfärdsområdesstyrelsen kan i en verksamhetsstadga vidaredelegera beslutanderätt. I förvaltningsstadgan kan det också bestämmas att de ledande tjänsteinnehavarna ska besluta om godkännande av verksamhetsstadgor. Offentlig makt kan delegeras endast till ett organ eller en anställd i tjänsteförhållande.

Alternativ 1

Valfärdsområdesstyrelsens ordförande är förtroendevald på heltid.

Alternativ 2

Välfrädsområdesstyrelsens ordförande är förtroendevald på deltid.

Alternativ 3

Välfrädsområdesstyrelsens presidium ...

Motivering

Bestämmelserna grundar sig på 22 § och III avdelningen (Organ och ledning) i lagen om välfrädsområden. I 7 kap. i lagen om välfrädsområden (Ledningen av välfrädsområdet samt välfrädsområdesstyrelsen) finns bestämmelser om ledningen av välfrädsområdet. Ledningen av ett välfrädsområde bygger på välfrädsområdesstrategin och den servicestrategi som ingår i den, ekonomiplanen, budgeten och övriga beslut av välfrädsområdesfullmäktige.

Enligt 22 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård och 8 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet fastställer statsrådet vart fjärde år de riksomfattande strategiska målen separat för ordnandet av social- och hälsovården och separat för ordnandet av räddningsväsendet. Dessa mål styr de årliga förhandlingar som Social- och hälsovårdsministeriet och Inrikesministeriet för med välfrädsområdet. Målen påverkar således ledningen av välfrädsområdet särskilt i fråga om välfrädsområdesstrategin.

Enligt 38 § 2 mom. i lagen om välfrädsområden grundar sig skötseln av ett förtroendeuppdrag på heltid eller deltid på ett beslut av välfrädsområdesfullmäktige. Välfrädsområdesfullmäktige kan besluta att välfrädsområdesfullmäktiges ordförande och vice ordförande, välfrädsområdesstyrelsens ordförande och vice ordförande samt utskottens och nämndernas ordförande är förtroendevalda på heltid eller deltid.

I 85 § i lagen om välfrädsområden bestäms om rätt för en förtroendevald på heltid eller deltid att få tjänst- eller arbetsledighet från sitt arbete under den tid som förtroendeuppdraget på heltid eller deltid varar. Enligt samma paragraf beslutar fullmäktige om månadslön och ersättningar som ska betalas till förtroendevalda på heltid eller deltid. Förtroendevalda på heltid eller deltid har rätt till semester, sjukledighet, familjeledighet och företagshälsovård på samma grunder som välfrädsområdets tjänsteinnehavare. Det som föreskrivs om arbetsgivare och arbetstagare i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) tillämpas på välfrädsområdet och förtroendevalda på heltid eller deltid.

§ 4 Föredragning i välfrädsområdesstyrelsen

Välfrädsområdesdirektören är föredragande i välfrädsområdesstyrelsen. Om föredraganden har förhinder eller är jävig föredras ärendet av hans eller hennes ställföreträdare.

§ 5 Välfrädsområdesstyrelsens ordförandes uppgifter

Välfrädsområdesstyrelsens ordförande

- 1) leder den politiska samverkan som välfrädsområdesstrategin kräver,
- 2) leder den politiska samverkan som krävs för fullgörandet av välfrädsområdesstyrelsens uppgifter genom att föra nödvändiga diskussioner med de politiska grupperna,
- 3) svarar för beredningen av direktörsavtalet för välfrädsområdesdirektören och ser till att välfrädsområdesstyrelsen och välfräds-

områdesfullmäktige på ett ändamålsenligt sätt kopplas till beredningsprocessen,

- 4) svarar för att det årligen förs mål- och utvärderingsdiskussioner med välfärdsområdesdirektören och
- 5) beviljar välfärdsområdesdirektören
- 6) semester samt övriga tjänstledigheter och förmåner som grundar sig på lag, bestämmelser eller avtal,
- 7) oavlönad tjänstledighet på högst x,
- 8) godkänner tjänstereseförordnanden samt reseräkningar och omkostnadsfakturor.
- 9) håller på lämpligt sätt kontakt med invånarna i välfärdsområdet och andra intressentgrupper samt säkerställer för sin del invånarnas möjligheter att påverka under beredningen i beslutsprocessen.
- 10) ...

Motivering

Välfärdsområdesstyrelsens ordförande leder den politiska samverkan som krävs för fullgörandet av välfärdsområdesstyrelsens uppgifter. Styrelsens ordförande är chef för välfärdsområdesdirektören. Bestämmelser om övriga uppgifter för välfärdsområdesstyrelsens ordförande ska finnas i förvaltningsstadgan (44 § i lagen om välfärdsområden).

I förvaltningsstadgan kan det införas bestämmelser om fullmäktigeordförandens uppgifter:

§ 6 Välfärdsområdesfullmäktiges ordförandes uppgifter

Välfärdsområdesfullmäktiges ordförande

svarar för sina uppgifter enligt lag och förvaltningsstadgan.

Alternativ 1

leder den politiska samverkan som krävs för välfärdsområdesfullmäktiges uppgifter genom att föra nödvändiga diskussioner med fullmäktigegrupperna.

Alternativ 2

håller på lämpligt sätt kontakt med invånarna i välfärdsområdet och andra intressentgrupper.

Alternativ 3

svarar för att fullmäktigearbetet är ansvarsfullt och resultatrikt.

Motivering

I lagen om välfärdsområden finns det inga bestämmelser om fullmäktigeordförandens uppgifter. I förvaltningsstadgan kan fullmäktiges ordförande ges till exempel uppgifter som främjar ansvar och resultat i fullmäktigearbetet.

§ 7 Välfärdsområdets kommunikation

Välfärdsområdesstyrelsen leder välfärdsområdets kommunikation och informationen om välfärdsområdets verksamhet. Välfärdsområdesstyrelsen

godkänner allmänna anvisningar om principerna för kommunikation och information samt utser de tjänsteinnehavare som ansvarar för kommunikationen. Kommunikationen sker i första hand i det allmänna datanätet.

Alternativ 1 för tvåspråkiga välfärdsområden

Välfärdsområdesstyrelsen leder välfärdsområdets kommunikation och informationen om välfärdsområdets verksamhet. Välfärdsområdesstyrelsen godkänner allmänna anvisningar om principerna för kommunikation och information på finska och svenska. Dessutom godkänner välfärdsområdesstyrelsen anvisningar om språklig service och information i bolag där välfärdsområdet har bestämmande inflytande. Välfärdsområdesstyrelsen utser de tjänsteinnehavare som ansvarar för kommunikationen. Kommunikationen sker i första hand i det allmänna datanätet.

Motivering

Viktiga bestämmelser om välfärdsområdets kommunikation finns i 34, 113, 114 och 145 § i lagen om välfärdsområden, 19 och 20 § i offentlighetslagen, 41 § i förvaltningslagen samt 24 och 32 § i språklagen.

Enligt regeringens proposition (RP 241/2020 rd) gäller informationsskyldigheten välfärdsområdets verksamhet och tillgången till beredningshandlingar i det allmänna datanätet. Förvaltningsstadgan ska innehålla bestämmelser om behandlingen av sådana initiativ från välfärdsområdets medlemmar som avses i 30 § i lagen om välfärdsområden samt om information som ska ges till initiativtagaren. I praktiken innebär detta att initiativtagaren på förhand ska veta hur initiativet behandlas och att initiativtagaren efter behandlingen ska få veta vad som händer i ärendet. I förvaltningsstadgan ska det också finnas behövliga bestämmelser om informationskyldigheten enligt 34 § i lagen. Enligt 49 § i lagen om välfärdsområden kan behövliga bestämmelser om informationen ges också i koncerndirektivet.

Välfärdsområdesstyrelsen, de övriga organen, välfärdsområdesdirektören och sektorernas ledande tjänsteinnehavare ska se till att invånarna i välfärdsområdet och de som använder tjänsterna, organisationer och andra sammanslutningar får tillräckligt med information om allmänt betydelsefulla ärenden som är under beredning. På så sätt kan invånarna och de som använder tjänsterna i välfärdsområdet delta i och påverka beredningen. Organen har ett särskilt ansvar för att inom sin egen sektor skapa förutsättningar för insyn vid beredningen av ärenden och i beslutsfattandet. I kommunikationen ska det användas ett sakligt, klart och begripligt språk och jämlikhetsperspektivet samt behoven hos välfärdsområdets olika invånargrupper ska beaktas.

Enligt 95 § i lagen om välfärdsområden ska förvaltningsstadgan innehålla behövliga bestämmelser om kommunikationsprinciperna. Välfärdsområdet kan i stor utsträckning avgöra omfattningen av och metoderna för kommunikationen, men det förutsätts att välfärdsområdet är aktivt, att det informerar och kommunicerar effektivt och når de olika invånargrupperna. I förvaltningsstadgan kan man ta in viktiga principer och preciserande bestämmelser om dataskydd i kommunikationen på webben.

De tjänster som välfärdsområdet tillhandahåller, välfärdsområdets ekonomi, ärenden som bereds i välfärdsområdet, planer som gäller ärendena och behandlingen av ärendena, beslut som fattats och beslutens effekter utgör substansfrågor i kommunikationen. Välfärdsområdet sörjer också för kommunikationen om den övergripande säkerheten.

I kommunikationen ska det användas ett sakligt, klart och begripligt språk och olika invånargrupperns behov ska beaktas. En aktiv, tillräcklig och begriplig kommunikation vid rätt tidpunkt och via flera kanaler skapar förutsättningar för att delta och påverka.

Offentliga ställningstaganden i viktiga frågor hör till den högsta ledningen. Den högsta ledningen ansvarar i sista hand för den dagliga kommunikationen om service och beslut medan det kan vara den verkställande ledningen som sköter kommunikationen i praktiken. I koncerndirektivet kan det finnas närmare bestämmelser om ansvaret för kommunikationsuppgifterna, inklusive informationen.

Organen beslutar om kommunikationen och om beredningens offentlighet för de egna handlingarnas del i enlighet med välfärdsområdesstyrelsens riktlinjer för kommunikation.

Kapitel 2

Välfärdsområdets organ

Välfärdsområdets organ utgör kollegiala myndigheter i välfärdsområdet. Ett välfärdsområde ska ha ett välfärdsområdesfullmäktige, en välfärdsområdesstyrelse, en revisionsnämnd och en i vallagen avsedd välfärdsområdesvalnämnd. Ett tvåspråkigt välfärdsområde ska utse en nationalspråksnämnd och i ett välfärdsområde där det ingår kommuner som hör till samernas hembygdsområde ska det finnas en samisk språknämnd.

Välfärdsområdesfullmäktige kan enligt prövning tillsätta nämnder eller utskott samt direktioner och kan också tillsätta sektioner i välfärdsområdesstyrelsen, i nämnder eller utskott och i direktioner. Fullmäktige beslutar om organens sammansättning och mandattid.

I lagen om välfärdsområden finns det inga bestämmelser om en utskottsmodell. Välfärdsområdets fullmäktige kan besluta att det till ledamöter i välfärdsområdets styrelse och nämnder endast kan väljas fullmäktigeledamöter och ersättare i fullmäktige, varvid nämnderna kan kallas utskott. Fullmäktige kan besluta att ledamöter i styrelsen väljs till ordförande för nämnder eller utskott (ordförandemodellen). Utskotten och direktionerna lyder under välfärdsområdesstyrelsen.

Enligt lagen om välfärdsområden kan ett välfärdsområde inrätta affärsverk för uppgifter som ska skötas enligt företagsekonomiska principer. Ett affärsverk verkar inom välfärdsområdets organisation och lyder under välfärdsområdesstyrelsen. För verksamheten vid ett affärsverk svarar affärsverkets direktion, som har lagstadgade uppgifter. Direktionen bevakar affärsverkets intresse, och om inte något annat bestäms i förvaltningsstadgan företräder den välfärdsområdet och för dess talan inom affärsverkets uppgiftsområde.

Välfärdsområdets styrelse kan enligt lagen om välfärdsområden tillsätta en kommitté för att sköta en viss uppgift. Välfärdsområdets fullmäktige kan genom en bestämmelse i förvaltningsstadgan även ge något annat organ än välfärdsområdets styrelse rätt att tillsätta kommittéer.

Välfärdsområdena kan med stöd av avtal sköta uppgifter tillsammans och bilda välfärdssammanslutningar. Välfärdsområdena kan avtala om att sköta uppgifter i samarbete alltid då det är ändamålsenligt och praktiskt möjligt. Det är dock inte möjligt att överföra organiseringsansvaret enligt 7 § i lagen om välfärdsområden på välfärdssammanslutningar.

I 40 § i lagen om välfärdsområden föreskrivs om tillfälliga utskott.

I förvaltningsstadgan kan tas in bestämmelser om de uppgifter som anges i beredskapslagen och som under undantagsförhållanden kan komma att

skötas av välfärdsområdena. Fullmäktige kan då i förvaltningsstadgan ange vilket organ inom välfärdsområdet som under undantagsförhållanden har behörighet att sköta en viss uppgift.

Förvaltningsstadgan kan innehålla bestämmelser om till exempel de ledningsgrupper eller andra biträdande organ och beredningsorgan som ska inrättas i störningssituationer och under undantagsförhållanden för att stödja ledningen av välfärdsområdet samt bestämmelser om organens sammansättning och uppgifter. Det är dock inte fråga om välfärdsområdets lagstadgade organ. Välfärdsområdets beslutanderätt kan därför inte genom bestämmelser i förvaltningsstadgan delegeras till dessa organ på det sätt som föreskrivs i 96 § i lagen om välfärdsområden.

§ 8 Välfärdsområdesfullmäktige

Välfärdsområdesfullmäktige har -- ledamöter.

Motivering

I 24 § i lagen om välfärdsområden föreskrivs om minimiantalet fullmäktigeledamöter enligt antalet invånare i kommunen. I 25 § föreskrivs om antalet ersättare. Bestämmelser om välfärdsområdesfullmäktiges presidium finns i 26 § i lagen.

Välfärdsområdesfullmäktige kan fatta beslut om ett större udda antal ledamöter än minimiantalet i lagen. Fullmäktiges storlek kan anpassas till välfärdsområdets organisations- och ledningssystem.

Om fullmäktige fattar beslut om ett större antal ledamöter än minimiantalet eller om ett tidigare beslut ändras, ska Justitieministeriet underrättas om detta före utgången av året före valåret.

Antalet ska bestämmas till ett udda tal enligt antalet invånare i välfärdsområdet:

Antal invånare	Antal ledamöter minst
högst 200 000	59
200 001–400 000	69
400 001–600 000	79
över 600 000	89

§ 9 Välfärdsområdesstyrelsen, sektionen för individärenden och andra sektioner

Alternativ 1

Välfärdsområdesstyrelsen har -- ledamöter och bland dem väljer välfärdsområdesfullmäktige ordförande och -- vice ordförande för välfärdsområdesstyrelsen. Varje ledamot har en personlig ersättare.

Alternativ 2

Välfärdsområdesstyrelsen har -- ledamöter och bland dem väljer välfärdsområdesfullmäktige ordförande och vice ordförande för välfärdsområdesstyrelsen. Innan presidiet väljs beslutar välfärdsområdesfullmäktige om antalet vice ordförande. Varje ledamot har en personlig ersättare.

- I förvaltningsstadgan kan det bestämmas att ledamöterna och ersättarna i välfärdsområdesstyrelsen ska väljas bland ledamöterna och ersättarna i välfärdsområdesfullmäktige.
- **Ett välfärdsområde som är huvudman för ett universitetssjukhus kan dessutom bestämma att**

Alternativ 1

X (x) styrelseledamöter och ersättare för dem väljs på framställning av Y universitet.

Alternativ 2

Y universitet utser x (x) företrädare och ersättare för dem, med närvaro- och yttranderätt vid välfärdsområdesstyrelsens sammanträden.

Välfärdsområdesstyrelsen har en sektion för individärenden med -- ledamöter och bland dem väljer välfärdsområdesfullmäktige ordförande och -- vice ordförande för sektionen. Varje ledamot har en personlig ersättare.

Välfärdsområdesstyrelsen har en koncernsektion med -- ledamöter och bland dem väljer välfärdsområdesfullmäktige ordförande och -- vice ordförande för sektionen. Varje ledamot har en personlig ersättare.

Välfärdsområdesstyrelsen har en sektion för intern kontroll och avtalshantering med -- ledamöter och bland dem väljer välfärdsområdesfullmäktige ordförande och -- vice ordförande för sektionen. Varje ledamot har en personlig ersättare.

Välfärdsområdesstyrelsen har en personalsektion med -- ledamöter och bland dem väljer välfärdsområdesfullmäktige ordförande och -- vice ordförande för sektionen. Varje ledamot har en personlig ersättare.

Välfärdsområdesstyrelsen har en sektion för säkerhet och beredskap med -- ledamöter och bland dem väljer välfärdsområdesfullmäktige ordförande och -- vice ordförande för sektionen. Varje ledamot har en personlig ersättare.

Motivering

I lagen om välfärdsområden finns det inga bestämmelser om antalet ledamöter i andra organ än välfärdsområdesfullmäktige. I allmänhet väljs ett udda antal ledamöter.

Utskottsmodellen betonar de genom val utsedda förtroendevaldas ställning och politiska ansvar samt stärker välfärdsfullmäktiges ställning i förhållande till välfärdsområdesstyrelsen. Också fullmäktigeordförandens ställning i förhållande till styrelsens ordförande betonas. Som utskottsledamöter har fullmäktigeledamöterna ansvar också för beredningen och verkställigheten av fullmäktiges beslut.

Som en del av ledningssystemet beslutar välfärdsområdesfullmäktige enligt prövning om de organ – välfärdsområdesstyrelsen (nämnder), sektioner och/eller utskott – som kan bestå av enbart fullmäktigeledamöter och deras ersättare. Beslut om att införa utskottsmodellen kan fattas genom bestämmelser i förvaltningsstadgan eller

genom beslut av välfärdsområdets fullmäktige innan organet väljs. Utskottsmodellen kan dessutom genomföras så att kravet på sammansättningen beaktas när organet väljs, utan något separat beslut. Då är det dock fråga om en politisk överenskommelse som man kan avvika från när organet väljs.

§ 10 Revisionsnämnden

Revisionsnämnden har -- ledamöter och bland dem väljer välfärdsområdesfullmäktige ordförande och vice ordförande för nämnden. Ordföranden och vice ordföranden ska vara ledamöter i välfärdsområdesfullmäktige. Varje ledamot har en personlig ersättare.

- I förvaltningsstadgan kan det bestämmas att endast ledamöter och ersättare i fullmäktige kan väljas till ledamöter och ersättare i revisionsnämnden.
- I förvaltningsstadgan kan det också bestämmas att revisionsnämnden har en eller flera sektioner.

§ 11 Nämnderna

Alternativ 1

X-nämnden har -- ledamöter.

Välfärdsområdesfullmäktige väljer ordförande och -- vice ordförande för nämnderna bland ledamöterna i respektive nämnd. Varje ledamot har en personlig ersättare.

Alternativ 2 (ordförandemodellen)

Ordförandena för nämnderna väljs bland välfärdsområdesstyrelsens ledamöter.

X-nämnden har en ordförande och -- ledamöter.

Välfärdsområdesfullmäktige väljer ordförande och -- vice ordförande för nämnderna bland ledamöterna i respektive nämnd. Varje ledamot har en personlig ersättare.

Alternativ 3 (utskottsmodellen)

Ledamöterna och ersättarna i nämnderna/vissa nämnder väljs bland ledamöterna och ersättarna i fullmäktige.

X-nämnden har en ordförande och -- ledamöter.

Välfärdsområdesfullmäktige väljer ordförande och -- vice ordförande för nämnderna bland ledamöterna i respektive nämnd. Varje ledamot har en personlig ersättare.

- I förvaltningsstadgan kan det bestämmas att en nämnd kan tillsätta en kommitté för att sköta en viss uppgift.

- I förvaltningsstadgan kan det bestämmas att X-nämnden har en sektion.

Motivering

Nämndstrukturen bör stödja och främja integrationsmålen för välfärdsområdesreformen och en övergripande ledning. För att målet ska nås är det ändamålsenligt att uppgifterna inom socialvården, hälso- och sjukvården samt räddningsväsendet sköts av samma organ. Välfärdsområdena har dock på basis av självstyrelsen rätt att besluta om organstrukturen till exempel enligt livscykelmodellen.

I ordförandemodellen betonas det politiska ansvaret för välfärdsområdesstyrelsens ledamöter och deras ställning i beslutsfattandet. Den politiska ledningens betydelse i den övergripande styrningen av välfärdsområdet är större i den här modellen än i de andra.

- I ett tvåspråkigt välfärdsområde kan det i förvaltningsstadgan bestämmas att vissa organ har en sektion för vardera språkgruppen. Då ska sektionens ledamöter väljas bland personer som hör till respektive språkgrupp.

Tvåspråkiga välfärdsområden/Lapplands välfärdsområde

§ 12 Nationalspråknämnden/Samiska språknämnden

Tvåspråkiga välfärdsområden

Till nationalspråknämnden väljs -- ledamöter.

Välfärdsområdesfullmäktige väljer ordförande och -- vice ordförande bland ledamöterna i nämnden. Varje ledamot har en personlig ersättare.

Lapplands välfärdsområde

Till den samiska språknämnden väljs -- ledamöter.

Välfärdsområdesfullmäktige väljer ordförande och -- vice ordförande bland ledamöterna i nämnden. Varje ledamot har en personlig ersättare.

Motivering

33 § i lagen om välfärdsområden. Till medlemmar i nämnden väljs personer som hör till den språkliga minoriteten i välfärdsområdet. Till medlemmar i den samiska språknämnden väljs samiskspråkiga personer.

§ 13 Hälsoskyddsmyndigheten

X-organ/X-sektionen är hälsoskyddsmyndighet för välfärdsområdet.

Motivering

Enligt 65 § i införandelagen kan ett välfärdsområde åta sig att sköta miljö- och hälsoskyddsuppgifter när villkoren i införandelagen uppfylls. Enligt 7 § i hälsoskyddslagen sköts de uppgifter som hör till hälsoskyddet av en nämnd eller något annat kollegialt organ som utses av kommunen. Fullmäktige kan ge den kommunala hälsoskyddsmyndigheten rätt att delegera beslutanderätten till en underlydande tjänsteinnehavare eller sektion. Den kommunala hälsoskyddsmyndigheten har dock inte rätt att överföra sin behörighet i fråga om godkännandet av den tillsynsplan som avses i 6 § på en underlydande tjänsteinnehavare.

§ 14 Gemensamt x-organ för flera välfärdsområden

Det gemensamma x-organet för välfärdsområdena A, B och C har -- ledamöter. Välfärdsområdet A väljer -- ledamöter, välfärdsområdet B -- ledamöter och välfärdsområdet C -- ledamöter till organet. Varje ledamot har en personlig ersättare.

Motivering

Ett välfärdsområde kan sköta en uppgift för en eller flera välfärdsområdens räkning. I det frivilliga samarbetet får välfärdsområdena komma överens om att varje välfärdsområde väljer en viss del av ledamöterna i ett organ som är gemensamt för de välfärdsområden som samarbetar. Bestämmelsen i förvaltningsstadgan formuleras i enlighet med avtalet om det gemensamma organet. Välfärdsområdesfullmäktige väljer presidium för organet med iakttagande av ifrågavarande bestämmelse i avtalet om det gemensamma organet.

§ 15 Välfärdsområdets affärsverk

Under välfärdsområdesstyrelsen lyder affärsverket y som har en direktion med -- ledamöter. Välfärdsområdesfullmäktige väljer ordförande och -- vice ordförande bland ledamöterna i direktionen. Varje ledamot har en personlig ersättare.

- I förvaltningsstadgan kan det bestämmas att ledamöterna i direktionen eller en del av dem väljs av välfärdsområdesstyrelsen (en nämnd). Då väljer välfärdsområdesstyrelsen (nämnden) ordförande och en eller flera vice ordförande för direktionen bland dem som valts till ledamöter samt beslutar om direktionens mandattid.
- I förvaltningsstadgan kan det bestämmas att ledamöterna i direktionen eller en del av dem, enligt de grunder som framgår av förvaltningsstadgan, utses på förslag av välfärdsområdets invånare, välfärdsområdets anställda eller dem som använder tjänsterna.

Motivering

Enligt 70 § i lagen om välfärdsområden kan ett välfärdsområde inrätta affärsverk för uppgifter som ska skötas enligt företagsekonomiska principer, om inte något annat föreskrivs i lagen. Inrättandet av ett affärsverk kräver ett särskilt beslut. Välfärdsområdets affärsverk fungerar som en del av välfärdsområdet.

Verksamheten vid välfärdsområdets affärsverk kan inte basera sig på icke-öronmärkt finansiering, dvs. budgetfinansiering. Ett affärsverk kan inrättas för en uppgift som sköts med specifik finansiering, till exempel administrativa och tekniska stödtjänster.

Bestämmelser om direktionens lagstadgade uppgifter finns i 71 § i lagen om välfärdsområden. Uppgifterna för välfärdsområdets affärsverk kan dessutom anges närmare i förvaltningsstadgan.

§ 16 Övriga direktionser

Direktionen z, som lyder under välfärdsområdesstyrelsen, har -- ledamöter och bland dem väljer välfärdsområdesfullmäktige ordförande och -- vice ordförande för direktionen. Varje ledamot har en personlig ersättare.

- I förvaltningsstadgan kan det bestämmas att ledamöterna i direktionen eller en del av dem väljs av välfärdsområdesstyrelsen (en nämnd). Då väljer välfärdsområdesstyrelsen (nämnden) ordförande och en eller flera vice ordförande för direktionen bland dem som valts till ledamöter samt beslutar om direktionens mandattid.
- I förvaltningsstadgan kan det bestämmas att ledamöterna i direktionen eller en del av dem, enligt de grunder som framgår av förvaltningsstadgan, utses på förslag av välfärdsområdets invånare, välfärdsområdets anställda eller dem som använder tjänsterna.

§ 17 Välfärdsområdesvalnämnden

Välfärdsområdesvalnämnden har fem (5) ledamöter och bland dem väljer välfärdsområdesfullmäktige ordförande och vice ordförande samt x (x) ersättare.

Motivering

Välfärdsområdesfullmäktige ska tillsätta en valnämnd för sin mandattid. Välfärdsområdesvalnämnden är ett obligatoriskt organ som endast har uppgifter i anslutning till ordnandet av välfärdsområdesvalet. Den sköter inte välfärdsområdets grundläggande uppgifter. Bestämmelser om välfärdsområdesvalnämndens sammansättning och uppgifter finns i vallagen. Ledamöterna i valnämnden är förtroendevalda i välfärdsområdet.

På välfärdsområdesvalnämnden tillämpas inte den i lagen om välfärdsområden avsedda förvaltningsstadgans bestämmelser om rätten för välfärdsområdesstyrelsens företrädare och välfärdsområdesdirektören att närvara och yttra sig vid sammanträden eller om rätten att ta upp ett ärende till behandling i ett högre organ. Bestämmelserna om organ i lagen om välfärdsområden tillämpas som komplement till vallagen.

Kapitel 3

Påverkansorgan

§ 18 Ungdomsfullmäktige

Välårsområdesstyrelsen ska inrätta ett ungdomsfullmäktige eller en motsvarande påverkansgrupp för unga för varje fullmäktigeperiod. Välårsområdesstyrelsen ska godkänna en verksamhetsstadga för detta påverkansorgan. I verksamhetsstadgan ska bland annat fastställas organets lagstadgade uppgifter, eventuella andra uppgifter, antalet ledamöter och hur de väljs, mandattid, mötes- och verksamhetspraxis, hur ordförande väljs, hur sekreteraruppgifterna sköts, hur verksamhetsplanen uppgörs och verksamhetsberättelsen ges samt hur organet samarbetar med påverkansorgan på kommunnivå.

§ 19 Äldreråd

Välårsområdesstyrelsen ska inrätta ett äldreråd för varje fullmäktigeperiod. Välårsområdesstyrelsen ska godkänna en verksamhetsstadga för detta påverkansorgan. I verksamhetsstadgan ska bland annat fastställas organets lagstadgade uppgifter, eventuella andra uppgifter, antalet ledamöter och hur de väljs, mandattid, mötes- och verksamhetspraxis, hur ordförande väljs, hur sekreteraruppgifterna sköts, hur verksamhetsplanen uppgörs och verksamhetsberättelsen ges samt hur organet samarbetar med påverkansorgan på kommunnivå.

§ 20 Råd för personer med funktionsnedsättning

Välårsområdesstyrelsen ska inrätta ett råd för personer med funktionsnedsättning för varje fullmäktigeperiod. Välårsområdesstyrelsen ska godkänna en verksamhetsstadga för detta påverkansorgan. I verksamhetsstadgan ska bland annat fastställas organets lagstadgade uppgifter, eventuella andra uppgifter, antalet ledamöter och hur de väljs, mandattid, mötes- och verksamhetspraxis, hur ordförande väljs, hur sekreteraruppgifterna sköts, hur verksamhetsplanen uppgörs och verksamhetsberättelsen ges samt hur organet samarbetar med påverkansorgan på kommunnivå.

Motivering

Bestämmelser om påverkansorgan finns i 32 § i lagen om välårsområden. Genom dessa organ kan de företrädade grupperna få sin röst hörd. De är inte sådana organ som avses i 35 § i lagen om välårsområden och hör därmed inte till välårsområdets myndigheter. Ledamöterna hör därför inte till välårsområdets förtroendevalda enligt 74 §, vilket betyder att de inte sköter sina uppgifter under tjänsteansvar.

Påverkansorgan kan inte genom förvaltningsstadgan ges befogenheter att fatta förvaltningsbeslut. Organen deltar i beslutsfattandet genom initiativ och utlåtanden. Företrädare för lagstadgade påverkansorgan kan med stöd av en bestämmelse i för-

valtningsstadgan ges rätt att närvara och yttra sig vid de egentliga organens sammanträden.

Påverkansorganens mandattid anges inte i lagen. Mandattiden kan vara kortare än fullmäktigeperioden. I förvaltningsstadgan kan också finnas ett bemyndigande som ger påverkansorganet rätt att själv komplettera sammansättningen under mandattiden.

I förvaltningsstadgan kan det bestämmas om också andra påverkansorgan än de som nämns i lagen om välfärdsområden.

§ 21 Invånarpanel och panelens uppgifter

Välfärdsområdesstyrelsen ska inrätta en invånarpanel för varje fullmäktigeperiod.

Välfärdsområdesstyrelsen ska godkänna en verksamhetsstadga för invånarpanelen. I verksamhetsstadgan fastställs bland annat organets uppgifter, antalet ledamöter, valet av ledamöter genom ett slumpmässigt urval, mandattid, mötes- och verksamhetspraxis, hur presidiet väljs och hur sekretariatet inrättas. Invånarpanelen har till uppgift att årligen behandla och diskutera 1–3 frågor som den också själv kan påverka. Invånarpanelens arbete kan inledas på initiativ av antingen fullmäktigeledamöter eller invånare. Invånarpanelen kan komma med initiativ, uttalanden och politiska rekommendationer. Välfärdsområdesfullmäktige ska behandla invånarpanelens rekommendationer och svara på dem. Ledamöterna i invånarpanelen kan väljas ut slumpmässigt antingen för fullmäktiges hela mandattid eller för en kortare tid.

§ 22 Kundpanel och panelens uppgifter

Välfärdsområdesstyrelsen ska inrätta en kundpanel för varje fullmäktigeperiod.

Välfärdsområdesstyrelsen ska godkänna en verksamhetsstadga för kundpanelen. I verksamhetsstadgan fastställs bland annat organets uppgifter, antalet ledamöter, valet av ledamöter genom ett slumpmässigt urval, mandattid, mötes- och verksamhetspraxis, hur presidiet väljs och hur sekretariatet inrättas. Kundpanelen har till uppgift att följa upp kvaliteten på och tillgången till välfärdsområdets tjänster samt tjänsternas tillgänglighet samt att ge förslag och respons om välfärdsområdets tjänster och samordningen av dem. Kundpanelen kan årligen också behandla välfärdsområdets verksamhets- och ekonomiplan. Ledamöterna i kundpanelen kan väljas ut slumpmässigt antingen för fullmäktiges hela mandattid eller för en kortare tid.

Motivering

Genom ett slumpmässigt urval i början av fullmäktigeperioden får man ett stort antal frivilliga deltagare till panelerna. Med det slumpmässiga urvalet säkerställs att alla invånare i välfärdsområdet har en likvärdig möjlighet att delta. Det slumpmässiga urvalet kan beställas till exempel från Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata eller från kommunernas egna dataenheter. De som valts ut genom det slump-

mässiga urvalet ska få en tydlig inbjudan som väcker förtroende och entusiasm. Till inbjudan kan också fogas en kort enkät som utreder bakgrundsinformation som är viktig med tanke på valet av deltagare. Invånarpanelens och kundpanelens mandattid kan vara kortare än fullmäktigeperioden.

Invånarpaneler och kundpaneler är en form av medborgardialoger och medel för delaktighet. Medborgardialoger kompletterar beslutsfattandet i ett på förhand bestämt tema. Målet med medborgardialoger är att stödja beslutsfattarnas och väljarnas beslutsfattande och ställningstaganden. I allmänhet är det meningen att medborgardialogen ska resultera i en rapport eller ett uttalande.

Invånar- och kundpanelernas presidier kan bestå av 1–3 förtroendevalda, av vilka en del kan vara roterande, och sekretariatet kan bestå av ett behövt antal tjänsteinnehavare. På så sätt säkerställs kontinuiteten i panelernas verksamhet och informationsgången mellan de förtroendevalda, panelerna och tjänsteinnehavarna. För att säkerställa mångfalden bland deltagarna och en högklassig dialog ska välfärdsområdesstyrelsen anvisa resurser för invånar- och kundpanelerna.

Välfärdsområdesstrategin ska ta hänsyn till möjligheterna för välfärdsområdets invånare att delta och påverka. I 29 § i lagen om välfärdsområden föreskrivs det om den allmänna rätten för välfärdsområdets invånare och dem som använder dess tjänster att delta i och påverka välfärdsområdets verksamhet. I motiveringen till paragrafen (RP 241/2020 rd) framhävs mångsidiga och effektiva möjligheter att delta. Utöver de föreslagna alternativen kan välfärdsområdet använda andra metoder för deltagande och påverkan, till exempel digitala metoder. När det gäller beredningen av den välfärdsberättelse som avses i 7 § 3 mom. i lagen om ordnande av social- och hälsovård och den servicestrategi som anges i 11 § 3 mom. i lagen ska möjligheterna att delta och påverka beaktas.

Lagen om välfärdsområden betonar tillgodoseendet av rätten till inflytande samt en aktiv, tydlig och öppen kommunikation som beaktar jämlikhetsperspektivet i frågor som välfärdsområdet ansvarar för samt om möjligheterna att delta.

Kapitel 4

Personalorganisationen

Välårsdsområdesfullmäktige beslutar om hurdan organisation verksamheten inom välårsdsområdet ska ha. I den här modellen indelas verksamheten i sektorer, ansvarsområden och verksamhetsenheter. Personalorganisationen bör trygga målen för lagstiftningen om välårsdsområden i fråga om den övergripande ledningen och samordningen av tjänsterna samt anpassningen till förändringar.

Dessutom ska välårsdsområdets fullmäktige besluta om hurdan organisation som producerar stödtjänsterna. Med stödtjänster kan man i detta sammanhang avse exempelvis måltidstjänster, städning eller tekniska tjänster, men också stödtjänster för förvaltningen såsom upphandlingstjänster, ekonomiförvaltningstjänster eller personaltjänster. Ett välårsdsområde kan inrätta ett affärsverk för dessa stödtjänster eller centralisera dem internt inom välårsdsområdet. Ett affärsverk utgör en egen enhet. Välårsdsområdets fullmäktige bestämmer om affärsverkets uppgifter i förvaltningsstadgan. Beslut om att förordna någon till direktör för ett affärsverk fattas av välårsdsområdesfullmäktige, om inte något annat bestäms i förvaltningsstadgan.

Det är inte ändamålsenligt att fastställa alla nivåer i tjänsteinnehavarorganisationen i förvaltningsstadgan.

- Om välårsdsområdet har gemensamma tjänster med ett eller flera andra välårsdsområden, kan de anges i kapitlet om personalorganisationen.

§ 23 Personalorganisationen

Verksamheten i x välårsdsområde indelas i sektorer, ansvarsområden och verksamhetsenheter.

- I förvaltningsstadgan beskrivs välårsdsområdets organisation.

§ 24 Välårsdsområdesdirektören

Välårsdsområdesdirektören, som är underställd välårsdsområdesstyrelsen, leder välårsdsområdets förvaltning, skötseln av välårsdsområdets ekonomi samt välårsdsområdets övriga verksamhet. Välårsdsområdesdirektören ansvarar för sin del för serviceintegrationen.

Alternativ 1

När välårsdsområdesdirektören har förhinder eller är jävig, är tjänsteinnehavare x ställföreträdande välårsdsområdesdirektör.

Alternativ 2

Välårsdsområdesstyrelsen förordnar en ställföreträdande välårsdsområdesdirektör att sköta direktörens uppgifter när denna har förhinder eller är jävig.

Motivering

Bestämmelsen är avsedd för situationer då välfärdsområdesdirektören har förhinder under en kortare tid, till exempel semester, sjukledighet och liknande.

§ 25 Sektorernas organisation och uppgifter

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar om uppgiftsfördelningen mellan sektorerna till den del den inte regleras i förvaltningsstadgan.

Välfärdsområdesdirektören beslutar på framställning av sektorerna om uppgiftsfördelningen mellan ansvarsområdena till den del den inte regleras i förvaltningsstadgan. Sektordirektörerna beslutar på framställning av ansvarsområdena om uppgiftsfördelningen mellan verksamhetsenheterna till den del den inte regleras i förvaltningsstadgan.

§ 26 Sektordirektörer

Alternativ 1 sektorn omfattar hälso- och sjukvårdsverksamhet
Sektordirektören, som är underställd välfärdsområdesstyrelsen/sektionen och välfärdsområdesdirektören, svarar för sektorns verksamhet och ekonomi samt leder och utvecklar verksamheten i samarbete med den ansvariga läkaren. Sektordirektören svarar för samordningen av tjänsterna för kunderna och, i samarbete med välfärdsområdesdirektören, för serviceintegrationen inom sin sektor.

Myndigheten X förordnar en ställföreträdande sektordirektör att sköta direktörens uppgifter när denna har förhinder eller är jävig.

Alternativ 2 sektorn omfattar inte hälso- och sjukvårdsverksamhet
Sektordirektören, som är underställd välfärdsområdesstyrelsen/sektionen och välfärdsområdesdirektören, svarar för sektorns verksamhet och ekonomi samt leder och utvecklar verksamheten.

Myndigheten X förordnar en ställföreträdande sektordirektör att sköta direktörens uppgifter när denna har förhinder eller är jävig.

§ 27 Direktörer för ansvarsområden

Alternativ 1 sektorn omfattar hälso- och sjukvårdsverksamhet
Direktören för ett ansvarsområde, som är underställd välfärdsområdesstyrelsen/sektionen och sektordirektören, svarar för ansvarsområdets verksamhet och ekonomi samt leder och utvecklar verksamheten i samarbete med den ansvariga läkaren och sektordirektören.

Myndigheten X förordnar en ställföreträdande direktör för ansvarsområdet att sköta direktörens uppgifter när denna har förhinder eller är jävig.

Alternativ 2 sektorn omfattar inte hälso- och sjukvårdsverksamhet
Direktören för ett ansvarsområde, som är underställd välfärdsområdesstyrelsen/sektionen och sektordirektören, svarar för ansvarsområdets

verksamhet och ekonomi samt leder och utvecklar verksamheten i samarbete med sektordirektören.

Myndigheten X förordnar en ställföreträdande direktör för ansvarsområdet att sköta direktörens uppgifter när denna har förhinder eller är jävig.

§ 28 Direktörer för verksamhetsenheter

Alternativ 1 sektorn omfattar hälso- och sjukvårdsverksamhet
Direktören för en verksamhetsenhet, som är underställd direktören för ansvarsområdet, svarar för verksamhetsenhetens verksamhet och ekonomi samt leder och utvecklar verksamheten i samarbete med den ansvariga läkaren.

Myndigheten X förordnar en ställföreträdande direktör för verksamhetsenheten att sköta direktörens uppgifter när denna har förhinder eller är jävig.

Alternativ 2 sektorn omfattar inte hälso- och sjukvårdsverksamhet
Direktören för en verksamhetsenhet, som är underställd direktören för ansvarsområdet, svarar för verksamhetsenhetens verksamhet och ekonomi samt leder och utvecklar verksamheten.

Myndigheten X förordnar en ställföreträdande direktör för verksamhetsenheten att sköta direktörens uppgifter när denna har förhinder eller är jävig.

§ 29 Direktörer för affärsverk

Direktören för ett affärsverk, som är underställd direktionen, svarar för affärsverkets verksamhet och ekonomi samt leder och utvecklar affärsverkets verksamhet, sörjer för affärsverkets förvaltning, skötseln av ekonomin, den interna kontrollen och riskhanteringen.

Affärsverkets direktions förordnar en ställföreträdande direktör för affärsverket att sköta direktörens uppgifter när denna har förhinder eller är jävig.

- Enligt 72 § i lagen om välfärdsområden har direktören för ett affärsverk rätt att föra direktions talan, om inte något annat bestäms i förvaltningsstadgan.
- Beslut om att förordna någon till direktör för ett affärsverk fattas av välfärdsområdesfullmäktige, om inte något annat bestäms i förvaltningsstadgan.

Kapitel 5

Ägarstyrning

Välfärdsområdet och dess dottersammanslutningar bildar en välfärdsområdeskoncern. En dottersammanslutning är en sammanslutning där välfärdsområdet har bestämmande inflytande enligt bokföringslagen (1336/1997). Också stiftelser där välfärdsområdet har bestämmande inflytande hör till välfärdsområdeskoncernen.

Budgeten ska göras upp med beaktande av välfärdsområdeskoncernens ansvar och förpliktelser. I budgeten bestäms de årliga målen för verksamheten och ekonomin. Välfärdsområdeskoncernen ska ledas som en helhet med tanke på hela välfärdsområdeskoncernens intresse och i enlighet med de strategiska målen.

Som en del av välfärdsområdesstrategin fattar välfärdsområdets fullmäktige beslut om ägarpolitiken, principerna för ägarstyrningen och koncerndirektivet. Dottersammanslutningarna klassas utifrån deras strategiska och ekonomiska betydelse samt riskerna.

Genom ägarstyrningen säkerställs att hela välfärdsområdeskoncernens intresse beaktas i dottersammanslutningarnas verksamhet. Koncerndirektivet är ett viktigt verktyg för ägarstyrningen. Bestämmelser om vad koncerndirektivet åtminstone ska innehålla finns i 49 § i lagen om välfärdsområden. Koncerndirektivet tillämpas på ägarstyrningen i välfärdsområdets dottersammanslutningar och i tillämpliga delar i intressesammanslutningar. Koncernövervakning avser uppföljning, analys och rapportering av dottersammanslutningarnas verksamhetsresultat och ekonomiska ställning samt uppföljning av hur väl riskhanteringssystemen fungerar.

Koncernledningen svarar för att ägarstyrningen genomförs och för att koncernövervakningen ordnas i välfärdsområdet i enlighet med fullmäktiges beslut. I förvaltningsstadgan definieras koncernledningen samt fastställs koncernledningens uppgifter och befogenhetsfördelningen inom koncernledningen.

I lagen om välfärdsområden regleras en mer omfattande helhet än välfärdsområdets organisation, dvs. välfärdsområdets verksamhet. En del av välfärdsområdets verksamhet är kopplad till avtal, och därför utgör avtalshanteringen en viktig del av välfärdsområdets verksamhet och ledningen av välfärdsområdets sektorer. Välfärdsområdets strategiska mål bör beaktas i de viktigaste avtalen.

Ett delområde inom ledningen av välfärdsområdet är avtalsledning. Ägarstyrningen bygger då på förhandlingar med avtalsparterna, avtalsberedning, uppgjorda avtal och avtalsövervakning. För att välfärdsområdets intressen

ska kunna tryggas, krävs det att avtalsvillkoren bereds omsorgsfullt. Enligt 95 § i lagen om välfärdsområden ska välfärdsområdets fullmäktige i förvaltningsstadgan utfärda behövliga bestämmelser om uppgifter och ansvar vid intern kontroll, riskhantering och avtalshantering.

Koncernstyrningen kan också vara en direkt uppgift för välfärdsområdesstyrelsen beroende på välfärdsområdets koncernstruktur. Uppgifterna inom koncernstyrningen, avtalsstyrningen samt den interna kontrollen och riskhanteringen kan också slås ihop och skötas av en enda sektion.

§ 30 Koncernledningen

Till välfärdsområdets koncernledning hör välfärdsområdesstyrelsen, välfärdsområdesstyrelsens y-sektion(er), välfärdsområdesdirektören samt tjänsteinnehavarna x och y.

Motivering

Enligt 50 § i lagen om välfärdsområden hör välfärdsområdesstyrelsen och välfärdsområdesdirektören till koncernledningen. Till koncernledningen hör också de organ och tjänsteinnehavare som anges i förvaltningsstadgan.

Enligt mallen för förvaltningsstadga har välfärdsområdesstyrelsen en koncernsektion eller en motsvarande sektion. Dess sammansättning och mandattid bestäms i kapitel 3 och dess uppgifter i detta kapitel.

En nämnd och tjänstemannaledningen under den kan vid behov förordnas att höra till koncernledningen, om en dottersammanslutning verkar inom nämndens uppgiftsområde.

Till koncernledningen kan välfärdsområdet också förordna tjänsteinnehavare som i välfärdsområdets styrelse eller koncernsektion föredrar ärenden som gäller dottersammanslutningarna.

Koncernledningen förutsätts ha mångsidig sakkunskap och erfarenhet bland annat av ledningen av en välfärdsområdeskoncern, av dess verksamhet och ekonomi samt av intern kontroll och riskhantering.

§ 31 Koncernledningens uppgifter och befogenhetsfördelning

Välfärdsområdesstyrelsen:

- 1) svarar för utvecklingen av ägarpolitiken, principerna för ägarstyrningen och koncerndirektivet och för beredningen av dessa ärenden för välfärdsområdesfullmäktige,
- 2) svarar för den strategiska utvecklingen av koncernstrukturen,
- 3) svarar för att ägarstyrningen genomförs samt organiserar koncernledningen och koncernövervakningen,
- 4) bestämmer arbetsfördelningen mellan tjänsteinnehavarna inom koncernledningen i fråga om varje dottersammanslutning och intressesammanslutning,
- 5) ger välfärdsområdesfullmäktige halvårsvis/kvartalsvis en rapport om hur dottersammanslutningarnas mål har nåtts och deras ekonomiska

ställning utvecklats samt en bedömning av den kommande utvecklingen och riskerna,

- 6) utvärderar årligen hur ägarstyrningen lyckats med tanke på hela välfärdsområdeskoncernens intresse, riskhanteringen och förfarandena samt låter utföra en extern utvärdering en gång per fullmäktigepериод samt
- 7) behandlar resultaten och slutsatserna av utvärderingen i samråd med välfärdsområdesfullmäktiges presidium.

Koncernsektionen

- 1) styr och övervakar som ägare koncernsammanslutningarna så att de handlar i enlighet med hela välfärdsområdeskoncernens intresse, de principer för ägarstyrningen som välfärdsområdesfullmäktige har godkänt och de mål för verksamheten och ekonomin som välfärdsområdesfullmäktige ställt upp,
- 2) ansvarar för verkställandet av ägarstyrningen och koncernövervakningen,
- 3) utvärderar hur de mål för verksamheten och ekonomin som välfärdsområdesfullmäktige ställt för sammanslutningar och stiftelser har uppfyllts,
- 4) utvärderar hur de mål för verksamheten och ekonomin som välfärdsområdesfullmäktige ställt för affärsverken har uppfyllts,
- 5) bereder mål för verksamheten och ekonomin för affärsverk, dottersammanslutningar och stiftelser,
- 6) bereder för sin del förslag till principer för ägarstyrning och koncerndirektiv för koncernen,
- 7) följer och utvärderar den sakkunskap, branschkunskap, erfarenhet och oavhängighet som krävs i dottersammanslutningarnas styrelsearbete och affärsverkens direktionsarbete,
- 8) beslutar om aktieägaravtal,
- 9) uttalar välfärdsområdets åsikt före beslutsfattandet i de ärenden som koncerndirektivet kräver,
- 10) svarar för utnämningen av ledamöterna i dottersammanslutningarnas styrelser,
- 11) utser välfärdsområdets kandidater till dottersammanslutningarnas styrelser samt
- 12) utser ombud till bolagsstämmorna och ger dem de anvisningar som ägarstyrningen förutsätter.

Tjänsteinnehavarna x och y ska genom aktiv ägarstyrning bidra till förvaltningen och verksamheten i de bolag som de ska styra.

- Koncernstyrningen kan också vara en direkt uppgift för välfärdsområdesstyrelsen beroende på välfärdsområdets koncernstruktur. Uppgifterna inom koncernstyrningen, avtalsstyrningen samt den interna kontrollen och riskhanteringen kan också slås ihop och skötas av en enda sektion.

Motivering

48 § i lagen om välfärdsområden. När ett välfärdsområde deltar i en sammanslutnings verksamhet som grundare, ägare eller medlem, ska detta alltid ha ett medvetet syfte och mål. Sådana mål ska grunda sig på välfärdsområdesstrategin. Till de centrala ägarstyrningsåtgärderna hör personval samt anvisningar och rådgivning till personer som företräder välfärdsområdet i olika sammanslutningar och stiftelser. Anvisningarna utgör en del av uppföljningen och övervakningen av sammanslutningarnas verksamhet samt reaktioner på det som händer i sammanslutningarna.

Välfärdsområdesstyrelsens utvärdering är en självvärdering, dvs. en värdering av hur välfärdsområdesstyrelsen anser sig ha lyckats med ägarstyrningen, den interna kontrollen och avtalshanteringen. Revisorn utvärderar om koncernövervakningen har ordnats på behörigt sätt. En extern utvärdering görs enbart i de största dottersammanslutningarna.

Välfärdsområdesdirektören ska leda välfärdsområdeskoncernen och genom aktiv ägarstyrning bidra till förvaltningen och verksamheten i de bolag som han eller hon ska styra.

Kapitel 6

Avtalsstyrning

Med avtalsstyrning avses de verksamhetsprinciper som välfärdsområdet tillämpar för att säkerställa att välfärdsområdets strategiska mål och riskhantering uppfylls samt att verksamheten är lönsam. Genom avtalsstyrning drar man upp riktlinjer för hurdana avtal som ingås av välfärdsområdet och hur välfärdsområdet handlar under avtalens livscykel. Avtalsstyrningen påverkar all avtalsverksamhet inom välfärdsområdeskoncernen. En förutsättning för avtalsstyrningen är att avtalshanteringen fungerar. Centraliserad avtalshantering ger en möjlighet till högkvalitativ ledning och uppföljning.

Principerna för avtalsstyrning styr all extern och intern avtalsverksamhet, upphandlingen av tjänster och marknaden för kundsedlar, utifrån såväl förvaltningsbeslut som avtal. Syftet är att uppnå målen i välfärdsområdesstrategin och servicestrategin samt smidiga tjänster. I avtalsstyrningen ingår också styrning och övervakning av interna avtal.

Avtalsstyrningen är avsedd som principer och anvisningar för välfärdsområdets alla anställda som deltar i avtalshanteringen i olika roller, bland annat de som bereder innehåll i avtal, kontaktpersoner i avtal, undertecknare, de som lagrar avtalsuppgifter och användare. Befogenheter i anslutning till avtal fastställs i förvaltningsstadgan. Ansvarerna i anslutning till avtal preciseras i en separat anvisning om befogenheterna, i anvisningar för personalen och i uppgiftsbeskrivningarna i arbetsavtalen.

I avtalshanteringen ingår operativa ledningsmetoder för att genomföra, följa upp och säkerställa målen för avtalsstyrningen med hjälp av avtalsinformationen. Avtalshanteringen omfattar alla avtal som ingås mellan två juridiska personer oberoende av avtalens typ. I avtalshanteringen ingår till exempel avtalsprocesserna, riskhanteringen, olika aktörers roll i ett avtal, verktyg för avtal och anvisningar.

§ 32 Uppgifter och ansvarsfördelning inom avtalsstyrningen

Välfärdsområdesstyrelsen svarar för hanteringen och övervakningen av avtalen, ger närmare anvisningar om avtalshanteringen och genomförandet av upphandling.

Motivering

Välfärdsområdesstyrelsens anvisningar om avtalshantering bör helst behandla åtminstone följande:

- definition av avtalsstyrning och avtalsstyrningens mål,
- principerna för avtalsriskerna,
- behovet av avtal, avtalsmodeller, dokumentmallar, blanketter och checklistor samt ansvariga personer,

- principerna för leverantörshantering,
- avtalens livscykel och
- kvalitetskrav.

I lagstiftningen om välfärdsområden ligger tyngdpunkten i välfärdsområdenas administrativa uppgifter på kompetens inom upphandling och avtalshantering samt mer allmänt på sakkunskap i planering, hantering och utveckling av innehållet i serviceproduktionen, producentnätverket och produktionsstrukturen. Lagstiftningen ökar välfärdsområdenas administrativa börda. I del III Kontroll och beredskap finns mer detaljerade bestämmelser om den interna kontrollen och de ansvariga personerna.

Motivering

10 och 95 § i lagen om välfärdsområden.

- Till exempel svarar välfärdsområdesstyrelsen för hanteringen och övervakningen av avtalen, ger närmare anvisningar om avtalshanteringen och förordnar avtalsansvariga inom sitt verksamhetsområde.

§ 33 Avtalsbestämmelser

Alternativ 1

Välfärdsområdesdirektören godkänner riktlinjerna för hur organiseringsansvaret ska uppfyllas i välfärdsområdets egen produktion och motsvarande avtalsbestämmelser i serviceavtal med privata tjänsteproducenter med beaktande av enhetliga servicekedjor, samordning av tjänsterna, lika-behandling och kvalitet. Välfärdsområdesdirektören godkänner ansvaren för avtalsstyrningen och rollerna i den interna och externa avtalshanteringen. Välfärdsområdesdirektören godkänner avtalsprocesserna.

Alternativ 2

Välfärdsområdesstyrelsen godkänner riktlinjerna för hur organiseringsansvaret ska uppfyllas i välfärdsområdets egen produktion och motsvarande avtalsbestämmelser i serviceavtal med privata tjänsteproducenter med beaktande av enhetliga servicekedjor, samordning av tjänsterna, lika-behandling och kvalitet. Välfärdsområdesstyrelsen godkänner ansvaren för avtalsstyrningen och rollerna i den interna och externa avtalshanteringen. Välfärdsområdesstyrelsen godkänner avtalsprocesserna.

Motivering

7 och 10 § i lagen om välfärdsområden. I fråga om serviceproduktionen inom välfärdsområdet iakttas vad som föreskrivs om organiseringsansvaret i 2 kap. i lagen om ordnande av social- och hälsovård, om anskaffning av tjänster från privata tjänsteproducenter i 3 kap. i samma lag samt det som föreskrivs i lagen om ordnande av räddningsverksamhet.

Kapitel 7

Organens uppgifter och befogenhetsfördelning

Välårsdsområdesfullmäktige utövar välårsdsområdes högsta beslutanderätt. Enligt 96 § i lagen om välårsdsområden får välårsdsområdes fullmäktige i förvaltningsstadgan bestämma om delegering av beslutanderätt.

Beslutanderätt kan delegeras till organ, förtroendevalda och tjänsteinnehavare. Beslutanderätt i ett ärende som gäller inrättande eller indragning av en tjänst kan delegeras endast till ett organ. När det gäller ärenden som omfattar utövning av administrativt tvång finns det bestämmelser om behöriga myndigheter i respektive speciallagstiftning.

Om det enligt lagen är fullmäktige eller någon annan av välårsdsområdes myndigheter som har beslutanderätten, kan fullmäktige inte delegera den. Om en speciallag har bestämmelser om delegering av beslutanderätt är dessa bestämmelser överordnade 96 § i lagen om välårsdsområden.

Till detta kapitel har förlagts de flesta av fullmäktiges beslut om delegering av beslutanderätt samt bestämmelser om användning av övertagningsrätt. Bestämmelser om uppgifter och befogenhetsfördelning för välårsdsområdes myndigheter finns också i andra kapitel i denna mall enligt sakfråga.

§ 34 Välårsdsområdesfullmäktiges uppgifter

Välårsdsområdesfullmäktige beslutar om ärenden som fullmäktige enligt lag uttryckligen ska besluta om och om ärenden som fullmäktige inte har delegerat i denna förvaltningsstadga.

Utöver de ärenden som enligt lagen om välårsdsområden ankommer på välårsdsområdesfullmäktige beslutar fullmäktige om

annat som fullmäktige enligt gällande bestämmelser eller föreskrifter ska besluta om.

Alternativ 1

betydande och vittsyftande principer för organiseringen av välårsdsområdes verksamhet,

Alternativ 2

strategiska riktlinjer för organiseringen och produktionen av tjänster,

Alternativ 3

strategiska riktlinjer för servicenätet,

Alternativ 4

godkännande av servicestrategin för social- och hälsovården,

Alternativ 5

godkännande av beslut om servicenivåer,

Alternativ 6

principerna för beredskapsåtgärder och beredskapsplanering,

Alternativ 7

välårsområdets strategiska riktlinjer för utläggning av verksamhet,

Alternativ 8

godkännande av samarbetsavtalet för välårsområdena i X samarbetsområde,

Alternativ 9

godkännande av den regionala välårsberättelsen och välårsplanen,

Alternativ 10

godkännande av delaktighetsprogrammet,

Tvåspråkiga välårsområden**Alternativ 11**

godkännande av samarbetsavtalet för de tvåspråkiga välårsområdena.

...

Motivering

I förvaltningsstadgan behöver inte upprepas det som föreskrivs i lag om välårsområdesfullmäktiges uppgifter. För tydlighetens skull kan man överväga att i paragrafen räkna upp välårsområdesfullmäktiges alla lagstadgade uppgifter och lägga till de uppgifter som välårsområdesfullmäktige inte delegerat till välårsområdesstyrelsen.

Enligt 6 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet beslutar välårsområdesfullmäktige om räddningsväsendets servicenivå och godkänner beslutet om servicenivån.

§ 35 Välårsområdesstyrelsens uppgifter och befogenheter

Välårsområdesstyrelsen leder välårsområdets verksamhet, förvaltning och ekonomi.

Utöver de lagstadgade uppgifterna har välårsområdesstyrelsen följande uppgifter:

- 1) svarar för att organiseringsansvaret uppfylls,
- 2) svarar för de allmänna principerna för personalpolitiken och ett sporrande lönesystem samt för styrningen av de totala personalresurserna på välårsområdesnivå,

- 3) beslutar om anställning av sektordirektörer eller direktörer för affärsverk i tjänster eller tjänsteförhållanden för viss tid eller tills vidare,
- 4) beslutar om godkännande av genomförandeprogrammen för välfärdsområdesstrategin,
- 5) beslutar om bildande av aktiebolag, andra typer av bolag, föreningar och stiftelser samt om ändring och nedläggning av deras verksamhet,
- 6) beslutar om inrättande och indragning av tjänster och om ändring av tjänstebeteckningar, om inte inrättandet av en tjänst enligt lag eller förvaltningsstadgan hör till välfärdsområdesfullmäktiges eller något annat organs befogenheter,
- 7) beslutar om personalförvaltningsärenden som gäller välfärdsområdesdirektören,
- 8) fastställer avgifter för prestationer i enlighet med de prissättningsprinciper som välfärdsområdesfullmäktige fastställt,
- 9) svarar för ordnandet av arkivfunktionen och förordnar en tjänsteinnehavare att leda arkivfunktionen,
- 10) beslutar om de ansvariga tjänsteinnehavare som förutsätts i speciallagstiftningen om välfärdsområdets sektorer,
- 11) beslutar om upphandling som totalt beräknas överstiga x euro,
- 12) svarar för välfärdsområdeskoncernens övergripande säkerhet och beredskap i samarbete med kommunerna, näringslivet och organisationerna i området,
- 13) svarar för beredskapsåtgärder och beredskapsplaneringen i enlighet med de principer som välfärdsområdesfullmäktige fastställt, med beaktande av den avtalsbaserade beredskapen,
- 14) svarar för det praktiska genomförandet av den övergripande säkerheten i enlighet med de principer som välfärdsområdesfullmäktige fastställt,
- 15) lämnar i rapporteringen inom den interna kontrollen och i verksamhetsberättelsen uppgifter om hur säkerheten och beredskapen ordnats och vilka de viktigaste slutsatserna är samt ger en utredning om de största riskerna och osäkerhetsfaktorerna i fråga om säkerheten och beredskapen,
- 16) beslutar om tillsättande av en regional kommitté för medicinsk forskningsetik.

Alternativ 1

beslutar på basis av välfärdsområdesfullmäktiges strategiska riktlinjer om grunderna för uppgiften att tillhandahålla tjänster och om servicenätet,

Alternativ 2

svarar för samordningen av servicehelheterna och för att servicekedjorna fungerar,

Alternativ 3

svarar för principerna för fastställande av behovet av tjänster och andra åtgärder samt för dimensioneringen och kvaliteten på tjänsterna och åtgärderna,

Alternativ 4

svarar för styrningen av och tillsynen över verksamheten,

...

Till den del befogenheterna inte regleras i lag, förvaltningsstadgan eller ett vidaredelegeringsbeslut är det välfärdsområdesstyrelsen som har befogenheterna.

- I förvaltningsstadgan kan det bestämmas att välfärdsområdesstyrelsen har rätt att ge ett utlåtande om besvär som någon anfört över ett beslut av välfärdsområdesfullmäktige, om välfärdsområdesstyrelsen anser att beslutet inte ska upphävas på de grunder som framförs i besvären.
- I förvaltningsstadgan kan det bestämmas att beslut om att förordna någon till direktör för ett affärsverk fattas av välfärdsområdesstyrelsen i stället för av välfärdsområdesfullmäktige. Direktionen för ett affärsverk fattar beslut om vem som är ställföreträdare för verkställande direktören.
- I förvaltningsstadgan kan det bestämmas att välfärdsområdesstyrelsen är den lokala räddningsmyndigheten.

Motivering

I förvaltningsstadgan behöver inte upprepas det som föreskrivs i lag om välfärdsområdesstyrelsens uppgifter. För tydlighetens skull kan man överväga att här samla välfärdsområdesstyrelsens alla lagstadgade uppgifter och lägga till de uppgifter som välfärdsområdesfullmäktige delegerar till välfärdsområdesstyrelsen.

Enligt 22 § 2 mom. 8 punkten i lagen om välfärdsområden beslutar välfärdsområdesfullmäktige om de allmänna grunderna för de avgifter som tas ut för tjänster och andra prestationer samt de kundavgifter som tas ut för tjänster som omfattas av välfärdsområdets organiseringsansvar. Välfärdsområdesfullmäktige har beslutanderätt i fråga om prislistan för kundavgifter, men fullmäktige kan delegera sin beslutanderätt i fråga om avgifterna för andra prestationer.

Enligt 16 § i lagen om medicinsk forskning (488/1999) ska ett välfärdsområde som är huvudman för ett universitetssjukhus ha minst en regional kommitté för medicinsk forskningsetik. Regionala kommittéer har också funnits i anslutning till andra central-sjukhus. Om ett välfärdsområde har en regional kommitté, ska förvaltningsstadgan innehålla bestämmelser om tillsättande av en regional kommitté för medicinsk forskningsetik. Den regionala kommittén ska besluta om ett sådant utlåtande som avses i 17 § i lagen om medicinsk forskning.

§ 36 Sektionen för individärenden

Sektionen för individärenden

- fattar inom social- och hälsovårdens verksamhetsområde och behörighet beslut som gäller individer, om inte en annan myndighet eller tjänsteinnehavare är behörig enligt förvaltningsstadgan eller lag,

- behandlar och fattar beslut som gäller begäran om omprövning av tjänsteinnehavares beslut om individuella social- och hälsovårds-tjänster eller kundavgifter som fastställts för dessa tjänster, om inte beslutanderätten har delegerats till en tjänsteinnehavare.

§ 37 Personalsektionen

Personalsektionen

- 1) utvecklar personalförvaltningen och ansvarar för sin del för personalpolitiken,
- 2) utarbetar allmänna anvisningar för genomförandet av personalförvaltningen,
- 3) lägger fram förslag till behörighetsvillkor för tjänsteförhållanden,
- 4) beslutar om de allmänna verksamhetsprinciperna för de prövningsbaserade bestämmelserna i tjänste- och arbetskollektivavtal,
- 5) följer tillgången på personal samt personalens utbildning, yrkesskicklighet och kompetens,
- 6) övervakar de strategiska färdigheterna och
- 7) ansvarar för sin del för processerna för rekrytering av personal samt
- 8) ...

§ 38 Sektionen för säkerhet och beredskap

- 1) fungerar som ett kollegialt organ för välfärdsområdets räddningsväsende
- 2) svarar för de praktiska anvisningarna om säkerhet och beredskap,
- 3) styr och övervakar genomförandet av säkerhets- och beredskapsåtgärderna, utvärderar utvecklingsbehoven och lägger vid behov fram förslag för välfärdsområdesstyrelsen,
- 4) svarar för uppföljningen av hur säkerheten och beredskapen fungerar i fråga om välfärdsområdets egen verksamhet, avtalsverksamhet och affärsverk, dottersammanslutningar och i tillämpliga delar stiftelser,
- 5) bereder för välfärdsområdesstyrelsen en beskrivning av säkerheten och beredskapen, vilken införs i verksamhetsberättelsen,
- 6) bereder en årlig rapport om säkerhet och beredskap,
- 7) lägger fram ett förslag till beslut om räddningsväsendets servicenivå.

Till ledamöter i en sektion, dock inte till ordförande, kan väljas också andra än personer som är ledamöter och ersättare i välfärdsområdesstyrelsen.

- Ett välfärdsområde kan ha en separat sektion för räddningsväsendet. Sektionen är då den räddningsmyndighet som avses i 26 § i räddningslagen och har till uppgift att göra upp ett förslag till beslut om räddningsväsendets servicenivå. Sektionen kan också ha andra uppgifter som räknas upp i listan ovan.

Tvåspråkiga välfärdsområden eller Lapplands välfärdsområde

§ 39 Nationalspråksnämnden/samiska språknämnden

Utöver de uppgifter som föreskrivs i lagen om välfärdsområden har national-
språksnämnden/samiska språknämnden till uppgift att

- 1) ...

Motivering

33 § i lagen om välfärdsområden. Nämndens uppgifter anknyter till uppföljningen och främjandet av de språkliga rättigheterna inom välfärdsområdet. Nämnden har också till uppgift att lägga fram förslag för välfärdsområdesstyrelsen som ska behandla dem i enlighet med principerna om god förvaltning. Nationalspråksnämnden ska årligen lämna välfärdsområdesstyrelsen en berättelse om hur tjänsterna på minoritetens språk har genomförts inom välfärdsområdet. Samiska språknämnden är till sin karaktär ett separat organ inom välfärdsområdet. Den kompletterar och tryggar de samiskspråkigas möjligheter att delta och påverka i välfärdsområdet. Med undantag för 33 § 2 mom. 4 punkten tillämpas på samiska språknämnden det som föreskrivs om nationalspråksnämnden.

§ 40 X-nämndens uppgifter

X-nämnden utvecklar och svarar för...

Nämnden bereder

- 1)
- 2)
- 3)

Motivering

I den här modellen har nämnderna en annan roll än i den traditionella kommunmodellen, där de har beslutanderätt. En nämnd är ett organ som svarar för beredningen av vissa ärenden för välfärdsområdesstyrelsen (och välfärdsområdesfullmäktige).

Det är också möjligt att det inom välfärdsområdet finns nämnder till vilka beslutanderätt har delegerats.

§ 41 Välfärdsområdesdirektörens uppgifter och befogenheter

Välfärdsområdesdirektören

1. leder och utvecklar under välfärdsområdesstyrelsens överinseende förvaltningen, skötseln av ekonomin, övervakningen, styrningen, kommunikationen, delaktigheten och den övriga verksamheten samt svarar för sin del för att de mål för verksamheten och ekonomin som välfärdsområdesfullmäktige och välfärdsområdesstyrelsen satt upp nås,
2. svarar för att välfärdsområdets interna kontroll, riskhantering och avtalshantering är ordnad på behörigt sätt,

3. svarar för utvecklingen av välfärdsområdet och för att de kontaktytor som krävs för den operativa verksamheten inom välfärdsområdet fungerar,
4. svarar för det egna välfärdsområdets del för beredningen av samarbetsavtalet för välfärdsområdenas samarbetsområde för social- och hälsovården,
5. leder de förhandlingar om samarbete, mål och arbetsfördelning i anslutning till välfärdsområdets och kommunernas uppgifter, vilka ska äga rum varje fullmäktigeperiod mellan välfärdsområdet och kommunerna inom välfärdsområdet,
6. svarar för att personalens befogenheter och ansvar är ordnade på behörigt sätt,
7. beslutar om indelningen av sektorerna i ansvarsområden,
8. är chef för de tjänsteinnehavare som förordnats av välfärdsområdesstyrelsen,
9. ansvarar för att delaktighetsprogrammet genomförs i välfärdsområdet och för beredningen av ett nytt program för välfärdsområdesfullmäktige,
10. beslutar om tillsättande av en beslutande sakkunniggrupp för krävande multiprofessionellt stöd inom specialomsorgerna,
11. ...

Alternativ 1

svarar för att välfärdsområdesstyrelsens principer för fastställande av behovet och dimensioneringen av samt kvaliteten på tjänster och andra åtgärder iakttas,

Tvåspråkiga välfärdsområden

Alternativ 2

svarar för det egna välfärdsområdets del för beredningen av samarbetsavtalet för de tvåspråkiga välfärdsområdena,

Ställföreträdare för välfärdsområdesdirektören är tjänsteinnehavare x. Om tjänsteinnehavare x är förhindrad att vara ställföreträdare för välfärdsområdesdirektören, är tjänsteinnehavare y ställföreträdare. Vid behov utser välfärdsområdesstyrelsen en annan ställföreträdare.

Motivering

I 14 § i lagen om välfärdsområden föreskrivs om samråd mellan kommunerna och välfärdsområdet. En stor del av välfärdsområdets uppgifter bildar en helhet tillsammans med kommunernas uppgifter. Enligt lagen om välfärdsområden ska välfärdsområdet och kommunerna inom dess område för varje fullmäktigeperiod under ledning av välfärdsområdesdirektören förhandla om samarbetet, målen och arbetsfördelningen vid skötseln av sina uppgifter. Vid de närmare förhandlingarna kan det avtalas åtminstone om de samarbetsstrukturer och verksamhetsmodeller samt den kommunikation som samarbetet kräver.

I 6 och 7 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård föreskrivs om främjande av hälsa och välfärd i kommunerna och välfärdsområdena. I lagen om välfärdsområden

finns inga andra bestämmelser om samarbete mellan välfärdsområdet och kommunerna och organisationerna inom området i kontaktytorna mellan olika verksamheter. För att de tjänster som blir kvar hos kommunerna och de tjänster som överförs till välfärdsområdena ska vara ändamålsenliga och smidiga i kundgränssnitten krävs samarbete mellan olika aktörer i olika kontaktytor.

Det finns fem samarbetsområden för regional samordning och utveckling och regionalt samarbete kring den social- och hälsovård som ordnas av välfärdsområdena. Inom x samarbetsområde utarbetas för varje fullmäktigeperiod ett samarbetsavtal för välfärdsområdena som godkänns av välfärdsområdesfullmäktigena. Välfärdsområdesdirektören har beredningsansvaret för samarbetsavtalet. Med avtalet säkerställs arbetsfördelningen, samarbetet och samordningen mellan de välfärdsområden som hör till samarbetsområdet på det sätt som närmare föreskrivs i 5 kap. i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Välfärdsområdet sköter med stöd av lagen om ordnande av social- och hälsovård de förvaltningsuppgifter som utarbetandet av samarbetsavtalet kräver.

Tvåspråkiga välfärdsområden: För att garantera att de svenskspråkiga invånarnas språkliga rättigheter tillgodoses inom social- och hälsovården ska de tvåspråkiga välfärdsområdena utarbeta ett samarbetsavtal som välfärdsområdesfullmäktigena ska godkänna. Närmare bestämmelser om samarbetsavtalet finns i 39 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård.

Enligt 23 § i specialomsorgslagen ska välfärdsområdet för det individuella beredandet av specialomsorger ha en sakkunniggrupp för krävande multiprofessionellt stöd och en beslutande sakkunniggrupp för krävande multiprofessionellt stöd. Den beslutande sakkunniggruppen för krävande multiprofessionellt stöd ska som ledamöter ha minst tre tjänsteinnehavare inom välfärdsområdet så att expertis inom medicin, psykologi och socialt arbete är företrädna i gruppen.

§ 42 Ilmänna uppgifter för en sektordirektör

Sektordirektören

1. leder verksamheten i sin sektor inom hälso- och sjukvården och säkerställer i samarbete med den ansvariga läkaren att tjänsterna integreras, eller alternativt leder verksamheten i sektorn och säkerställer integrationen av tjänsterna,
2. beslutar om sektorns organisation,
3. beslutar om indelningen av ansvarsområdena i verksamhetsenheter,
4. svarar för uppgifterna i sektorn i enlighet med välfärdsområdesdirektörens anvisningar, till den del som inget annat bestämts i förvaltningsstadgan,
5. svarar för att välfärdsområdesstyrelsens principer för fastställande av behovet och dimensioneringen av samt kvaliteten på tjänster och andra åtgärder iakttas i sektorn,
6. svarar för planeringen, ekonomin, utvecklingen, samordningen, integrationen, genomförandet, utvärderingen, den interna kontrollen och riskhanteringen i sektorn i enlighet med anvisningarna om intern kontroll,
7. svarar för sin del och följer upp hur principerna och anvisningarna för avtalsförvaltningen tillämpas,

8. svarar för sin del för att sektorns förmåga räcker till för verksamheten,
9. svarar för personalutvecklingen, arbetsfördelningen och samarbetet i sektorn,
10. utför andra uppgifter som välfärdsområdesdirektören har ålagt sektordirektören,
11. rapporterar om verksamheten och ekonomin i enlighet med anvisningarna,
12. beslutar om andra ärenden som gäller sektorn och som inte har ålagts välfärdsområdesstyrelsen, något annat organ eller delegerats till andra tjänsteinnehavare.
13. svarar för valet av sätt att producera tjänster och andra åtgärder inom sektorn,
14. beslutar om att inom sektorn överföra budgetanslag som är bindande på välfärdsområdesstyrelsens nivå, inom de gränser som välfärdsområdesstyrelsen och/eller välfärdsområdesfullmäktige bestämmer.
15. ...

§ 43 Allmänna uppgifter för direktören för ett ansvarsområde

Direktören för ett ansvarsområde

1. leder verksamheten i sitt ansvarsområde inom hälso- och sjukvården och säkerställer i samarbete med den ansvariga läkaren att tjänsterna integreras, eller alternativt leder verksamheten i ansvarsområdet och säkerställer integrationen av tjänsterna,
2. svarar för uppgifterna i ansvarsområdet i enlighet med anvisningar av välfärdsområdesdirektören och sektordirektören, till den del som inget annat bestämts i förvaltningsstadgan,
3. svarar för planeringen, ekonomin, utvecklingen, samordningen, integrationen, genomförandet, utvärderingen, den interna kontrollen och riskhanteringen i ansvarsområdet i enlighet med anvisningarna om intern kontroll,
4. svarar för personalutvecklingen, arbetsfördelningen och samarbetet i ansvarsområdet,
5. utför andra uppgifter som sektordirektören har ålagt direktören för ansvarsområdet,
6. rapporterar till sektordirektören om verksamheten och ekonomin i enlighet med anvisningarna,
7. behandlar och beslutar om begäran om omprövning som gäller nedläggning och eftergift av avgifter enligt 11 § i klientavgiftslagen för tjänster inom ansvarsområdet.
8. ...

Alternativ 1

Direktören för ansvarsområdet tillsätter välfärdsområdets sakkunniggrupp för krävande multiprofessionellt stöd enligt 23 § i specialomsorgslagen.

Motivering

Enligt 23 § i specialomsorgslagen ska välfärdsområdet för det individuella beredandet av specialomsorger ha en sakkunniggrupp för krävande multiprofessionellt stöd och en beslutande sakkunniggrupp för krävande multiprofessionellt stöd. Förvaltningsstadgan kan innehålla en bestämmelse om att den ansvariga direktör som leder socialvårdsverksamheten tillsätter sakkunniggruppen för krävande stöd. Med stöd av § 41 i mallen för förvaltningsstadga beslutar välfärdsområdesdirektören om tillsättande av en beslutande sakkunniggrupp för krävande multiprofessionellt stöd inom specialomsorgerna.

§ 44 Allmänna uppgifter för direktören för en verksamhetsenhet

Direktören för en verksamhetsenhet

1. leder verksamheten i sin verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården och säkerställer i samarbete med den ansvariga läkaren att tjänsterna integreras, eller alternativt leder verksamheten i verksamhetsenheten och säkerställer integrationen av tjänsterna,
2. svarar för uppgifterna i verksamhetsenheten i enlighet med anvisningar av välfärdsområdesdirektören, sektordirektören och direktören för ansvarsområdet, till den del som inget annat bestämts i förvaltningsstadgan,
3. svarar för planeringen, ekonomin, utvecklingen, samordningen, integrationen, genomförandet, utvärderingen, den interna kontrollen och riskhanteringen i verksamhetsenheten i enlighet med anvisningarna om intern kontroll,
4. svarar för personalutvecklingen, arbetsfördelningen och samarbetet i verksamhetsenheten,
5. utför andra uppgifter som direktören för ansvarsområdet har ålagt direktören för verksamhetsenheten,
6. rapporterar till direktören för ansvarsområdet om verksamheten och ekonomin i enlighet med anvisningarna,
7. ...

Exempel

§ 45 Sektorn för förvaltning och administration (staben)

Sektorn för förvaltning och administration, som lyder under välfärdsområdesdirektören, svarar för de gemensamma förvaltnings- och stödtjänsterna och

1. svarar för sin del för integrationen av ledningen,
2. svarar för uppföljningen av och rapporteringen om tillgången till tjänster och tjänsternas tillgänglighet,
3. svarar för den ekonomiska uppföljningen och rapporteringen samt ekonomiförvaltningen i enlighet med välfärdsområdesstrategin,
4. bereder de ärenden som behandlas i välfärdsområdesstyrelsen och välfärdsområdesstyrelsens sektioner och ser till att deras beslut verkställs,

5. svarar för sin del för verksamhetspolicier, intressebevakning, internrevision och intern kontroll, avtalshantering och miljöfrågor samt för kontaktytorna,
6. svarar för sin del för att sektorns förmåga räcker till för verksamheten,
7. svarar för de lagstadgade uppgifterna enligt organiseringsansvaret och för uppföljningen i enlighet med välfärdsområdesdirektörens anvisningar.
8. ...undervisning och forskning...
9. ...

Direktör för sektorn för förvaltning och administration är tjänsteinnehavare x.

Exempel

§ 46 Sektorer som producerar stödtjänster

Sektordirektören för

X-sektorn

1. svarar för...
2. ...

§ 47 Uppgifter och befogenheter för direktionen för x välfärdsområdes affärsverk

Utöver de uppgifter som direktionen för ett affärsverk har enligt 71 § i lagen om välfärdsområden beslutar direktionen om

1. ...
2. ...
3. ...

§ 48 Hälsoskyddsmyndighetens uppgifter och befogenheter

X-organ/x-sektionen har till uppgift att vara den tillsynsmyndighet som avses i livsmedelslagen och tobakslagen, den tillstånds- och tillsynsmyndighet för försäljning av nikotinpreparat som avses i läkemedelslagen och den hälsoskyddsmyndighet som avses i hälsoskyddslagen samt sköta de uppgifter som anges i veterinärvårdslagen.

Motivering

7 § i hälsoskyddslagen. 65 § i införandelagen: Uppgifter inom miljö- och hälsoskyddet ska överföras till välfärdsområdena.

§ 49 Vidaredelegering av beslutanderätt

En myndighet kan vidaredelegera beslutanderätt som den fått i förvaltningsstadgan till en underlydande myndighet. Beslutanderätt som delegerats på detta sätt får inte delegeras vidare.

Det ska föras en uppdaterad förteckning över beslut om delegering.

Motivering

Välårsrådesfullmäktige kan i förvaltningsstadgan ge myndigheter i välårsrådesområdet rätt att vidaredelegera beslutanderätt som har delegerats till dem.

I förvaltningsstadgan behöver inte anges till vilken myndighet beslutanderätt kan vidaredelegeras. Vidaredelegeringen av beslutanderätt kan dock begränsas så att beslutanderätt kan delegeras endast till en myndighet som anges i förvaltningsstadgan. Ett beslut om vidaredelegering kan också gälla enskilda ärenden eller grupper av ärenden. Beslutet kan till exempel gälla befogenheten att behandla begäran om omprövning av sådana beslut enligt klientavgiftslagen eller socialvårdslagen som i förvaltningsstadgan delegerats till ett organ eller en tjänsteinnehavare.

Bestämmelserna om delegering kan vara allmänt hållna eller ange villkor för användningen av beslutanderätten. I förvaltningsstadgan kan det också tas med en bestämmelse som ger välårsrådets fullmäktige rätt att i enskilda fall förbehålla sig rätten att fatta beslut i ett ärende.

För att förutsättningarna för god förvaltning ska uppfyllas ska uppdaterad information om delegering alltid finnas tillgänglig.

Förvaltningsstadgan ska också innehålla behövliga bestämmelser om delegering. Dessa bestämmelser ska ange hur beslutanderätten fördelas mellan myndigheterna i välårsrådesområdet i störningssituationer under normala förhållanden och under undantagsförhållanden. Samtidigt måste man beakta att det föreskrivs om befogenheterna under undantagsförhållanden i beredskapslagen. Beslutanderätten kan dock delegeras genom bestämmelser i förvaltningsstadgan endast i ärenden där det är tillåtet enligt 96 § i lagen om välårsråden. Det är inte möjligt att genom bestämmelser i förvaltningsstadgan göra avvikelser från de befogenheter som i lag föreskrivs för myndigheter eller organ.

Genom bestämmelserna i förvaltningsstadgan kan man förbereda sig för situationer där det krävs omedelbart eller nödvändigt beslutsfattande. Beslutanderätt kan i vissa fall delegeras till tjänsteinnehavare. I bestämmelserna om delegering av beslutanderätt är det motiverat att förutom den myndighet som utövar de avvikande befogenheterna även ange förfarandet för att införa avvikande befogenheter och även förfarandet för att utövandet av dem ska upphöra. Dessutom är det motiverat att bestämmelserna så noggrant som möjligt anger vilka ärenden som den myndighet som utövar avvikande befogenheter har rätt att besluta om.

§ 50 Befogenhet att besluta om utlämnande av en handling

Begäran om upplysningar som gäller välårsrådesfullmäktiges handlingar avgörs av tjänsteinnehavare X.

Ett organ kan i den omfattning organet bestämmer delegera rätt till en underställd tjänsteinnehavare att som myndighet avgöra om en handling får lämnas ut.

Motivering

Om det anses att begärda handlingar eller uppgifter inte kan lämnas ut, ska den som begärt uppgifterna ges en motivering samt information om att han eller hon vid behov kan få sin begäran avgjord av en myndighet.

Bestämmelsen om delegering i 96 § i lagen om välfärdsområden tillämpas inte, om det i en speciallag finns bestämmelser om myndighetens beslutanderätt. Enligt 14 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet ska beslut om att en myndighetshandling lämnas ut fattas av den myndighet som innehar handlingen, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag. Välfärdsområdesfullmäktige kan i förvaltningsstadgan ge något av välfärdsområdets organ rätt att i den utsträckning organet bestämmer delegera rätt till en underställd tjänsteinnehavare att besluta om utlämnande av handlingar. Bestämmelsen i mallen utgår från att alla organ ges rätt att delegera beslutanderätt.

Av 4 § i offentlighetslagen framgår vad som i lagen avses med myndighet. Till dessa myndigheter hör också välfärdsområdenas organ. Även tjänsteinnehavare är i de frågor som omfattas av deras beslutanderätt sådana myndigheter som avses i offentlighetslagen. Tjänsteinnehavarna kan utan bestämmelser om delegering besluta om utlämnande av handlingar och uppgifter i frågor som omfattas av deras beslutanderätt.

När en myndighet har gett ett uppdrag eller när en myndighet utför ett uppdrag för en annan myndighets räkning är det den myndighet som gett uppdraget som fattar beslut om utlämnande av uppgifter ur de handlingar som upprättats eller getts i samband med uppdraget, om inte något annat följer av uppdraget (14 § 1 mom. i offentlighetslagen).

Ändring i ett organs eller en tjänsteinnehavares beslut om utlämnande av uppgifter eller handlingar söks genom förvaltningsbesvär direkt hos förvaltningsdomstolen. När beslutanderätt delegeras utan att det bygger på lagen om välfärdsområden, kan övertagningsrätt inte tillämpas på beslutet.

§ 51 Övertagningsrätt för välfärdsområdesstyrelsen

Välfärdsområdesstyrelsen, välfärdsområdesstyrelsens ordförande och välfärdsområdesdirektören samt en föredragande i välfärdsområdesstyrelsen kan besluta att ett ärende ska tas upp till behandling i välfärdsområdesstyrelsen.

Motivering

Om det finns flera föredragande i välfärdsområdesstyrelsen kan det vara ändamålsenligt att alla föredragande ges rätt att fatta ett övertagningsbeslut. När ordföranden har förhinder kan vice ordföranden fatta övertagningsbeslutet. På motsvarande sätt kan ställföreträdaren för en föredragande fatta beslutet när föredraganden har förhinder. Ett övertagningsbeslut av ordföranden eller en tjänsteinnehavare bör antecknas för att det vid behov ska kunna bevisas att övertagningsrätten har utnyttjats inom utsatt tid. Enligt 97 § 4 mom. 2 punkten i lagen om välfärdsområden har välfärdsområdesstyrelsen inte rätt att ta upp till behandling ärenden inom hälso- och sjukvården eller socialväsendet som gäller en individ. Begränsningen gäller också begäran om omprövning som framställs med stöd av lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården, socialvårdslagen och speciallagstiftningen inom socialvården.

Om ett välfärdsområde sköter en uppgift för andra välfärdsområdets räkning kan följande bestämmelse införas i förvaltningsstadgan:

§ 52 Begränsning av välfärdsområdesstyrelsens övertagningsrätt

Välfärdsområdesstyrelsen har inte rätt att till behandling ta upp ett ärende som välfärdsområdenas gemensamma X-nämnd har fattat beslut i.

Motivering

Enligt 97 § i lagen om välfärdsområden kan det i avtalet om ett gemensamt organ bestämmas att välfärdsområdesstyrelsen i välfärdsområdet inte har rätt att till behandling ta upp ett ärende som det gemensamma organet har fattat beslut i. Om avtalet begränsar övertagningsrätten för välfärdsområdesstyrelsen i ett annat välfärdsområde än det välfärdsområde som sköter uppgiften i ärenden som hör till det gemensamma organets befogenheter, finns det skäl att införa en motsvarande bestämmelse också i förvaltningsstadgan för det välfärdsområde som sköter uppgiften, trots att avtalsbestämmelsen är bindande också utan en bestämmelse i förvaltningsstadgan.

Om en nämnd ges övertagningsrätt ska exempelvis följande bestämmelser införas i förvaltningsstadgan:

§ 53 Övertagningsrätt för en nämnd

En nämnd kan i enlighet med 97 § i lagen om välfärdsområden ta upp ett ärende till behandling, om det inte har meddelats att ärendet kommer att tas upp till behandling i välfärdsområdesstyrelsen.

- I förvaltningsstadgan kan det bestämmas närmare om hur nämnden ska meddelas om saken. Nämnden, nämndens ordförande samt föredraganden i nämnden kan besluta att ett ärende ska tas upp till behandling i nämnden.

Motivering

Enligt 97 § i lagen om välfärdsområden har välfärdsområdesstyrelsen, välfärdsområdesstyrelsens ordförande och välfärdsområdesdirektören rätt att till behandling i välfärdsområdesstyrelsen ta upp ett ärende som en underställd myndighet eller en sektion i välfärdsområdesstyrelsen har fattat beslut om. Nämnder och deras ordförande, affärsverksdirektioner och deras ordförande samt tjänsteinnehavare som förordnats i förvaltningsstadgan kan ges motsvarande rätt genom bestämmelser i förvaltningsstadgan. I ett enskilt ärende har en nämnd dock övertagningsrätt endast om ärendet inte har tagits upp till behandling i välfärdsområdesstyrelsen.

Om ett affärsverks direktions ges övertagningsrätt ska exempelvis följande bestämmelser införas i förvaltningsstadgan:

§ 54 Övertagningsrätt för ett affärsverks direktions

Direktionen för ett affärsverk kan ta upp ett ärende till behandling i enlighet med 97 § i lagen om välfärdsområden.

Beslutet att ta upp ett ärende till behandling i direktions fattas av direktions, direktions ordförande eller föredraganden i direktions.

Har beslut fattats om att ta upp ärendet till behandling i både affärsverkets direktions och välfärdsområdesstyrelsen, ska ärendet behandlas i välfärdsområdesstyrelsen.

§ 55 Meddelande om beslut i ärenden som kan övertas

Alternativ 1 (Endast välfärdsområdesstyrelsen har övertagningsrätt)

En myndighet som lyder under välfärdsområdesstyrelsen ska meddela välfärdsområdesstyrelsen om de beslut som den fattat i ärenden som kan övertas av välfärdsområdesstyrelsen, utom när det gäller sådana ärenden eller ärendegrupper där välfärdsområdesstyrelsen har beslutat att inte utnyttja sin övertagningsrätt.

Alternativ 2

En myndighet som lyder under välfärdsområdesstyrelsen ska meddela välfärdsområdesstyrelsen om de beslut som den fattat i ärenden som kan övertas av välfärdsområdesstyrelsen, utom när det gäller sådana ärenden eller ärendegrupper där välfärdsområdesstyrelsen har beslutat att inte utnyttja sin övertagningsrätt.

En myndighet som lyder under ett affärsverks direktion ska meddela direktionen om de beslut som den fattat och som kan övertas, utom när det gäller sådana ärenden eller ärendegrupper där direktionen har beslutat att inte utnyttja sin övertagningsrätt.

- I förvaltningsstadgan kan det till exempel bestämmas att vissa beslut inom personalförvaltningen inte behöver meddelas välfärdsområdesstyrelsen (affärsverkets direktion).

Meddelandet ska ges inom fyra dagar från det att protokollet justerades. Om protokollet inte justeras, räknas fristen från det att protokollet undertecknades.

Meddelandet ska ges elektroniskt till ordföranden för välfärdsområdesstyrelsen (affärsverkets direktion) och föredraganden.

Beslut i ärenden som inte behöver meddelas kan utan hinder av övertagningsrätten verkställas, om det inte i enskilda fall har meddelats att ärendet kommer att tas upp till behandling i välfärdsområdesstyrelsen (affärsverkets direktion).

Motivering

Övertagningsrätten ska utnyttjas inom tidsfristen för omprövningsbegäran enligt lagen om välfärdsområden.

Bestämmelsen enligt alternativ 2 är skriven så att myndigheter som lyder under ett affärsverks direktion inte behöver meddela välfärdsområdesstyrelsen sina beslut i ärenden som kan övertas, trots att välfärdsområdesstyrelsen kunde utnyttja övertagningsrätten i fråga om besluten.

Välfärdsområdesstyrelsen kan på förhand meddela i vilka slags ärenden den inte ämnar utnyttja övertagningsrätten, vilket minskar det administrativa arbetet. Trots ett sådant meddelande kan välfärdsområdesstyrelsen (affärsverkets direktion) vid behov utnyttja övertagningsrätten i de ärenden som anges i meddelandet.

Kapitel 8

Befogenheter i störnings-situationer under normala förhållanden och under undantagsförhållanden

Säkerhetslägena indelas i normala förhållanden, störningssituationer (under normala förhållanden) och undantagsförhållanden. Säkerhetsläget har betydelse för beredskapsprinciperna och beredskapspraxis samt för författningsgrunden. Utgångspunkten är att hot som förekommer under normala förhållanden kan bekämpas med myndigheternas normala befogenheter och resurser samt utan ändringar i de normala förvaltningsförfarandena. Ett välfärdsområde är en beredskapsorganisation som i en störningssituation har förmåga att omedelbart vidta åtgärder för att normalisera situationen. Störningar som välfärdsområdet inte med sina normala befogenheter skulle kunna reagera på i inledningsskedet kan betraktas som mycket exceptionella. Välfärdsområdena bör dock på förhand bedöma konsekvenserna av olika störningssituationer för förvaltningen och beslutsfattandet samt öva inför sådana konsekvenser för att stärka organisationens resiliens. Vid planeringen och övningarna bör man beakta att betydande förändringar i säkerhetsläget förutsätter effektivare kommunikation samt ett nära samarbete mellan myndigheterna och andra aktörer.

Begreppet störningssituation har inte definierats i lagstiftningen utan tolkningen beror mer på aktörernas resurser och förmåga än på en allmän eller gemensam definition. Verksamheten under störningssituationer karaktäriseras av att samarbetet och kommunikationen behöver effektiviseras. Ett välfärdsområde kan i förvaltningsstadgan ta in bestämmelser som säkerställer kontinuiteten i beslutsfattandet och förvaltningen i störningssituationer. Dessa bestämmelser i förvaltningsstadgan gäller befogenheterna enligt 95 § 4 mom. i lagen om välfärdsområden i störningssituationer under normala förhållanden.

Riksdagens förvaltningsutskott har i sitt betänkande om ändring av 90 § i kommunallagen och 95 § i lagen om välfärdsområden (FvUB 34/2022 rd) betonat att det inte finns någon saklig grund för att tillämpa ledningsarrangemang, beslutsförfaranden eller behörighetsbestämmelser som avviker från det normala vid vilka som helst störningar under normala förhållanden. Enligt regeringens proposition (RP 256/2022 rd) kan med störningssituationer avses till exempel hot mot liv och hälsa, hot om avbrott i livsviktig service, hot mot ekonomin, fastigheter, annan egendom eller miljön, då hotet förorsakar en omedelbar fara eller någon annan allvarlig verksamhetsrisk eller ekonomisk risk. Utskottet anser att regleringen måste tolkas restriktivt.

Bestämmelser om befogenheterna under undantagsförhållanden finns i II avdelningen i beredskapslagen. Dessa bestämmelser kan inte tillämpas förrän statsrådet utfärdat en förordning om saken (s.k. ibruktagningsförordning). Vad gäller definitionen av undantagsförhållanden måste man beakta att bestämmelserna i II avdelningen i beredskapslagen måste tas i bruk genom en separat förordning av regeringen. Beredskapslagen kan inte tillämpas under normala förhållanden. Valfärdsområdena ska på förhand bedöma hur undantagsförhållanden påverkar förvaltningen och beslutsfattandet samt öva verksamheten under undantagsförhållanden.

Man måste också beakta att en tjänsteinnehavare inte på förhand kan besluta om att tillämpa avvikande bestämmelser om befogenheter, utan välfärdsområdets styrelse måste först fatta beslut om det. Dessutom måste man beakta att man med bestämmelser i förvaltningsstadgan endast kan delegera beslutanderätt som inte enligt lag tillhör en myndighet eller ett organ. Ytterligare måste man beakta att offentlig makt kan delegeras endast till ett organ eller en anställd i tjänsteförhållande. Det är inte möjligt att med bestämmelser i förvaltningsstadgan avvika från 96 § i lagen om välfärdsområden. Bestämmelserna om avvikande beslutanderätt i förvaltningsstadgan medför ingen ändring i detta, dvs. det är endast fråga om ändring av bestämmelserna om delegering i förvaltningsstadgan i störningssituationer under normala förhållanden.

I förvaltningsstadgan ska det fastställas när de avvikande bestämmelserna i förvaltningsstadgan kan bli tillämpliga i störningssituationer. Sådana särskilda skäl kan vara till exempel hot mot liv och hälsa, hot om avbrott i livsviktig service, hot mot ekonomin, fastigheter, annan egendom eller miljön, då hotet förorsakar en omedelbar fara eller någon annan allvarlig verksamhetsrisk eller ekonomisk risk i en situation som inte kan hanteras med myndigheternas normala befogenheter. Med beslutanderätt som avviker från de normala befogenheterna kan man fatta beslut som är nödvändiga för att normalisera situationen. Beslutanderätten får användas endast i den omfattning som det tvingande skälet kräver.

Det här kapitlet i förvaltningsstadgan innehåller mallar för bestämmelser om delegering av beslutanderätt under normala förhållanden i situationer där verksamhet som välfärdsområdet ansvarar för är utsatt för en allvarlig störning eller en risk eller ett hot som utgör ett tvingande skäl till att avvika från de normala befogenheterna. I det här kapitlet avses med beslutsfattande den beslutanderätt som det föreskrivs om i lagen om välfärdsområden. Valfärdsområdesfullmäktige får i förvaltningsstadgan delegera beslutanderätt till andra organ i välfärdsområdet, förtroendevalda och tjänsteinnehavare. Om beslutanderätten enligt lag tillhör en bestämd myndighet i välfärdsområdet, kan annat inte bestämmas i förvaltningsstadgan. Bestämmelserna i det här kapitlet har företräde framför de övriga kapitlen i förvaltningsstadgan. Den här beslutanderätten gäller beslut av engångsnatur och tillsvidare gällande beslut som ska fattas skyndsamt i störningssituationer under normala

förhållanden. Besluten som gäller tills vidare ska i den ordning som anges i förvaltningsstadgan föras till den behöriga myndigheten för bedömning och fastställelse. Vårdsområdesdirektören, den ansvariga läkaren och sektordirektörerna kan med stöd av § 56 i den här förvaltningsstadgan fatta sådana beslut som är nödvändiga med hänsyn till situationen och som måste fattas omedelbart. Den beslutanderätt som med stöd av vårdsområdesstyrelsens eller vårdsområdesfullmäktiges ställningstagande avviker från de normala befogenheterna baserar sig på det beslut som vårdsområdesstyrelsen eller vårdsområdesfullmäktige fattat med stöd av § 57.

Befogenheter som avviker från de normala befogenheterna ska utövas i så liten utsträckning som möjligt, och också i störningssituationer ska det säkerställas att beslutsfattandet är öppet, att demokratin förverkligas och att bestämmelserna om befogenheter iakttas. I alla säkerhetslägen ska det överordnade organet informeras om organets beslut. Det är befogat att informera om beslutet även om organet inte kan utöva övertagningsrätt. I förvaltningsstadgan är det möjligt att ta in bestämmelser om hur ett ärende kan tas upp till behandling i ett överordnat organ, varvid det blir möjligt att avvika från bestämmelserna om övertagningsrätt i förvaltningsstadgan.

§ 56 Tjänsteinnehavarnas uppgifter och befogenhetsfördelning i störningssituationer under normala förhållanden

I en störningssituation under normala förhållanden kan avvikelser från bestämmelserna om befogenheter i förvaltningsstadgans övriga kapitel göras av tvingande skäl. Sådana tvingande skäl kan vara till exempel hot mot liv och hälsa, hot om avbrott i livsviktig service, hot mot ekonomin, fastigheter, annan egendom eller miljön, då hotet förorsakar en omedelbar fara eller någon annan allvarlig verksamhetsrisk eller ekonomisk risk i en situation som inte kan hanteras med myndigheternas normala befogenheter.

Vårdsområdesdirektören och den ansvariga läkaren kan i en störningssituation under normala förhållanden av ett tvingande skäl utöva beslutanderätt för att trygga vårdsområdets service och normalisera situationen.

En sektordirektör kan i en störningssituation under normala förhållanden av ett tvingande skäl utöva beslutanderätt för att inom sin sektor trygga vårdsområdets service och normalisera situationen, om inte vårdsområdesdirektören eller den ansvariga läkaren fattar beslut i frågan.

Alternativ 1

§ 57 Införande av beslutanderätt för bestämd tid genom vårdsområdesstyrelsens beslut i störningssituationer under normala förhållanden och under undantagsförhållanden

Vårdsområdesstyrelsen kan i störningssituationer under normala förhållanden av ett tvingande skäl som avses i § 56 för bestämd tid fastställa sådan

beslutanderätt för välfärdsområdesdirektören, den ansvariga läkaren och sektordirektörerna som avviker från deras normala befogenheter. Välfärdsområdesstyrelsen kan i stället för att fastställa beslutanderätten, samt innan den bestämda tiden löpt ut, konstatera att det inte längre finns grunder för att utöva beslutanderätt som avviker från normala befogenheter.

Bestämmelser om befogenheterna under undantagsförhållanden finns i II avdelningen i beredskapslagen. Dessa bestämmelser kan inte tillämpas förrän statsrådet utfärdat en förordning om saken (s.k. ibruktagningsförordning).

Alternativ 2

§ 57 Införande av beslutanderätt som avviker från normala befogenheter för bestämd tid genom välfärdsområdesfullmäktiges beslut

Välfärdsområdesfullmäktige kan av ett tvingande skäl som avses i § 56 för bestämd tid fastställa sådan beslutanderätt för välfärdsområdesdirektören, den ansvariga läkaren och sektordirektörerna som avviker från deras normala befogenheter. Välfärdsområdesfullmäktige kan i stället för att fastställa beslutanderätten, samt innan den bestämda tiden löpt ut, konstatera att det inte längre finns grunder för att utöva beslutanderätt som avviker från normala befogenheter.

Bestämmelser om befogenheterna under undantagsförhållanden finns i II avdelningen i beredskapslagen. Dessa bestämmelser kan inte tillämpas förrän statsrådet utfärdat en förordning om saken (s.k. ibruktagningsförordning).

Alternativ 1

§ 58 Avvikelser från tidsfristen för kallelse

För att påskynda beslutsfattandet kan avvikelser göras från tidsfristen för kallelser till organens sammanträden i störningssituationer under normala förhållanden och under undantagsförhållanden.

Alternativ 2

§ 58 Sammankallande av organ på ett sätt som avviker från det normala

Ett organ kan sammankallas omedelbart, om ett tvingande skäl som avses i § 56 förutsätter det. Kallelsen till välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde ska dock delges senast fyra dagar före sammanträdet i störningssituationer under normala förhållanden.

§ 59 Rapportering

Alternativ 1

De beslut som fattas med stöd av befogenheter enligt detta kapitel ska rapporteras till välfärdsområdesstyrelsen.

Alternativ 2

De beslut som fattas med stöd av befogenheter enligt detta kapitel ska rapporteras till välfärdsområdesfullmäktige.

Motivering

I förvaltningsstadgan kan till exempel tas in bestämmelser genom vilka man kan avvika från de tidsfrister för kallelse som anges för organen i förvaltningsstadgan. På så sätt blir det möjligt att sammankalla organen snabbare eller omedelbart. Det är också möjligt att genom bestämmelserna precisera vilka ärenden ett organ kan behandla vid ett sammanträde som sammankallats på det avvikande sättet.

Om tidsfristen för kallelsen till fullmäktigesammanträde enligt välfärdsområdets förvaltningsstadga är längre än vad som föreskrivs i 99 § 4 mom. i lagen om välfärdsområden, kan en kortare tidsfrist införas i förvaltningsstadgans bestämmelser om störningssituationer och undantagsförhållanden. Tidsfristen måste dock alltid vara minst lika lång som den tidsfrist som föreskrivs i lagen. Man bör dock beakta att kallelsen enligt lagen om välfärdsområden ska sändas minst fyra dagar före sammanträdet. Inom samma tid ska det informeras om sammanträdet på välfärdsområdets webbplats. Det är alltså inte möjligt att avvika från den lagstadgade tidsfristen för sammankallande.

På välfärdsområden och välfärdssammanslutningar tillämpas skyldigheten att vidta förberedelser enligt 12 § i beredskapslagen. I 108 a § i beredskapslagen finns bestämmelser om välfärdsområdesfullmäktiges och välfärdsområdesstyrelsens avvikande befogenheter under undantagsförhållanden. Bestämmelserna i paragrafen kan tillämpas under undantagsförhållanden endast efter det att statsrådet genom en ibruktagningsförordning särskilt föreskrivit att paragrafen ska tillämpas.

Om 108 a § i beredskapslagen har tagits i bruk under undantagsförhållanden, kan välfärdsområdesfullmäktige sammankallas omedelbart. Välfärdsområdesfullmäktige är beslutfört då över hälften av ledamöterna är närvarande. Om välfärdsområdesfullmäktige inte blir beslutfört och vägande skäl kräver omedelbara beslut, har välfärdsområdesstyrelsen rätt att fatta beslut om ärenden som gäller organiseringen av välfärdsområdets förvaltning, förvaltningsstadgan, delegering av behörighet, budget samt andra ärenden som det bestämts att välfärdsområdesfullmäktige ska besluta om. Välfärdsområdesstyrelsen ska så snart som möjligt sända besluten till välfärdsområdesfullmäktige för beslut. Välfärdsområdesstyrelsens beslut gäller tills välfärdsområdesfullmäktige fattat beslut i ärendet. Det som i 108 a § föreskrivs om välfärdsområden tillämpas också på välfärdssammanslutningar.

Myndigheterna får endast bemyndigas att under undantagsförhållanden utöva sådana befogenheter som är nödvändiga för att syftet i 1 § i beredskapslagen ska kunna nås och som står i rätt proportion till detta syfte. Befogenheterna får utövas endast på ett sådant sätt som är nödvändigt för att syftet med lagen ska kunna uppnås, och sättet ska stå i rätt proportion till det mål som eftersträvas genom utövandet av befogenheterna. Befogenheterna i beredskapslagen får utövas endast om situationen inte kan fås under kontroll med myndigheternas normala befogenheter. Bestämmelserna om undantagsförhållanden är exakta och noga avgränsade. Ibruktagningen och tillämpningen av befogenheterna begränsas av 23 § i grundlagen och 4 § i beredskapslagen.

Kapitel 9

Befogenheter i personalfrågor

I lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden (627/2021, nedan tjänsteinnehavarlagen) finns det bestämmelser om sådana frågor angående tjänsteinnehavarens rättigheter och skyldigheter som ska avgöras genom förvaltningsbeslut. Tjänsteinnehavarlagen tar över lag inte ställning till befogenhetsfrågor, så välfärdsområdets fullmäktige ska besluta om befogenhetsfördelningen genom förvaltningsstadgan. Befogenhetsbestämmelser behöver inte införas i förvaltningsstadgan till den del befogenheterna regleras i tjänsteinnehavarlagen (t.ex. 23 §, ändring av tjänsteutövningsskyldigheten).

I detta kapitel är utgångspunkten att befogenheterna att fatta förvaltningsbeslut som gäller personalen i stor utsträckning delegeras till tjänsteinnehavare. De flesta bestämmelser i detta kapitel gäller endast tjänsteinnehavare. Om en bestämmelse gäller både tjänsteinnehavare och arbetstagare, används begreppen anställning och anställningsförhållande.

§ 60 Välfärdsområdesstyrelsens allmänna befogenheter i personalfrågor

Till den del befogenheterna i personalfrågor inte regleras i lag eller i förvaltningsstadgan är det välfärdsområdesstyrelsen som har befogenheter att besluta om personalfrågor.

Motivering

Denna bestämmelse ger välfärdsområdesstyrelsen allmänna befogenheter att besluta om personalfrågor i situationer där befogenheterna inte regleras i lag eller i förvaltningsstadgan. Utan denna bestämmelse skulle befogenheterna i dessa situationer tillhöra välfärdsområdesfullmäktige.

§ 61 Inrättande och indragning av tjänster samt ändring av tjänstebeteckningar

Alternativ 1

Välfärdsområdesfullmäktige beslutar om inrättande och indragning av tjänsterna som välfärdsområdesdirektör, sektordirektör och x samt om ändring av beteckningarna för dem.

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar om inrättande och indragning av övriga tjänster samt om ändring av beteckningarna för dem.

Alternativ 2

Välfärdsområdesfullmäktige beslutar om inrättande och indragning av tjänsterna som välfärdsområdesdirektör och sektordirektör samt om ändring av beteckningarna för dem.

Välårsdsområdesstyrelsen beslutar om inrättande och indragning av övriga tjänster samt om ändring av beteckningarna för dem.

Alternativ 3

Välårsdsområdesfullmäktige beslutar om inrättande och indragning av tjänster samt om ändring av beteckningarna för dem.

Motivering

Beslut om att inrätta tjänster fattas enligt 93 § i lagen om välårsdsområden av välårsdsområdesfullmäktige eller ett annat organ som anges i välårsdsområdets förvaltningsstadga. I alternativ 1 och 2 delegerar välårsdsområdesfullmäktige beslutarätt till välårsdsområdesstyrelsen.

§ 62 Ombildning av tjänsteförhållande till arbetsavtalsförhållande

Välårsdsområdesstyrelsen beslutar om ombildning av ett tjänsteförhållande till arbetsavtalsförhållande.

Motivering

I beslutet tillämpas 94 § i lagen om välårsdsområden. Det är fråga om en situation där de uppgifter som hör till tjänsten inte omfattar utövande av offentlig makt. Det kan vara ändamålsenligt att koncentrera befogenheterna till välårsdsområdesstyrelsen.

§ 63 Behörighetsvillkor

Välårsdsområdesfullmäktige beslutar om behörighetsvillkoren för tjänsten som välårsdsområdesdirektör.

Alternativ 1

Behörighetsvillkoren för övriga tjänster avgörs när tjänsterna inrättas.

Alternativ 2

Den myndighet som anställer en person i tjänsteförhållande bestämmer behörighetsvillkoren för tjänsten, om inget beslut fattats om dem när tjänsten inrättades.

Alternativ 3

Behörighetsvillkoren för övriga tjänster avgörs av välårsdsområdesstyrelsen.

Om en person anställs i tjänsteförhållande utan att det inrättats en tjänst för uppgifterna, bestäms behörighetsvillkoren av välårsdsområdesstyrelsen/nämnden/den anställande myndigheten.

En särskild förteckning ska föras över den behörighet som krävs av de anställda.

Motivering

Enligt 125 § 2 mom. i grundlagen (731/1999) är skicklighet, förmåga och beprövad medborgerlig dygd de allmänna utnämningssgrunderna för offentliga tjänster. Enligt 6 § i tjänsteinnehavarlagen ska den som anställs i ett tjänsteförhållande dessutom ha

särskilt föreskriven eller av välfärdsområdet bestämd särskild behörighet. En person kan anställas i tjänsteförhållande för viss tid oberoende av de särskilda behörighetsvillkoren, om det föreskrivs särskilt eller välfärdsområdet av särskilda skäl beslutar något annat i ett enskilt fall. Endast personer som fyllt 18 år kan anställas i tjänsteförhållande.

Välfärdsområdet kan besluta om strängare behörighetsvillkor än vad som förutsätts i lag eller förordning. Däremot kan välfärdsområdet inte besluta att behörighetsvillkoren ska vara mindre stränga.

Om behörighetsvillkoren inte bestäms i lag eller förordning, avväger välfärdsområdets behöriga myndighet vilka behörighetsvillkor som är ändamålsenliga för tjänsten. Behörighetsvillkoren för en tjänst kan bestämmas i förvaltningsstadgan, beslutet om inrättande av tjänsten eller i särskilda beslut.

Till befogenheterna att besluta om behörighetsvillkor hör också rätt att ändra dem.

§ 64 Ledigförklarande

En tjänst eller ett tjänsteförhållande ledigförklaras av den myndighet som fattar beslut om anställning i tjänsteförhållande. När det är välfärdsområdesfullmäktige som beslutar om anställning i tjänsteförhållande, ledigförklaras tjänsten eller tjänsteförhållandet dock av välfärdsområdesstyrelsen.

Motivering

Enligt 92 § i lagen om välfärdsområden kan en person av grundad anledning anställas i tjänsteförhållande i uppgifter där offentlig makt utövas, också utan att någon tjänst inrättats.

Enligt 4 § i tjänsteinnehavarlagen kan den myndighet som beslutar om anställning i tjänsteförhållande av grundad anledning besluta om förlängning av ansökningstiden, om ett nytt ansökningsförfarande eller om att lämna tjänsteförhållandet obesatt.

En person kan anställas i tjänsteförhållande utan offentligt ansökningsförfarande på de villkor som anges i 4 § 3 mom. i tjänsteinnehavarlagen.

§ 65 Anställning

Välfärdsområdesfullmäktige anställer välfärdsområdesdirektören och en tjänsteinnehavare som ansvarar för internrevisionen.

Välfärdsområdesstyrelsen anställer tjänsteinnehavare a och b.

Välfärdsområdesdirektören anställer tjänsteinnehavare c och d. Välfärdsområdesdirektören kan delegera beslutanderätt till underställda tjänsteinnehavare.

Sektordirektören anställer tjänsteinnehavare e och f. Sektordirektören anställer också övrig personal i sektorn. Sektordirektören kan delegera denna beslutanderätt till underställda tjänsteinnehavare.

Direktören för ett ansvarsområde anställer tjänsteinnehavare g och h. Direktören för ansvarsområdet anställer också övrig personal i ansvarsområdet.

Direktören för ansvarsområdet kan delegera denna beslutanderätt till underställda tjänsteinnehavare.

Direktören för en verksamhetsenhet anställer övrig personal i verksamhetsenheten. Direktören för verksamhetsenheten kan delegera denna beslutanderätt till underställda tjänsteinnehavare.

Chefen för den person som ska anställas gör en framställning till den myndighet som fattar beslutet.

I förvaltningsstadgan ska införas:

- bestämmelser om befogenheter vid anställning i arbetsavtalsförhållande, till den del som beslut om ingående av arbetsavtal fattas genom förvaltningsbeslut, till exempel tills vidare gällande arbetsavtal och tidsbegränsade arbetsavtal på mer än x månader,
- bestämmelser om vem som beslutar om lönen samt om provningsbaserade förmåner enligt arbets- och tjänstekollektivavtal,
- bestämmelser om att den myndighet som anställer personer i tjänsteförhållande beslutar om provotid och den myndighet som anställer personer i arbetsavtalsförhållande avtalar om provotid.

Motivering

Enligt 45 § i lagen om välfärdsområden väljs välfärdsområdesdirektören av fullmäktige. Välfärdsområdesdirektören kan väljas tills vidare eller för viss tid. Välfärdsområdesfullmäktige väljer sålunda också en visstidsanställd välfärdsområdesdirektör till exempel för den tid som tjänstetillsättningen eller en besvärprocess pågår och en ställföreträdare när välfärdsområdesdirektören är tjänstledig.

Anställning i tjänsteförhållande förutsätter alltid förvaltningsbeslut. I princip borde också arbetsavtal, liksom övriga avtal, basera sig på förvaltningsbeslut. Av praktiska skäl har förvaltningsbeslut inte fattats vid anställning av korttidsvikarier. Även chefer i arbetsavtalsförhållande har ingått kortvariga tidsbegränsade arbetsavtal. Välfärdsområdesstyrelsen skulle kunna ge noggrannare anvisningar om förfarandena vid anställning av personal i arbetsavtalsförhållande.

Bestämmelser om provotid finns i 8 § i tjänsteinnehavarlagen och 1 § 4 mom. i arbetsavtalslagen (55/2001).

I 9 § i tjänsteinnehavarlagen finns bestämmelser om innehållet i ett tjänsteförordnande.

§ 66 Fastställande av villkorligt valbeslut

Ett villkorligt valbeslut fastställs av den myndighet som beslutat om anställning. Ett villkorligt valbeslut av välfärdsområdesfullmäktige fastställs dock av välfärdsområdesstyrelsen.

Om ett villkorligt valbeslut förfaller konstateras detta genom beslut av den myndighet som beslutat om anställning.

Motivering

I 7 § i tjänsteinnehavarlagen finns det bestämmelser om krav på utredning av hälsotillstånd vid anställning i tjänsteförhållande, villkorliga beslut om anställning i tjänsteförhållande, fastställande av villkorliga beslut och konstaterande av att anställningen förfallit.

I lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn finns det bestämmelser som gäller begäran om uppvisande av straffregisterutdrag, villkorliga val, bekräftande av villkorligt val och konstaterande av att valet förfallit.

§ 67 Anställning i tjänsteförhållande när den som valts till tjänsten säger upp sig innan tjänsteutövningen inletts

Om den som valts till en ledigförklarad tjänst eller ett ledigförklarat tjänsteförhållande säger upp sig innan tjänsteutövningen inletts och ingen utsetts i reserv, kan en ny tjänsteinnehavare väljas bland dem som sökt tjänsten eller tjänsteförhållandet och som uppfyller behörighetsvillkoren och uppger att ansökan fortfarande gäller.

Motivering

Enligt 4 § 3 mom. i tjänsteinnehavarlagen kan anställning i ett tjänsteförhållande med avvikelse från 1 mom. ske utan ansökningsförfarande när det är fråga om någon annan grund som anges i förvaltningsstadgan och som kan jämföras med de grunder som anges i 3 mom. De situationer som nämns i 4 § 3 mom. i tjänsteinnehavarlagen utgör undantag från huvudregeln om att ansökningsförfarandet är offentligt. Bestämmelsen ska därför tolkas restriktivt.

Om den som valts till en ledigförklarad tjänst eller ett ledigförklarat tjänsteförhållande säger upp sig innan tjänsteutövningen inletts och ingen utsetts i reserv, behöver tjänsten eller tjänsteförhållandet inte ledigförklaras på nytt, utan valet kan göras bland dem som sökt tjänsten eller tjänsteförhållandet och som uppfyller behörighetsvillkoren. Bestämmelsen utgör å andra sidan inget hinder för att ledigförklara tjänsten eller tjänsteförhållandet på nytt.

§ 68 Anställning i tjänsteförhållande till följd av omorganiseringar av anställningsförhållanden

En person kan utan offentligt ansökningsförfarande anställas i ett ändamålsenligt tjänsteförhållande på grund av omorganiseringar som gäller personens anställningsförhållande.

Motivering

Enligt 4 § 3 mom. i tjänsteinnehavarlagen kan anställning i ett tjänsteförhållande med avvikelse från 1 mom. ske utan ansökningsförfarande när det är fråga om någon annan grund som anges i förvaltningsstadgan och som kan jämföras med de grunder som anges i 3 mom. De situationer som nämns i 4 § 3 mom. i tjänsteinnehavarlagen utgör undantag från huvudregeln om att ansökningsförfarandet är offentligt. Bestämmelsen ska därför tolkas restriktivt.

Om det på grund av en omorganisering är nödvändigt att ändra arbetsuppgifterna för en anställd i arbetsavtalsförhållande så att uppgifterna börjar gälla sådan utövning av offentlig makt som förutsätter ett tjänsteförhållande, kan den anställda med stöd av bestämmelserna i förvaltningsstadgan anställas till tjänsten utan ett offentligt

ansökningsförfarande. Avvikelse från det offentliga ansökningsförfarandet kan motiveras med arbetsgivarens skyldighet att försöka trygga kontinuiteten i anställningsförhållandet. I en sådan situation är det uttryckligen fråga om en sådan exceptionell situation som avses i tjänsteinnehavarlagen och den kan jämföras med de grunder som nämns i 4 § 3 mom. i lagen.

§ 69 Prövningsbaserade arbets- och tjänstledigheter

- I förvaltningsstadgan införs befogenhetsbestämmelser om beviljande av prövningsbaserade arbets- och tjänstledigheter och om avbrytande och återkallande av ledigheterna.

Motivering

Angående tjänstledighet för välfärdsområdesdirektören, se § 5 punkt 5. Välfärdsområdesfullmäktige beslutar i vilken utsträckning beslutanderätt delegeras till tjänsteinnehavare i stället för ett organ.

§ 70 Andra än prövningsbaserade tjänstledigheter

- I förvaltningsstadgan införs befogenhetsbestämmelser om beviljande, avbrytande och återkallande av tjänstledighet som tjänsteinnehavaren har ovillkorlig rätt till med stöd av lag eller tjänstekollektivavtal.

Motivering

Bestämmelser om tjänstledighet finns i 6 kap. i tjänsteinnehavarlagen och dessutom i tjänstekollektivavtalen. Ansökningar om tjänstledighet som grundar sig på lag avgörs genom förvaltningsbeslut medan det i fråga om andra ansökningar om tjänstledighet är fråga om tillämpning av tjänstekollektivavtal. Arbetsledighet som en arbetstagar har ovillkorlig rätt till enligt lag eller kollektivavtal kan beviljas utan förvaltningsbeslut. Välfärdsområdesstyrelsen kan fastställa vem som beviljar arbetstagar dessa ledigheter.

§ 71 Tillämpning av prövningsbaserade bestämmelser i kollektivavtalen

Om inget annat bestäms i detta kapitel fattar myndighet x beslut om tillämpningen av prövningsbaserade bestämmelser i kollektivavtalen.

Motivering

I 5 a § 2 mom. i lagen om kommunernas och välfärdsområdenas tjänstekollektivavtal (629/2021) sägs att om beslut, som gäller tillämpningen av ett tjänstekollektivavtal eller tjänsteinnehavares lön eller andra anställningsvillkor, enligt kollektivavtalet får prövas av välfärdsområdet, kan välfärdsområdesfullmäktiges beslutanderätt trots 22 § i lagen om välfärdsområden genom förvaltningsstadgan eller annars genom beslut av välfärdsområdesfullmäktige överföras på någon annan myndighet i välfärdsområdet.

I 1 a § 2 mom. i lagen om kommunernas och välfärdsområdenas arbetskollektivavtal (628/2021) sägs att om beslut, som gäller tillämpningen av ett arbetskollektivavtal eller arbetstagar lön eller andra anställningsvillkor, enligt kollektivavtalet får prövas av välfärdsområdet, får välfärdsområdesfullmäktiges beslutanderätt trots 96 § i lagen om välfärdsområden genom förvaltningsstadgan eller annars genom beslut av välfärdsområdesfullmäktige överföras på någon annan myndighet i välfärdsområdet.

§ 72 Förflyttning till ett annat tjänsteförhållande

Alternativ 1

Beslut om förflyttning av en tjänsteinnehavare till ett annat tjänsteförhållande med stöd av 24 § i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden fattas av den myndighet som har anställningsbefogenhet i fråga om båda tjänsteförhållandena. Om det är olika myndigheter som har denna befogenhet, fattas beslutet av välfärdsområdesdirektören.

Alternativ 2

Beslut om förflyttning av en tjänsteinnehavare till ett annat tjänsteförhållande med stöd av 24 § i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden fattas av den myndighet som har anställningsbefogenhet i fråga om båda tjänsteförhållandena. Om det är olika myndigheter som har denna befogenhet, fattas beslutet av välfärdsområdesstyrelsen.

Motivering

En tjänsteinnehavare får förflyttas till ett annat tjänsteförhållande endast om förutsättningarna i 24 § i tjänsteinnehavarlagen uppfylls. Tjänsteinnehavarens ställning som tillsvidareanställd eller visstidsanställd får inte ändras. Det betyder till exempel att en tjänsteinnehavare som är anställd för viss tid inte får förflyttas till ett tjänsteförhållande som gäller tills vidare.

§ 73 Bisysslor

Myndigheten X avgör ansökningar om bisysslotillstånd och beslutar om återkallande av sådana tillstånd samt om förbud mot att ta emot och inneha bisyssla.

Motivering

Enligt de förutsättningar som anges i 18 § i tjänsteinnehavarlagen bestämmer arbetsgivaren efter prövning om bisysslotillstånd ska beviljas eller återkallas och om någon ska förbjudas ta emot och inneha bisyssla. Det är ändamålsenligt att samma myndighet beslutar om bisysslotillstånd och förbud mot bisyssla för underställd personal.

§ 74 Utredning av en tjänsteinnehavares arbets- och funktionsförmåga

Välfärdsområdesstyrelsens ordförande beslutar med stöd av 19 § i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden om välfärdsområdesdirektören ska lämna en utredning om sitt hälsotillstånd och delta i undersökningar och kontroller som gäller hälsotillståndet.

Tjänsteinnehavare X beslutar med stöd av 19 § i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden om en underställd tjänsteinnehavare ska lämna en utredning om sitt hälsotillstånd och delta i undersökningar och kontroller som gäller hälsotillståndet.

§ 75 Avstängning från tjänsteutövning

Enligt 48 § i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden fattar välfärdsområdesfullmäktige beslut om avstängning av välfärdsområdesdirektören. Före välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde kan välfärdsområdesfullmäktiges ordförande interimistiskt fatta beslut om avstängning av välfärdsområdesdirektören.

Alternativ 1

Beslut om avstängning av en annan tjänsteinnehavare än välfärdsområdesdirektören fattas av välfärdsområdesstyrelsen. Före välfärdsområdesstyrelsens sammanträde kan välfärdsområdesdirektören interimistiskt fatta beslut om avstängning av en tjänsteinnehavare.

Alternativ 2

Beslut om avstängning av tjänsteinnehavare x fattas av välfärdsområdesstyrelsen. Beslut om avstängning av tjänsteinnehavare y fattas av välfärdsområdesdirektören. Före välfärdsområdesstyrelsens sammanträde kan välfärdsområdesdirektören interimistiskt fatta beslut om avstängning av tjänsteinnehavare x.

Motivering

Förutsättningarna för avstängning från tjänsteutövning bestäms i 47 § i tjänsteinnehavarlagen och befogenheterna och förfarandet bestäms i 48 §. Enligt 48 § i lagen är det välfärdsområdesstyrelsen eller någon annan i förvaltningsstadgan bestämd myndighet som beslutar om avstängning av andra tjänsteinnehavare än välfärdsområdesdirektören. Välfärdsområdesdirektören eller någon annan i förvaltningsstadgan bestämd ledande tjänsteinnehavare kan interimistiskt fatta beslut om avstängning. I alternativ 2 delegerar välfärdsområdets fullmäktige beslutanderätt till välfärdsområdesdirektören.

§ 76 Ombildning till deltidsanställning

Beslut om att ombilda ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande till deltidsanställning fattas av den anställande myndigheten.

§ 77 Permittering

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar om principerna för permittering av personal.

Beslut om permittering av en tjänsteinnehavare eller arbetstagare tills vidare eller för viss tid fattas av myndighet x.

Motivering

I välfärdsområdena har permitteringar i allmänhet att göra med balansering av ekonomin och de är ofta kortvariga och gäller nästan hela personalen. Välfärdsområdesstyrelsen bestämmer vilka personalgrupper som omfattas av en permittering och hur länge den ska pågå.

§ 78 Anställningens upphörande

Beslut om hävning av ett anställningsförhållande under prøvotiden, uppsägning, hävning och rätt att anse anställningsförhållandet hävt fattas av den anställande myndigheten.

En tjänsteinnehavares anmälan om att han eller hon säger upp tjänsteförhållandet och en arbetstagares anmälan om att han eller hon säger upp eller häver arbetsavtalsförhållandet ska delges den myndighet som beslutat om anställningen.

Bestämmelser om de uppsägningstider som ska iakttas vid uppsägning och hävning av anställningsförhållanden finns i tjänste- och arbetskollektivavtalen.

Motivering

Med anställningens upphörande avses att ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande sägs upp eller hävs på de grunder som anges i lagen samt att ett arbetsavtalsförhållande anses hävt med stöd av 8 kap. 3 § i arbetsavtalslagen.

Ett tjänsteförhållande och ett arbetsavtalsförhållande upphör också när tjänsteinnehavaren eller arbetstagaren säger upp anställningsförhållandet. Ett arbetsavtalsförhållande kan dessutom upphöra genom att arbetstagaren häver det. Anmälan om uppsägning ska antecknas för kännedom.

I 34 § i tjänsteinnehavarlagen finns det bestämmelser om när ett tjänsteförhållande upphör utan uppsägning.

I arbetsavtalslagen och tjänste- och arbetskollektivavtalen inom välfärdssektorn finns bestämmelser om hur anställningsförhållanden upphör utan uppsägning.

§ 79 Ersättning för inkomstbortfall

Beslut om ersättning som betalas till en tjänsteinnehavare enligt 45 § i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden fattas av tjänsteinnehavare x.

§ 80 Återkrav av lön

Tjänsteinnehavare x beslutar om återkrav av lön eller någon annan ekonomisk förmån som härrör från ett tjänste- eller arbetsavtalsförhållande och som betalats utan grund.

Motivering

Bestämmelser om förutsättningarna för återkrav finns i 56 § i tjänsteinnehavarlagen.

Kapitel 10

Informationshantering och dokumentförvaltning

Informationshantering avser sådana åtgärder och informationssäkerhetsåtgärder som baserar sig på de behov som uppkommer i samband med en myndighets uppgifter eller övriga verksamhet och som gäller hanteringen av myndighetens informationsmaterial, informationen i olika behandlingskedan och informationen i informationsmaterial, oberoende av på vilket sätt informationsmaterialen lagras och behandlas i övrigt (2 § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019), nedan informationshanteringslagen).

Välfärdsområdet är en sådan informationshanteringsenhet som avses i informationshanteringslagen. En informationshanteringsenhet har i uppgift att ordna informationshanteringen i enlighet med kraven i lagen. Välfärdsområdesstyrelsen utgör i regel informationshanteringsenhetens ledning och svarar därmed för att ansvar, praxis och övervakning har fastställts för informationshanteringen i myndigheternas uppgifter. Välfärdsområdesstyrelsen svarar också för att informationshanteringen och behandlingen av personuppgifter följer god sed. Arkivlagen förpliktar välfärdsområdets styrelse att ordna dokumentförvaltningen inom välfärdsområdet och utse en tjänsteinnehavare som leder den.

Ledningen ska ombesörja att ansvaren i anslutning till informationshanteringen har definierats (4 § i informationshanteringslagen). Dessutom förutsätter lagen om elektronisk behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården (784/2021, nedan kunduppgiftslagen) att det inom välfärdsområdet finns en informationssäkerhetsplan som gäller informationssäkerheten och dataskyddet samt användningen av informationssystemen (27 §). Enligt kunduppgiftslagen ska välfärdsområdet utse en föreståndare som ansvarar för hur kunduppgifter behandlas och för instruktionerna i anslutning till det. Enligt 28 § i kunduppgiftslagen ska föreståndaren inom sitt verksamhetsområde meddela skriftliga instruktioner om hur kunduppgifter ska behandlas och om de förfaringssätt som ska iakttas samt se till att personalen har tillräcklig sakkunskap och kompetens för behandlingen av kunduppgifter. Föreståndaren ska även se till informationssäkerhetsplanen utarbetas och iakttas.

Enligt 15 § i kunduppgiftslagen ska välfärdsområdet fastställa åtkomsträttigheterna till kunduppgifter för yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården eller någon annan som behandlar kunduppgifter och föra register över dem som använder områdets kunduppgiftssystem och kundregister samt över deras åtkomsträttigheter.

Dokumentförvaltningen ska styra, övervaka och utveckla produktionen, behandlingen, förvaringen, förstöringen och arkiveringen av uppgifter i handlingar och hålla uppgifterna lätt tillgängliga med hjälp av sökfunktioner.

Enligt principen om offentlighet i förvaltningen är en myndighets handlingar offentliga och sekretessen regleras i lag. Skyldigheterna enligt dataskyddsbestämmelserna tryggar skyddet för den personliga integriteten vid behandlingen av personuppgifter.

§ 81 Välfärdsområdesstyrelsens uppgifter inom informationshantering

Välfärdsområdesstyrelsen svarar för de lagstadgade uppgifterna inom informationshanteringen samt för att ansvar, praxis och övervakning som avses i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen har fastställts i välfärdsområdet.

Motivering

Enligt informationshanteringslagen är ansvaren för uppgifterna i anslutning till informationshanteringen:

- 4) ansvar för att sammanställa och upprätthålla sådana beskrivningar som avses i informationshanteringslagen, dvs. en informationshanteringsmodell (5 §), en konsekvensbedömning (5 §) och en beskrivning av handlingsoffentligheten (28 §),
- 5) ansvar för omvandling av informationsmaterial till elektroniskt format och materialets tillgänglighet (19 §),
- 6) ansvar för informationssäkerhetsåtgärder, informationssystemens funktion och interoperabilitet samt interoperabiliteten hos informationslager (2 § 13 punkten, 5 §, 12–17 §, 22–24 §) och
- 7) ansvar för ärendehantering, informationshantering i samband med tjänster och förvaringen av informationsmaterial (21 §, 25–27 §).

Enligt 4 § i informationshanteringslagen ska en informationshanteringsenhets ledning fastställa ansvaren i anslutning till informationshanteringen. Ansvaren kan fastställas på individplanet, till exempel för dataskyddschefen, eller alternativt för en grupp, till exempel för en informationshanteringsgrupp.

Enligt 4 § i informationshanteringslagen ska en informationshanteringsenhets ledning ombesörja att det vid enheten finns uppdaterade anvisningar om hantering av informationsmaterial, om användning av informationssystem, om databehandlingsrättigheter, om informationshanteringsansvar, om informationsrättigheter, om informationssäkerhetsåtgärder samt om beredskap för undantagsförhållanden. Ledningen ska också ombesörja att det har ordnats tillräcklig övervakning när det gäller iakttagandet av författningarna, föreskrifterna och anvisningarna om informationshantering. Dessutom ska kraven på informationshantering beaktas i upphandling och avtal.

Informationshanteringsenhetens ledning ska ombesörja att det finns ändamålsenliga instrument. Informationshanteringsenheten ska erbjuda utbildning om författningar och föreskrifter samt enhetens interna anvisningar om informationshantering, databehandling, offentlighet och sekretess i fråga om handlingar. Utbildningen ska erbjudas de organisationer och personer som arbetar för informationshanteringsenhetens räkning.

§ 82 Vårdsområdesstyrelsens uppgifter inom dokumentförvaltning

Vårdsområdesstyrelsen svarar för att ansvar, praxis och övervakning har fastställts för de lagstadgade uppgifterna inom arkivfunktionen i vårdsområdets myndighetsuppgifter.

Motivering

Vårdsområdesstyrelsen ska ombesörja de förpliktelser som avses i 7–9 § i arkivlagen (658/2021):

- 8) utse den tjänsteinnehavare som leder vårdsområdets dokumentförvaltning, arkivfunktion och arkivbildning,
- 9) ge närmare föreskrifter om skötseln av dokumentförvaltningen och om de uppgifter som ska skötas av de ansvariga personerna inom sektorerna,
- 10) fatta beslut om de allmänna principerna för planen för informationsstyrning (arkivbildningsplanen, informationsstyrningsplanen), dvs. innehåll, ansvar för utarbetandet, fastställande, övervakning och uppföljning, samt
- 11) utse arkivbildare för vårdsområdet.

Enligt 9 § i arkivlagen ska vårdsområdesstyrelsen organisera arkivfunktionen i vårdsområdet. Vårdsområdesstyrelsen ska utse den tjänsteinnehavare eller funktionär som leder vårdsområdets arkivfunktion och arkivbildning och svarar för de handlingar som ska förvaras varaktigt.

Enligt 92 § i lagen om vårdsområden sköts uppgifter i vilka utövas offentlig makt i tjänsteförhållande. Arkivlagen kräver inte direkt tjänsteförhållande, men de uppgifter som nedan i § 84 punkterna 1, 3 och 4 fastställts för den tjänsteinnehavare som leder dokumentförvaltningen kräver ett tjänsteförhållande.

Dokumentförvaltningen ska vara överskådlig och preciserad. Bestämningen av förvaringstiderna och förvaringssätten för handlingar som uppstår vid skötseln av uppgifter kräver en övergripande planering av dokumentförvaltningen och arkivbildningen. De som ansvarar för planeringen och styrningen av dokumentförvaltningen ska ha utbildning för uppgiften.

Med planen för informationsstyrning hanteras allt material, både i pappersformat och i elektroniskt format.

§ 83 Uppgifter för den tjänsteinnehavare som leder informationshanteringen

Den tjänsteinnehavare som ansvarar för informationshanteringen är underställd vårdsområdesstyrelsen och svarar för uppgifter som gäller beredning och genomförande av informationshanteringen. Den tjänsteinnehavare som ansvarar för informationshanteringen

- 1) svarar för beredningen och verkställandet av vårdsområdesstyrelsens informationshanteringsmodell,
- 2) styr och utvecklar vårdsområdets informationshantering,
- 3) främjar interoperabiliteten mellan informationssystem och informationslager,
- 4) säkerställer att informationssäkerheten förverkligas i vårdsområdets

- verksamhet,
- 5) svarar för att det informationsmaterial som välfärdsområdet använder är aktuellt, felfritt och att användbarheten för ändamålet har säkerställts,
 - 6) utarbetar uppdaterade anvisningar för välfärdsområdets informationshantering och övervakar att uppgifterna sköts enligt anvisningarna,
 - 7) sörjer för utbildningen och rådgivningen inom informationshanteringen,
 - 8) utarbetar en informationssäkerhetsplan enligt 27 § i kunduppgiftslagen och svarar för sin del för att informationssäkerhetsplanen iakttas,
 - 9) fastställer grunderna för hur åtkomsträttigheterna bestäms för personer som behandlar kunduppgifter inom social- och hälsovården samt
 - 10) ger skriftliga instruktioner om hur kunduppgifter inom social- och hälsovården ska behandlas och om de förfaringssätt som ska iakttas samt för sin del se till att personalen har tillräcklig sakkunskap och kompetens för behandlingen av kunduppgifterna.
 - 11) ...

§ 84 Uppgifter för den tjänsteinnehavare som leder dokumentförvaltningen och arkivfunktionen

Den tjänsteinnehavare som leder dokumentförvaltningen är underställd välfärdsområdesstyrelsen och svarar för uppgifterna i de handlingar som välfärdsområdet ska förvara varaktigt samt

- 1) svarar för beredningen och verkställandet av välfärdsområdesstyrelsens myndighetsuppgifter inom dokumentförvaltningen,
- 2) styr och utvecklar dokumentförvaltningen som en del av välfärdsområdets informationshantering,
- 3) godkänner anvisningar för informationshantering, förvaring och arkivering,
- 4) svarar för arkivet och uppgifter i handlingar som ska förvaras varaktigt,
- 5) utarbetar anvisningar för välfärdsområdets dokumentförvaltning och övervakar att uppgifterna sköts enligt anvisningarna samt
- 6) sörjer för utbildningen och rådgivningen inom dokumentförvaltningen.

Kapitel 11

Språkliga rättigheter

Enligt 17 § i grundlagen är Finlands nationalspråk finska och svenska. Det allmänna ska tillgodose landets finskspråkiga och svenskspråkiga befolknings kulturella och samhällsliga behov enligt lika grunder. Närmare bestämmelser finns i språklagen (423/2003) och annan lagstiftning.

Statsrådet bestämmer enligt grunderna i språklagen varje välfärdsområdes språkliga ställning som två- eller enspråkigt välfärdsområde. Också välfärds-sammanslutningarna är två- eller enspråkiga enligt grunderna i språklagen.

I språklagen bestäms bland annat om vars och ens rätt att använda, bli hörd på och få service på sitt eget språk, finska eller svenska. I lagen bestäms vidare om handläggningsspråket i förvaltningsärenden, språket i berednings-handlingar och beslut, rätten att få en översättning av en handling, språket i organens kallelser till sammanträde och protokoll och om myndigheternas information. Tvåspråkiga välfärdsområdets och välfärdssammanslutningars förvaltningsstadgor och liknande regler ska utfärdas på två språk, på finska och svenska.

§ 85 De språkliga rättigheterna i välfärdsområdets förvaltning för invånarna och dem som använder tjänsterna

X välfärdsområde är tvåspråkigt, och i organiseringen av välfärdsområdets förvaltning och verksamhet samt i dess information ska de språkliga rättigheterna för de finsk- och svenskspråkiga invånarna och användarna av tjänster beaktas. Välfärdsområdets tjänster ska ordnas så att invånarna och de som använder tjänsterna kan få betjäning på sitt eget språk, finska eller svenska, inom välfärdsområdets alla verksamhetsområden.

Det ska säkerställas att de anställda har tillräckliga kunskaper i finska och svenska. I fråga om de språkkunskaper som krävs av tjänsteinnehavare och arbetstagare gäller vad som särskilt har föreskrivits eller beslutats.

I 29 § i språklagen bestäms om utarbetandet av organens kallelser till sammanträde, föredragningslistor och protokoll på både finska och svenska.

I 34 § i lagen om välfärdsområden bestäms om information på finska och svenska.

Motivering

Enligt 10 § i språklagen har var och en rätt att använda finska eller svenska och att bli hörd på sitt eget språk, finska eller svenska. Med det egna språket avses det språk

personen väljer, och språket är varken bundet till modersmålet eller kontaktspråket i befolkningsregistret. Myndigheterna ska självständigt se till att de språkliga rättigheterna för invånarna och dem som använder tjänsterna förverkligas utan att personen särskilt behöver hänvisa till dem.

Enligt 23 § i språklagen ska ett tvåspråkigt välfärdsområde betjäna allmänheten på finska och svenska. Välfärdsområdet ska i sin service och i annan verksamhet utåt visa att den använder båda språken. Alla anställda behöver inte behärska båda språken, men servicen ska finnas tillgänglig på båda språken.

Enligt 32 § i språklagen ska information som riktas till allmänheten ges på finska och svenska i tvåspråkiga välfärdsområden. Ett tvåspråkigt välfärdsområdes meddelanden, kungörelser och anslag samt annan information till allmänheten ska finnas på finska och svenska. Att utredningar, beslut eller andra liknande texter som en myndighet utarbetat publiceras betyder inte att de behöver översättas som sådana. Myndigheten ska dock se till att både den finskspråkiga och den svenskspråkiga befolkningens behov av information tillgodoses.

Bestämmelser om tolkning och översättning finns i 26 § i förvaltningslagen. Tillämpningen av paragrafen förutsätter inte bestämmelser i förvaltningsstadgan.

I lagstiftningen om social- och hälsovård ingår skyldigheter att tillhandahålla service på finska och svenska. Enligt 5 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård ska social- och hälsovården ordnas på både finska och svenska i tvåspråkiga välfärdsområden så att kunderna blir betjänade på det språk de väljer. I förvaltningsstadgan syns skyldigheterna främst där de har anknytning till organiseringen av verksamheten.

Avsikten med lagen om de språkkunskaper som krävs av offentligt anställda är att garantera att de språkliga rättigheterna förverkligas i praktiken enligt språklagen. Myndigheterna kan fastställa behörighetsvillkor som gäller språkkunskaper för personalen. Språkkunskapskraven för personalen kan bestämmas i förvaltningsstadgan eller när en tjänst inrättas. Välfärdsområdet ska sörja för att personalens språkkunskaper upprätthålls. I de uppgifter som kräver språkkunskaper bör det finnas språkkunnig personal.

§ 86 De språkliga rättigheterna i välfärdsområdets verksamhet

De lagstadgade språkliga rättigheterna ska tryggas i tillräcklig mån i välfärdsområdets verksamhet.

När välfärdsområdet tillhandahåller service i form av köpta tjänster, ska det i avtalen tas med villkor som tryggar att de språkliga rättigheterna enligt språklagen förverkligas för dem som använder tjänsterna på det sätt som de ska förverkligas i välfärdsområdet.

Om en köpt tjänst gäller enbart den ena språkgruppen, är det möjligt att erbjuda tjänsten och sköta kundkommunikationen enbart på den ifrågasättande språkgruppens språk.

Motivering

Välfärdsområdets verksamhet definieras i 4 § i lagen om välfärdsområden. I koncerndirektivet ska skyldigheterna enligt språklagen beaktas. Enligt 24 § i språklagen ska sådana tjänsteproducerande bolag där ett tvåspråkigt välfärdsområde eller välfärdsområden med olika språk har bestämmanderätt betjäna och informera allmänheten

på finska och svenska i den omfattning det behövs med tanke på verksamhetens art och saksammanhanget och på ett sätt som enligt en helhetsbedömning inte kan anses oskäligt för bolaget.

§ 87 Uppföljning och rapportering av hur de språkliga rättigheterna förverkligas

Välfärdsområdesstyrelsen och nämnderna följer inom sina respektive verksamhetsområden hur de språkliga rättigheterna förverkligas. Nämnderna rapporterar årligen uppföljningsresultatet till välfärdsområdesstyrelsen. Välfärdsområdesstyrelsen rapporterar till välfärdsområdesfullmäktige. Välfärdsområdesstyrelsen ger närmare anvisningar om rapporteringen.

Motivering

Välfärdsområdesfullmäktige överväger i vilken omfattning det behövs uppföljning och rapportering och vilken tidsplanen är. Uppföljningen ska ge svar på exempelvis följande frågor:

- hur tryggas vars och ens rätt att använda sitt eget språk, finska eller svenska, hos myndigheterna,
- hur tryggas möjligheterna att få service på ens eget språk,
- hur tryggas de båda språkgruppernas möjlighet att delta och påverka på sitt eget språk,
- hur tillgodoses den finskspråkiga och den svenskspråkiga befolkningens kulturella och samhällsliga behov på lika grunder?

DEL II

Ekonomi

Kapitel 12

Ekonomi

Budgeten och ekonomiplanen är viktiga instrument för välfärdsområdesfullmäktige i styrningen av välfärdsområdets verksamhet. Andra viktiga instrument är välfärdsområdesstrategin och servicestrategin. I budgeten och ekonomiplanen godkänns mål för välfärdsområdets och välfärdsområdeskoncernens verksamhet och ekonomi, vilka ska vara förenliga med välfärdsområdesstrategin. Budgeten ska innehålla de anslag och beräknade inkomster som välfärdsområdets uppgifter och verksamhetsmål förutsätter (förbud mot underbudgetering). Ekonomiplanen ska upprättas så att den är i balans eller uppvisar överskott senast vid utgången av det andra året efter budgetåret. I balansen för ekonomiplanen kan beaktas överskott som beräknas uppkomma det år budgeten görs upp.

Budgeten och ekonomiplanen består av en driftsekonomi- och resultaträkningsdel samt en investerings- och finansieringsdel. Av investeringsdelen ska förutom välfärdsområdets investeringar framgå de investeringar gjorda av välfärdsområdeskoncernen som är mest betydande för verksamheten och ekonomin. I investeringsdelen anges målen för investeringarna, kostnadsberäkningar för olika projekt och hur de periodiseras som investeringsutgifter på planåren samt de finansieringsandelar och andra inkomster som fås för investeringen.

Investeringsdelen i budgeten och ekonomiplanen ska basera sig på den investeringsplan som godkänts av ministerierna enligt 16 § i lagen om välfärdsområden. Välfärdsområdet ska årligen utarbeta en investeringsplan för de investeringar inom välfärdsområdeskoncernen som påbörjas under de fyra räkenskapsperioder som följer på följande räkenskapsperiod och för finansieringen av dem. Investeringsplanen ska innehålla uppgifter om investeringar och avtal som motsvarar investeringarna, till exempel olika hyresmodeller, samt uppgifter om planerade överlåtelse av välfärdsområdets lokaler och fastigheter samt andra tillgångar med lång verkningstid. Investeringsplanen får inte strida mot välfärdsområdets fullmakt att uppta lån enligt 15 § i lagen om välfärdsområden. I investeringsplanen ska dessutom beaktas de investeringar som överenskommit i samarbetsavtalet för det samarbetsområde som avses i 36 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Modellerna för genomförande och finansiering av investeringar i lokaler inverkar bland annat på om en investering behandlas som hyresutgift i driftsekonomidelen eller som en investering i investeringsdelen.

Budgeten ska innehålla de anslag och beräknade inkomster som uppgifterna och verksamhetsmålen förutsätter samt en redogörelse för hur finansieringsbehovet ska täckas. Finansieringsbehovet får inte täckas med långfristiga lån. Vårdförbundsområdet kan dock ta ett långfristigt lån för en investering om statsrådet har beviljat fullmakt enligt 15 § i lagen om vårdförbundsområden. Det förutsätter bland annat en förhandsuppskattning av den statliga finansieringen samt en bedömning av den interna finansieringens tillräcklighet och likviditetsutvecklingen.

Bestämmelser om vårdförbundsområdets ekonomi finns i 13 kap. i lagen om vårdförbundsområden. I förvaltningsstadgan kan det ingå närmare bestämmelser om budgetberedningen, verkställandet av budgeten, budgetens bindande verkan samt uppföljningen av verksamheten och ekonomin, finansförvaltningen och den övriga skötseln av ekonomin. Bestämmelser om vårdförbundsområdets ekonomi finns i 73 § i lagen om vårdförbundsområden. Affärsverkets direktion ska godkänna affärsverkets budget och ekonomiplan före utgången av året i enlighet med de bindande mål och utgifts- och inkomstposter som vårdförbundsområdesfullmäktige har angett (71 § i lagen om vårdförbundsområden). Affärsverkets budget presenteras som bilaga till vårdförbundsområdets budget. Anslagen och de beräknade inkomsterna för affärsverkets balansenheter tas med i affärsverkets budget.

§ 88 Budget och ekonomiplan

Vårdförbundsområdesstyrelsen godkänner planeringsramarna och anvisningar för hur budgeten ska göras upp. I budgeten godkänner vårdförbundsområdesfullmäktige bindande uppgiftsspecifika mål för verksamheten och ekonomin och de anslag och beräknade inkomster som målen kräver, bindande poster i affärsverkens budgetar, bindande mål för affärsverkens verksamhet och ekonomi samt mål för vårdförbundsområdeskoncernens verksamhet och ekonomi. Anslag och beräknade inkomster kan tas in i budgeten till brutto- eller nettobelopp.

- I förvaltningsstadgan kan det bestämmas när vårdförbundsområdesstyrelsen senast ska ha utarbetat budgetförslaget för vårdförbundsområdesfullmäktige.
- I förvaltningsstadgan kan det bestämmas närmare om budgetbehandlingen i vårdförbundsområdesfullmäktige.

Motivering

Vårdförbundsområdets verksamhet leds i enlighet med vårdförbundsområdesstrategin med sikte på de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige satt upp. Budgeten ska beakta vårdförbundsområdeskoncernens ekonomiska ansvar och förpliktelser. I budgeten och ekonomiplanen presenteras som en separat helhet kommande händelser som är väsentliga för vårdförbundsområdeskoncernen och händelsernas ekonomiska konsekvenser. Det kan vara fråga om koncernsammanslutningarnas investeringar, bolagsarrangemang, borgensförbindelser som ska beviljas och realiseras samt andra ansvar och förpliktelser.

Den interna kontrollen ska tillgodoses också i planeringen av välfärdsområdets verksamhet och ekonomi. I samband med att budgeten görs upp ska omvärldsförändringarna bedömas. Också de risker som hotar välfärdsområdets verksamhet och ekonomi ska bedömas och konsekvenserna av dem beaktas i målsättningen. Syftet med den interna kontrollen och riskhanteringen är att säkerställa att de uppsatta målen kan nås och att verksamheten är resultatrik.

Budgeten bör göras upp så att den styr och sporrar välfärdsområdet till resultatrik verksamhet. En resultatrik verksamhet bygger på följande delfaktorer: ekonomisk effektivitet, produktivitet, tjänsternas kvalitet och verkningfullhet samt arbetslivskvalitet. Målen bör vara sådana att välfärdsområdet åtminstone till merparten kan påverka måluppfyllelsen genom egna åtgärder. Målen bör i mån av möjlighet vara mätbara och måtten bör beskriva det som ska mätas. Alltid är det inte möjligt att sätta entydigt mätbara mål, men också då bör budgeten innehålla en beskrivning av kriterier som används för att bedöma måluppfyllelsen. Planen för de offentliga finanserna gäller också välfärdsområdenas ekonomi, och social- och hälsovården har en central roll i planen. I planen bedöms om finansieringen räcker till för att sköta välfärdsområdenas uppgifter som helhet och per välfärdsområde (finansieringsprincipen) och dessutom bedöms välfärdsområdenas investeringar och kostnadsutveckling.

§ 89 Verkställande av budgeten

Välfärdsområdesstyrelsen (nämnderna) och direktionerna godkänner egna dispositionsplaner som bygger på budgeten. Dispositionsplanen kan också bestå av avtal som hänför sig till avtalsstyrningsmodellen.

Alternativ 1

Ett organ kan delegera beslutanderätt som gäller godkännandet av dispositionsplanen till en tjänsteinnehavare som är underställd organet.

I affärsverk godkänner direktionen affärsverkets budget, som ska bygga på den budget som godkänts av välfärdsområdesfullmäktige.

Välfärdsområdesfullmäktige kan i anslutning till budgeten godkänna separata anvisningar för hur budgeten ska verkställas.

Alternativ 2

Välfärdsområdesstyrelsen kan delegera beslutanderätt som gäller godkännandet av dispositionsplanen till en tjänsteinnehavare som är underställd organet.

I affärsverk godkänner direktionen affärsverkets budget, som ska bygga på den budget som godkänts av välfärdsområdesfullmäktige.

Välfärdsområdesfullmäktige kan i anslutning till budgeten godkänna separata anvisningar för hur budgeten ska verkställas.

Motivering

Organet eller den tjänsteinnehavare, till exempel sektordirektören, till vilken organet delegerat sin beslutanderätt i ärendet, ska godkänna en dispositionsplan som grundar sig på den budget som fullmäktige godkänt. Närmare anvisningar om

dispositionsplanens innehåll och noggrannhet kan ges i förvaltningsstadgan eller i anvisningar om verkställande av budgeten. Dessutom kan det i förvaltningsstadgan vid behov nämnas särskilt att samma organ eller tjänsteinnehavare som har befogenhet att godkänna dispositionsplanen kan godkänna budgetändringar i dispositionsplanen under året inom den bindande ram som fullmäktige har godkänt.

§ 90 Uppföljning av verksamheten och ekonomin

Organen ska varje månad följa upp budgetutfallet.

Organen ska på det sätt som bestämdes när budgeten godkändes ges rapporter om hur verksamheten och ekonomin utfallit.

- I förvaltningsstadgan kan det bestämmas att organen ska rapportera budgetutfallet till välfärdsområdesfullmäktige, exempelvis en gång per kvartal. Förvaltningsstadgan kan även innehålla bestämmelser om rapporteringen från tjänsteinnehavare till organ.
- Förvaltningsstadgan kan också innehålla andra närmare bestämmelser om rapportering.

Motivering

Organen, de ledande tjänsteinnehavarna och cheferna ansvarar för att målen för verksamheten och ekonomin uppnås i den verksamhet de leder. Detta kräver att verksamheten och ekonomin regelbundet följs upp på alla nivåer och att man omedelbart då man upptäcker avvikelser ingriper så att verksamheten och ekonomin kan anpassas till budgeten.

Det rekommenderas att rapporteringen samordnas med rapporteringen till Statskontoret enligt 120 § i lagen om välfärdsområden, inklusive delårsrapporter.

I kapitel 5 i förvaltningsstadgan finns det bestämmelser om den uppföljning och rapportering av dottersammanslutningarnas verksamhet och ekonomiska ställning som hör till koncernledningens uppgifter.

§ 91 Skyldighet att följa budgeten

När välfärdsområdesfullmäktige fattar beslut om budgeten ska fullmäktige ange vilka mål för verksamheten och ekonomin som godkänts som bindande mål. Välfärdsområdesfullmäktige meddelar föreskrifter om hur budgeten och motiveringarna till den binder välfärdsområdets myndigheter.

Välfärdsområdesstyrelsen kan fatta beslut om betalningar som är obligatoriska för välfärdsområdet och som ska betalas i brådskande ordning, även om det saknas tillgängliga anslag för ändamålet. Välfärdsområdesstyrelsen ska då utan dröjsmål förelägga fullmäktige ett förslag om att anslag ska beviljas eller anslaget höjas.

Motivering

Bestämmelser om budgetens bindande verkan finns i 115 § 5 mom. i lagen om välfärdsområden. Budgeten ska iakttas i välfärdsområdets verksamhet och ekonomi. Välfärdsområdesfullmäktige kan genom budgeten styra välfärdsområdets ekonomi

och sätta mål och gränser för välfärdsområdets övriga myndigheters verksamhet. Fullmäktige kan fatta beslut om ändringar i budgeten under budgetåret.

Bindande poster i budgeten är de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige godkännt och de anslag och beräknade inkomster som målen förutsätter. Ett organ har fullmakt att använda ett anslag som beviljats organet för ett visst ändamål eller för uppfyllande av ett bestämt mål. Ett organ får inte överskrida sina anslag i budgeten. Däremot är organet inte skyldigt att använda hela anslaget om målen för verksamheten eller syftet med anslagen kan uppnås med mindre resurser.

Anslag och beräknade inkomster kan budgeteras bindande enligt brutto- eller netto-principen. När budgeten godkänns bestäms huruvida anslagen eller inkomsterna är bindande till brutto- eller nettobelopp. Den bindande nivån fastställs till exempel i motiveringstexten till de enskilda budgetdelarna (driftsekonomi-, investerings-, resultaträknings- och finansieringsdelen), eller genom att det på något annat sätt tydligt anges vilka poster som är bindande gentemot fullmäktige. Nettoprincipen innebär att fullmäktige fastställer skillnaden mellan inkomster och utgifter som ett anslag eller en beräknad inkomst i budgeten. Eftersom finansieringen av välfärdsområdet bygger på statlig finansiering och kundavgifter, bör man när budgeten görs upp särskilt beakta att välfärdsområdet genom sina beslut främst kan påverka organisationen av tjänsterna och verksamheten, dvs. utgifterna inom driftsekonomin, men bara i begränsad utsträckning inkomstflödet.

Tuloarvio on aluevaltuuston asettama tulotavoite, jonka olennainen alittuminen todennäköisesti vaikuttaa rahoituksen perusteisiin talousarviossa.

En beräknad inkomst är ett inkomstmål som välfärdsområdesfullmäktige satt upp. Om inkomstmålet underskrids väsentligt inverkar det sannolikt på finansieringsgrunderna i budgeten.

§ 92 Ändringar i budgeten

Ändringar i budgeten ska föreläggas välfärdsområdesfullmäktige så att fullmäktige hinner behandla ändringsförslagen under budgetåret.

När en anslagsändring föreslås ska det klargöras hur ändringen påverkar verksamhetsmålen och de beräknade inkomsterna. Om det inte är möjligt att uppnå målen på grund av förändringar i grunderna för ekonomin, måste välfärdsområdesfullmäktige godkänna också ändringar av målen. När en ändring av verksamhetsmålen eller de beräknade inkomsterna föreslås ska man också klargöra hur ändringen påverkar anslagen och göra behövliga ändringar i dem.

Om det sker organisatoriska förändringar under budgetåret fattar välfärdsområdesfullmäktige beslut om ändringar i anslagen och målen för organen.

Direktionen för ett affärsverk fattar beslut om ändringar i de bindande målen på direktionnivå. När det gäller bindande mål som välfärdsområdesfullmäktige satt upp är det fullmäktige som fattar beslut om ändringar.

Motivering

Ändringar i budgeten ska behandlas under räkenskapsperioden. I verksamhetsberättelsen ska en redogörelse ges om budgetavvikelser som fullmäktige inte har godkänt som ändringar i budgeten.

§ 93 Överlåtelse och uthyrning av egendom

Välårsområdesstyrelsen fattar beslut om överlåtelse och uthyrning av välårsområdets egendom i enlighet med de grunder som välårsområdesfullmäktige godkänt. Välårsområdesstyrelsen kan delegera beslutanderätt till andra organ och till tjänsteinnehavare.

Motivering

Beslutanderätt kan också delegeras direkt till tjänsteinnehavare.

§ 94 Anskaffning av fast egendom, varor och tjänster

X-sektionen/tjänsteinnehavare Y beslutar om upphandling som totalt beräknas kosta mer än x euro men högst y euro osv.

Beslut om köp av fast egendom fattas av...

Beslut om köp av aktier fattas av...

Välårsområdesdirektören beslutar om....

Sektordirektörerna beslutar om....

Den tjänsteinnehavare som ansvarar för internrevisionen beslutar om ...

§ 95 Godkännande av avskrivningsplanen

Välårsområdesfullmäktige godkänner grunderna för avskrivningar enligt plan.

Välårsområdesstyrelsen godkänner avskrivningsplaner för olika tillgångar eller tillgångsgrupper.

Välårsområdesstyrelsen fastställer en gräns för små upphandlingar som tillämpas vid avskrivningar.

Motivering

Bokföringslagen (5 kap. 5 §, 5 kap. 5 a §) förutsätter att anskaffningsutgifterna för materiella och immateriella tillgångar bland bestående aktiva avskrivs under deras verkningstid. Avskrivningar enligt plan förutsätter att anskaffningsutgiften för en tillgång kostnadsförs systematiskt enligt en på förhand uppgjord plan. Avskrivningarna ska göras enligt planen oberoende av räkenskapsperiodens resultat. Även eventuella extra avskrivningar eller nedskrivningar ska bokföras oberoende av räkenskapsperiodens resultat. Bokföringsnämndens välårsområdes- och kommunsektion ger en allmän anvisning om avskrivningar enligt plan, och den anvisningen ska följas. Genom anvisningen förenhetligas de avskrivningstider och avskrivningsmetoder som används i välårsområdena. Välårsområdet ska göra upp en avskrivningsplan och ha en separat uppföljning av tillgångarna bland bestående aktiva och ett system för beräkning av avskrivningarna.

När avskrivningsplanen görs upp finns det anledning att enligt väsentlighetsprincipen koncentrera sig på att avskrivningarna för de ekonomiskt mest betydande tillgångs-posterna bland bestående aktiva beräknas korrekt.

Avskrivningarna enligt plan på tillgångar som hör till bestående aktiva följer i princip minskningen av förmågan att generera inkomst eller för välfärdsområdenas del minskningen av förmågan att producera service. Detta i sin tur beror ofta antingen på hur mycket tillgången används eller på tidens gång eller på båda dessa faktorer. Den primära avsikten med avskrivningar är dock inte att följa tillgångens fysiska förslitning eller minskningen av dess sannolika överlåtelsepris.

Enligt den allmänna anvisningen om bokföring av bestående aktiva från Bokföringsnämndens sektion för välfärdsområden och kommuner kan ett välfärdsområde förenkla bokföringen och avskrivningarna av bestående aktiva genom att bokföra hela anskaffningsutgiften för en tillgång som kostnad för den räkenskapsperiod då anskaffningen gjordes, trots att tillgången genererar inkomst eller används för serviceverksamhet under flera räkenskapsperioder. Anskaffningsutgiften före avdraget av finansieringsandelen måste i så fall uppgå till högst 10 000 euro (liten anskaffning), och får inte väsentligt påverka räkenskapsperiodens resultat eller bilden av välfärdsområdets ekonomiska ställning.

§ 96 Finansförvaltning

Välfärdsområdets likvida medel ska förvaltas så att likviditeten tryggas, betalningsrörelsen hålls uppdaterad, de kortfristiga lånen planeras och de likvida medlen placeras i överensstämmelse med de principer för placeringsverksamheten som välfärdsområdet godkänt.

Välfärdsområdesfullmäktige fattar beslut om grunderna för skötseln av välfärdsområdets totala tillgångar samt finansierings- och placeringsverksamheten. Finansieringsbehovet får inte täckas med långfristiga lån. Välfärdsområdet kan ta ett långfristigt lån inom gränserna för en sådan fullmakt att uppta lån som statsrådet beslutar om. Till övriga delar fattar välfärdsområdesfullmäktige beslut om principerna för upplåning och utlåning. I samband med att budgeten godkänns fattar välfärdsområdesfullmäktige beslut om ändringar i utgivna lån och främmande kapital.

Välfärdsområdesstyrelsen fattar beslut om upplåning och utlåning i enlighet med de principer som välfärdsområdesfullmäktige godkänt. Välfärdsområdesstyrelsen kan delegera beslutanderätt som gäller upplåning och utlåning till en underlydande myndighet.

I övrigt svarar välfärdsområdesstyrelsen för välfärdsområdets likvida medel.

För den praktiska skötseln av de likvida medlen svarar den tjänsteinnehavare som ansvarar för finansförvaltningen.

- Dessutom kan direktionen för ett affärsverk ges rätt att besluta om kortfristig upplåning till ett begränsat belopp och att vidaredelegera beslutanderätten till en tjänsteinnehavare som är underställd direktionen.

Motivering

Det är välfärdsområdets fullmäktige som har beslutanderätten inom ramarna för lagen om välfärdsområden, men fullmäktige kan delegera beslutanderätt till andra

organ. I lagen om välfärdsområden finns det inga bestämmelser om beslutanderätt vid upplåning och utlåning för affärsverkens del. I 15 § i lagen om välfärdsområden föreskrivs om välfärdsområdets fullmakt att uppta lån.

Enligt 22 § i lagen om välfärdsområden ska välfärdsområdesfullmäktige besluta om grunderna för skötseln av tillgångarna och för finansierings- och placeringsverksamheten. Fullmäktige kan i sitt beslut om grunderna ta ställning exempelvis till vilken typ av finansiering som är möjlig för välfärdsområdet, hurdana finansierings- och derivatinstrument som kan användas och hurdana risker som kan godkännas.

§ 97 Beslut om avgifter

Välfärdsområdesfullmäktige beslutar om de allmänna grunderna för de avgifter som tas ut för tjänster och andra prestationer samt de kundavgifter som tas ut för tjänster som omfattas av välfärdsområdets organiseringsansvar.

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar närmare om avgifterna på prestationerna. Välfärdsområdesstyrelsen kan delegera beslutanderätt som gäller avgifter till en underlydande myndighet.

Motivering

Enligt 22 § i lagen om välfärdsområden beslutar välfärdsområdesfullmäktige om de allmänna grunderna för de avgifter som tas ut för tjänster och andra prestationer samt de kundavgifter som tas ut för tjänster som omfattas av välfärdsområdets organiseringsansvar. Välfärdsområdesfullmäktige kan inte delegera sin beslutanderätt i fråga om kundavgifter för tjänster. Med stöd av 96 § i lagen om välfärdsområden har fullmäktige möjlighet att delegera beslutanderätt för avgifter för andra prestationer till lägre myndigheter, så att dessa får bestämma detaljerna i prissättningen och debiteringen av avgifter. Fullmäktige kan besluta om de allmänna avgiftsgrunderna till exempel i samband med budgeten.

I speciallagar finns det bestämmelser om att avgifter fastställs enligt en taxa som välfärdsområdesfullmäktige eller välfärdsområdet har fattat beslut om. Fullmäktige kan delegera beslutanderätt när det inte enligt lag är fullmäktige som ska fatta beslut i ärendet.

§ 98 Avgifter för utlämnande av handlingar

För utlämnande av ett protokollsutdrag, en kopia eller någon annan utskrift debiteras en avgift per sida.

Om det krävs särskilda åtgärder för att få fram en uppgift, debiteras en fast grundavgift som graderas enligt hur krävande informationssökningen är. För kopior och utskrifter debiteras då utöver den fasta grundavgiften en avgift per sida.

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar närmare om grunderna och beloppen för de avgifter som tas ut för utlämnande av handlingar.

Motivering

I förvaltningsstadgan ingår grunderna för avgifter för utlämnande av handlingar, och välfärdsområdesstyrelsen fattar närmare beslut om avgiftsgrunderna och beloppen.

Enligt 34 § i offentlighetslagen tas ingen avgift ut när uppgifter ur en handling lämnas muntligen, handlingen läses eller kopieras hos myndigheten, en offentlig handling som lagrats i elektronisk form sänds per e-post och när lämnandet av den begärda handlingen ingår i myndighetens skyldighet att ge råd, höra eller informera.

För kopior och utskrifter kan en avgift tas ut som motsvarar myndighetens kostnader för att ta fram uppgifterna. Lagen om grunderna för avgifter till staten tillämpas inte i välfärdsområden. Avgifterna följer principen om kostnadsmotsvarighet, men de kan också vara lägre än kostnaderna. Avgifterna får inte äventyra offentlighetsprincipen.

Dokumenthanteringssystemen ska följa kraven på god informationshantering (informationshanteringslagen). Det borde vara lätt att få offentlig information av en myndighet. De som begär uppgifter bör få hjälp med att individualisera de handlingar som de vill ta del av. Brister i dokumenthanteringssystemen får inte orsaka kunderna extra kostnader.

Om det krävs särskilda åtgärder för att ta fram en uppgift eller handling, debiteras en fast grundavgift som graderas enligt hur krävande informationssökningen är. Särskilda åtgärder för att ta fram uppgifter krävs när handlingen inte kan specificeras och hittas med hjälp av klassificeringen i det dokumentregister som myndigheten för eller med hjälp av handlingens signum eller sökfunktionerna i ett elektroniskt register.

Grundavgift för framtagning av uppgifter får inte tas ut när det är fråga om myndigheternas skyldighet att ge råd, höra eller informera enligt 8 och 34 § i förvaltningslagen.

DEL III

Kontroll och beredskap

Kontrollen av välfärdsområdets förvaltning och ekonomi ska organiseras så att den externa och den interna kontrollen tillsammans bildar ett täckande kontrollsystem. Den externa kontrollen ska organiseras så att den är oberoende av den verkställande ledningen. För den externa kontrollen svarar revisionsnämnden och revisorn. Den interna kontrollen är en del av ledningen. Välfärdsområdesstyrelsen svarar för ordnandet av välfärdsområdets interna kontroll.

Kapitel 13

Extern kontroll

Det externa kontrollsystemet består av revisionsnämnden, en eventuell enhet som lyder under den samt av revisionen. Den externa kontrollen är oberoende av den verkställande ledningen och den övriga organisationen. Det kan finnas personal som är underställd revisionsnämnden för att bistå nämnden i utvärderings- och granskningsuppgifter. Revisionsnämndens beredningsuppgifter kan också anskaffas av utomstående aktörer eller ordnas i samarbete med andra välfärdsområden.

Revisionsnämnden är ett lagstadgat organ som tillsätts av och är direkt underställt välfärdsområdesfullmäktige. Nämnden ska ordna granskningen av välfärdsområdets förvaltning och ekonomi, utvärdera målen, resultaten och ändamålsenligheten i välfärdsområdets verksamhet enligt lagen om välfärdsområden samt övervaka att skyldigheten att redogöra för bindningar iakttas. Revisionsnämnden bereder ärenden som gäller granskningen av förvaltningen och ekonomin för beslut i välfärdsområdesfullmäktige, följer välfärdsområdeskoncernens förvaltning och ekonomi på ett allmänt plan samt utvecklar den externa kontrollen.

En resultatrik verksamhet och resultatutvärdering utgör en viktig grund för välfärdsområdets finansiering.

Revisorns uppgift är att i enlighet med lagen om välfärdsområden genomföra en systematisk, sakkunnig och oberoende revision som tar hänsyn till olika intressentgrupper. Revisorn ska ha förutsättningar att verkställa revisionen på ett oberoende sätt och i tillräckligt stor omfattning. Bestämmelser om revisorernas uppgifter finns i 127 § i lagen om välfärdsområden.

I förvaltningsstadgan kan det bestämmas om organiseringen av den externa kontrollen och revisionen, dvs. om revisionsnämndens sammansättning och uppgifter, revisionsammanslutningens mandattid, samarbete samt om eventuell personal som är underställd revisionsnämnden. Bestämmelser om revisionsnämndens sammansättning finns i § 10 ovan.

Dessutom har Statens revisionsverk enligt 128 § i lagen om välfärdsområden rätt att i fråga om den statliga finansieringen granska lagligheten, ändamålsenligheten och effektiviteten i verksamheten och ekonomin i välfärdsområdena och sammanslutningar som kontrolleras av ett välfärdsområde eller av flera välfärdsområden tillsammans.

§ 99 Revisionsnämndens sammanträden

Revisorerna har rätt att närvara och yttra sig vid nämndens sammanträden. Revisorerna samt förtroendevalda och tjänsteinnehavare som nämnden förordnar för ändamålet har skyldighet att närvara vid nämndens sammanträde när nämnden så beslutar.

Välfärdsområdesstyrelsen får inte förordna någon företrädare till revisionsnämndens sammanträden.

Revisionsnämnden förordnar en underställd tjänsteinnehavare till föredragande. Revisionsnämnden kan av särskilda skäl besluta att ett ärende behandlas på basis av ordförandens redogörelse utan föredragning av en tjänsteinnehavare. Sammanträdesförfarandet följer i övrigt bestämmelserna i kapitel 20.

§ 100 Revisionsnämndens uppgifter, befogenheter och rapportering

Revisionsnämnden ska i enlighet med de uppgifter som föreskrivs i lagen om välfärdsområden svara för granskningen av förvaltningen och ekonomin, utvärderingen av målen, resultaten och ändamålsenligheten i välfärdsområdets och välfärdsområdeskoncernens verksamhet och ekonomi samt övervaka att skyldigheten att redogöra för bindningar iakttas. Revisionsnämnden ska dessutom för välfärdsområdesfullmäktige lägga fram ett förslag om huruvida bokslutet kan godkännas och de redovisningsskyldiga beviljas ansvarsfrihet.

Utöver vad som bestäms i 125 § i lagen om välfärdsområden ska revisionsnämnden:

- 1) godkänna revisionsnämndens utvärderingsplan,
- 2) följa hur revisorernas revisionsplan utfaller och hur revisorerna utför sina uppgifter samt vid behov komma med förslag om hur revisionen kunde utvecklas,
- 3) se till att revisionen får de resurser som behövs för att revisionen ska kunna utföras i den omfattning som god offentlig revisionsred förutsätter,

- 4) komma med initiativ och förslag om hur uppgifterna för revisionsnämnden, revisorerna, internrevisionen samt Statens revisionsverk kunde samordnas på ett så ändamålsenligt sätt som möjligt,
- 5) övervaka hur skyldigheten att redogöra för bindningar iakttas, att redogörelserna för bindningar tillkännages för välfärdsområdesfullmäktige x gånger per år och se till att de offentliga uppgifterna i registret över bindningar publiceras på välfärdsområdets webbplats,
- 6) vara personuppgiftsansvarig för registret över bindningar samt
- 7) ansvara för informationsgången.

Revisionsnämnden informerar i första hand välfärdsområdesfullmäktige om frågor som gäller nämndens uppgifter. Övrig information ges på det sätt som revisionsnämnden beslutar. I informationsgivningen iakttas i tillämpliga delar de allmänna anvisningar om principerna för information som godkänts av välfärdsområdesstyrelsen.

- I förvaltningsstadgan kan det införas bestämmelser om revisionsnämndens befogenheter och uppgifter i fråga om personalfrågor, skötseln av ekonomin och upphandling.
- I förvaltningsstadgan kan det införas en bestämmelse om att utvärderingsplanen ska delges välfärdsområdesfullmäktige.

Motivering

Närmare bestämmelser om revisionsnämndens uppgifter finns i 125 § i lagen om välfärdsområden. Revisionsnämnden ska bland annat:

- 1) bereda de ärenden som gäller granskning av förvaltningen och ekonomin och som välfärdsområdesfullmäktige ska fatta beslut om,
- 2) bedöma huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som välfärdsområdesfullmäktige satt upp har nåtts i välfärdsområdet och välfärdsområdeskoncernen och huruvida verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt samt
- 3) bedöma hur balanseringen av ekonomin har utfallit under räkenskapsperioden och om målen och åtgärderna i ekonomiplanen är tillräckliga för att balansera ekonomin.

Bestämmelser om befogenheter och uppgifter i personalfrågor, skötseln av ekonomin, upphandling, intern kontroll och riskhantering samt sammanträdesförfaranden ingår i huvudsak i förvaltningsstadgans övriga kapitel. Revisionsnämndens beslutsfattande samt tillhörande beredning och föredragning ska vara oberoende. Därför bör exempelvis välfärdsområdesfullmäktiges val av chef för en enhet som lyder under revisionsnämnden grunda sig direkt på revisionsnämndens beredning och föredragning, på samma sätt som övriga ärenden som hänför sig till beredningen av revisionen. Likaså beslutar välfärdsområdesfullmäktige eller revisionsnämnden om chefs lönen på det sätt som bestäms i förvaltningsstadgan.

Enligt 89 § i lagen om välfärdsområden ska redogörelsen för bindningarna lämnas till revisionsnämnden, som övervakar att skyldigheten iakttas och tillkännager redogörelserna för fullmäktige. Revisionsnämnden kan vid behov uppmana den som är skyldig att lämna en redogörelse att lämna en ny redogörelse eller komplettera sin

redogörelse. Vårdsområdet ska föra ett offentligt register över bindningarna i det allmänna datanätet, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna.

Som personuppgiftsansvarig har revisionsnämnden de skyldigheter och det ansvar som enligt EU:s dataskyddsförordning hör till en personuppgiftsansvarig. I registret över bindningar får endast sådana uppgifter införas som behövs med tanke på bestämmelserna om bindningar.

§ 101 Utvärderingsberättelse och revisionsnämndens övriga rapporter

Resultaten av utvärderingen rapporteras i utvärderingsberättelsen som årligen ska ges till vårdsområdesfullmäktige. Innan utvärderingsberättelsen är klar kan revisionsnämnden ge vårdsområdesfullmäktige de utredningar som nämnden anser att behövs. Revisionsnämnden kan under räkenskapsperioden rapportera också andra viktiga iakttagelser till vårdsområdesfullmäktige.

- I förvaltningsstadgan kan det preciseras när utvärderingsberättelsen ska ges och på vilket sätt man ska reagera på iakttagelser/rekommendationer i utvärderingsberättelsen.

Motivering

Revisionsnämnden tar fram uppgifter för den strategiska ledningen genom att systematiskt utvärdera hur de mål som vårdsområdesfullmäktige ställt upp för vårdsområdets och vårdsområdeskoncernens verksamhet och ekonomi har uppfyllts och om verksamheten, verksamhetsprinciperna och organiseringen av tjänster har varit resultatrika och ändamålsenliga. Revisionsnämnden ska dock inte befatta sig med den operativa verksamheten eller dagspolitiken.

Revisionsnämndens utvärderingsverksamhet ska basera sig på en plan som kan delges vårdsområdesfullmäktige, om revisionsnämnden beslutar det. Det kan också tas in bestämmelser i förvaltningsstadgan om detta. Utvärderingen bör gälla de mål och verksamheter som är viktigast med tanke på resultatet.

Utvärderingen bör vara objektiv och tillförlitlig, tillföra vårdsområdesfullmäktiges beslutsfattande ett mervärde samt utgöra ett stöd för besluten genom att ge och ta fram ny information om och en ny syn på vårdsområdets ekonomi och förvaltning. För att utvärderingen ska tillföra ett mervärde bör den ge förslag till åtgärder och dryfta alternativ. Att bara konstatera sakläget räcker inte som utvärdering.

Revisionsnämnden i vårdsområdet ska vid beredningen av utvärderingsberättelsen också beakta Statens revisionsverks eventuella utvärdering av vårdsområdets verksamhet och ekonomi. Bestämmelser om Statens revisionsverks granskningsrätt finns i 128 § i lagen om vårdsområden. Utöver Statens revisionsverk utvärderar också Institutet för hälsa och välfärd vårdsområdets verksamhet. Revisionsnämnden har anledning att också beakta de här utvärderingarna när den utarbetar utvärderingsberättelsen.

§ 102 Val av revisionssammanslutning

En revisionssammanslutning ska väljas för granskning av förvaltningen och ekonomin för -- räkenskapsperioder/högst sex räkenskapsperioder.

Motivering

Revisionsnämnden ska konkurrensutsätta valet av revisionsammanslutning och ge fullmäktige ett förslag om vilken sammanslutning som ska väljas samt övervaka att revisionsavtalet iakttas. Sammanslutningen ska förordna en OFGR-revisor till ansvarig revisor.

Revisionsammanslutningens mandattid bestäms enligt räkenskapsperioder, dvs. kalenderår. Mandattiden för revisionsammanslutningen kan bestämmas i förvaltningsstadgan, eller alternativt från fall till fall. Enligt 126 § i lagen om välfärdsområden kan revisionsammanslutningen väljas för granskning av förvaltningen och ekonomin för högst sex räkenskapsperioder i sänder.

Till revisor för välfärdsområdets dottersammanslutningar ska väljas välfärdsområdets revisionsammanslutning, om det inte är befogat att avvika från detta av skäl som hänför sig till ordnandet av granskningen. Ett sådant skäl kan vara att välfärdsområdet har många dottersammanslutningar. Det är alltid befogat att utse en revisor för en dottersammanslutning, även om det inte skulle vara nödvändigt enligt revisionslagen.

§ 103 Uppgifter som hör till enheten för extern revision/kontroll

Enheten för extern kontroll, som lyder under revisionsnämnden, bereder de frågor som revisionsnämnden ska behandla, bistår nämnden vid utvärderingen av verksamheten och ekonomin och har rätt att granska verksamheten och ekonomin på det sätt som överenskommits med revisorn och i enlighet med arbetsprogrammet som godkänts av nämnden. Enheten för extern kontroll leds av en revisionsdirektör/utvärderingsdirektör.

§ 104 Rätt till upplysningar

Utvärderings-/revisionspersonalen vid enheten för extern revision/kontroll har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att få alla uppgifter som behövs för att sköta uppdraget.

- Koncerndirektivet kan innehålla närmare anvisningar om rätten att få upplysningar av koncernsammanslutningar.

§ 105 Revisorernas uppgifter

Bestämmelser om revisorernas uppgifter finns i 127 § i lagen om välfärdsområden.

§ 106 Uppdrag av revisionsnämnden

Revisorerna kan av revisionsnämnden ta emot uppdrag som anknyter till beredningen av ärenden som nämnden ska behandla och verkställandet av nämndens beslut, om uppdraget inte står i strid med god offentlig revisionssed.

§ 107 Revisionsberättelse och övriga rapporter

Bestämmelser om revisionsberättelsen finns i 130 § i lagen om välfärdsområden.

Revisorerna ska utan dröjsmål meddela om iakttagna väsentliga missförhållanden i ett revisionsprotokoll som lämnas till välfärdsområdesstyrelsen. Revisionsprotokollet ska delges revisionsnämnden.

Revisorerna ska rapportera hur revisionsplanen realiserats och vilka iakttagelser de gjort, på det sätt som revisionsnämnden bestämt.

Motivering

I revisionsberättelsen ska revisorerna ta ställning till beviljande av ansvarsfrihet för de redovisningsskyldiga. Enligt 22 § i lagen om välfärdsområden ska välfärdsområdesfullmäktige utse de redovisningsskyldiga.

Kapitel 14

Intern kontroll

Välårsdsområdesfullmäktiges och välårsdsområdesstyrelsens uppgifter

Kontrollen av välårsdsområdets förvaltning och ekonomi ska organiseras så att den externa och den interna kontrollen samt egenkontrollen och beredskapen tillsammans bildar ett täckande kontrollsystem. Till den interna kontrollen hör bland annat internrevision, riskhantering, regelefterlevnad inkl. avtalsövervakning och krav på beredskap, god förvaltningssed samt egenkontroll.

Välårsdsområdesfullmäktige beslutar om principerna för den interna kontrollen och riskhanteringen i välårsdsområdet och välårsdsområdeskoncernen. Fullmäktige fattar beslut om riktlinjerna, målen och delområdena för den interna kontrollen och riskhanteringen samt om principerna för hur de ska genomföras, följas upp och utvärderas.

Välårsdsområdesstyrelsen svarar för ordnandet av välårsdsområdets interna kontroll. Den interna kontrollen är en del av välårsdsområdets ledningssystem samt ett redskap då välårsdsområdets ledning och förvaltning bedömer hur de uppställda målen har uppnåtts samt processerna och riskerna i verksamheten.

Internrevision

Syftet med internrevisionen är att bedöma och säkerställa att den interna kontrollen fungerar och att riskhanteringen är tillräcklig. Målet med god förvaltning är att skydda välårsdsområdets intressen genom att fastställa tillvägagångssätt och modeller för välårsdsområdets beslutsfattande, befogenheter och motsvarande. Med hjälp av dem leds och förvaltas välårsdsområdet till förmån för välårsdsområdet och dess invånare på lång och kort sikt. Med lagenlighet, dvs. regelefterlevnad, avses åtgärder som säkerställer att man iakttar olika regler, såsom lagar, föreskrifter, anvisningar, avtalsvillkor och policyer.

Intern kontroll

Med intern kontroll avses välårsdsområdets och välårsdsområdeskoncernens interna förfaranden och tillvägagångssätt som ska säkerställa att verksamheten är ekonomisk, resultatrik och lagenlig samt att tillgångarna och resurserna tryggas.

Riskhantering

Riskhantering går ut på att identifiera, bedöma och kontrollera faktorer som utgör en risk för måluppfyllelsen samt att förbereda sig på andra oförut-

sägbara risker. Den interna kontrollen och riskhanteringen bör basera sig på systematiska och dokumenterade tillvägagångssätt. Riskhanteringsnivåerna består av den strategiska ledningens riskhantering, den verkställande ledningens riskhantering och verksamhetsområdenas riskhantering. De största riskerna tas upp till behandling på den högsta riskhanteringsnivån, och de största riskerna i anslutning till välfärdsområdets verksamhet och ekonomi behandlas regelbundet av välfärdsområdesstyrelsen eller dess sektion för intern kontroll och avtalshantering.

I riskhanteringen ska riskerna i välfärdsområdets verksamhet betraktas ur ett helhetsperspektiv. Utöver de operativa och ekonomiska riskerna ska riskhanteringen också beakta sådana operativa och ekonomiska risker som hänför sig till avtal samt risker som hänför sig till bolagisering och ägande. Till riskerna hör också förändringar i omvärlden, utvecklingen i näringslivet samt förändringar i de ekonomiska villkoren för välfärdsområdets verksamhet, såsom förändringar i statsfinanserna och deras konsekvenser för välfärdsområdets ekonomi. Ytterligare risker är risken att förlora nyckelpersoner när anställda byter arbete, risker i anslutning till informationshanteringen och informationssystemens funktion och risker i anslutning till fastigheter. Riskhanteringsprocessen grundar sig på identifiering och beskrivning av risken, en bedömning av konsekvenserna om risken realiserar, dvs. riskens signifikans, sannolikheten för att risken realiserar och möjligheten att ha kontroll över risken med olika metoder.

Uppgifter och ansvar inom intern kontroll och riskhantering

Den verkställande ledningen i varje enskild sammanslutning som producerar tjänster åt välfärdsområdet ansvarar för intern kontroll och riskhantering som gäller välfärdsområdets verksamhet, men välfärdsområdet ska genom avtal, koncerndirektiv och andra metoder för ägarstyrning säkerställa att systemen för intern kontroll och riskhantering fungerar även i dessa utomstående organisationer. Även i upphandlingskontrakt som ingåtts genom konkurrensutsättning måste man i kontraktsvillkoren beakta eventuella risker och man bör övervaka att villkoren iakttas även till denna del.

Enligt 95 § i lagen om välfärdsområden ska välfärdsområdets fullmäktige i förvaltningsstadgan utfärda behövliga bestämmelser om uppgifter och ansvar vid intern kontroll och riskhantering. I förvaltningsstadgan bör det föreskrivas om välfärdsområdesstyrelsens skyldighet att ge anvisningar om ordnandet och genomförandet av den interna kontrollen och riskhanteringen, om direktionernas (nämndernas) skyldighet att övervaka genomförandet av den interna kontrollen och riskhanteringen och om de ledande tjänsteinnehavarnas skyldighet att genomföra den interna kontrollen och riskhanteringen inom sina ansvarsområden. Bestämmelser om rapportering av risker och rapporteringsförfarandet bör också tas in i de grunder som välfärdsområdesfullmäktige fastställer.

Egenkontroll

Egenkontroll är verksamhet och förfaranden för att säkerställa att kraven på tjänsternas kvalitet och servicenivå uppfylls. Dessutom fokuserar egenkontrollen på att utveckla tjänsteproduktionen och hantera avvikelser i den. Programmet för egenkontroll är ett dokument där förfarandena för egenkontroll har sammanställts.

Bestämmelser om välfärdsområdenas och de privata tjänsteproducenternas samt räddningsväsendets egenkontroll finns i 40 och 41 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård samt i 13 och 16 § i lagen om ordnande av räddningsväsendet. I 10 § i lagen om välfärdsområden finns bestämmelser om välfärdsområdenas skyldighet att styra och övervaka den tjänsteproduktion som omfattas av deras organiseringsansvar, rätt att av privata tjänsteproducenter och deras underleverantörer få uppgifter och utredningar som är nödvändiga för tillsynen och rätt att inspektera privata tjänsteproducenters och deras underleverantörers lokaler och utrustning.

Välfärdsområdet ska följa kostnaderna och produktiviteten för den tjänsteproduktion inom social- och hälsovården som omfattas av dess organiseringsansvar. Vid egenkontrollen ska välfärdsområdena och de privata tjänsteproducenterna särskilt säkerställa tillgången till tjänster, tjänsternas kontinuitet, säkerhet och kvalitet samt kundernas jämlikhet. Den egenkontroll som gäller uppgifter och tjänster ska genomföras som en del av ordnandet och produktionen av dem. Välfärdsområdet ska använda informationen i informationsledningen av den hälso- och sjukvård som välfärdsområdet ansvarar för till att stöda beslutsfattandet samt styrningen, ledningen och utvecklingen av verksamheten, produktionen och ekonomin.

Ett välfärdsområde och en privat tjänsteproducent ska utarbeta ett program för egenkontroll i fråga om de uppgifter och tjänster som de ansvarar för. I programmet ska det bestämmas hur fullgörandet av skyldigheterna ordnas och genomförs som helhet. I programmet ska det anges hur genomförandet, säkerheten och kvaliteten samt jämlikheten i fråga om social- och hälsovårdstjänsterna samt räddningsväsendet ska övervakas och hur brister som observeras ska avhjälpas. I programmet för egenkontroll ingår en plan för egenkontroll och en patientsäkerhetsplan om vilka det föreskrivs särskilt i lag.

Välfärdsområdet ska följa tillgången till, kvaliteten på, verkningsfullheten hos, kostnaderna för och produktiviteten av tjänsterna inom det räddningsväsende som det ansvarar för. Välfärdsområdet ska jämföra denna information med motsvarande information från andra välfärdsområden. Välfärdsområdet ska använda informationen i informationsledningen av det räddningsväsende som det ansvarar för till att stöda beslutsfattandet samt styrningen, ledningen och utvecklingen av verksamheten, produktionen och ekonomin. Välfärdsområdet ska säkerställa tillgången till räddningsväsendets tjänster samt tjänsternas kvalitet och verkningsfullhet. Den egenkontroll som gäller uppgifter och tjänster ska genomföras som en del av ordnandet och produk-

tionen av dem. Vårdförbörådet ska utarbeter ett program för egenkontroll beträffande de uppgifter och tjänster inom räddningsväsendet som det har organiseringsansvar för.

Programmet för egenkontroll samt iakttagelser som baserar sig på uppföljningen av programmet och åtgärder som baserar sig på iakttagelserna ska offentliggöras i det allmänna datanätet och på andra sätt som främjar deras offentlighet.

§ 108 Vårdförbörådesstyrelsens uppgifter i den interna kontrollen

Vårdförbörådesstyrelsen svarar för ordnandet av den övergripande interna kontrollen och riskhanteringen, programmet för egenkontroll, beredskapen, tillsynen över god förvaltning och lagenlighet samt för övervakningen av genomförandet och resultaten av dem samt

- 4) godkänner anvisningar och metoder för den interna kontrollen och riskhanteringen,
- 5) godkänner programmet för egenkontroll,
- 6) fastställer tidtabellen och sättet för rapporteringen,
- 7) ger i verksamhetsberättelsen information om hur den interna kontrollen och riskhanteringen ordnats och vilka de viktigaste slutsatserna är samt ger en utredning om koncernövervakningen och de största riskerna och osäkerhetsfaktorerna samt
- 8) presenterar i en årlig rapport slutsatser och en redogörelse för genomförandet och resultaten av programmet för egenkontroll och beredskapen.

Motivering

Vårdförbörådesstyrelsen ger anvisningar om systematisk intern kontroll och riskhantering samt övervakar genomförandet och utfallet. Anvisningarna ska beakta kärnverksamheterna och systemen, de viktigaste utkontrakterade tjänsterna och verksamheterna samt behandla fastställandet av en acceptabel risknivå och tillräckliga riskhanteringsförfaranden. Anvisningarna bör också beakta kravet på uppföljning av att den egna tjänsteproduktionen räcker till för att fullgöra vårdförbörådetts organiseringsansvar.

Vårdförbörådesstyrelsen fastställer anvisningar och metoder för den interna kontrollen och riskhanteringen, bland annat för tillsynen över god förvaltning och lagenlighet, principerna för avtalshandling och för beredskapen. Vårdförbörådesstyrelsen ger anvisningar om exempelvis den ekonomiska och strategiska processen, beslutsfattandet, personalfrågor, informationssystem, trygghandet av egendom, projekt, partnerskapsprojekt, samarbetsarrangemang, upphandlingar, avtal, understöd och mottagande av ekonomiska fördelar.

Vårdförbörådesstyrelsen ska i verksamhetsberättelsen redogöra för hur den interna kontrollen och den anknyttande riskhanteringen har ordnats i vårdförbörådet och vårdförbörådeskoncernen, om brister i kontrollen har uppdagats under räkenskapsperioden och hur man har för avsikt att utveckla den interna kontrollen under ekonomiplanepåderiden. Organen ska ge vårdförbörådesstyrelsen redogörelser för sin egen

verksamhet, och av dem kan styrelsen sammanställa en heltäckande utredning om förvaltningen som införs i verksamhetsberättelsen.

I mallen för förvaltningsstadga har välfärdsområdesstyrelsen en sektion för intern kontroll och avtalshantering. Om det inte finns någon sådan sektion, ska det i förvaltningsstadgan bestämmas att välfärdsområdesstyrelsen sköter sektionens uppgifter.

§ 109 Uppgifter som hör till sektionen för intern kontroll och avtalshantering

Sektionen för intern kontroll och avtalshantering

- 1) svarar för de praktiska anvisningarna om intern kontroll,
- 2) godkänner en plan för internrevisionen, enligt vilken riskhanterings-, kontroll-, lednings- och förvaltningsprocesserna utvärderas,
- 3) behandlar riskhanteringsrapporterna och ger ytterligare anvisningar i anslutning till dem x gånger per år,
- 4) bereder för välfärdsområdesstyrelsen en beskrivning av den interna kontrollen och riskhanteringen, vilken införs i verksamhetsberättelsen,
- 5) följer och utvärderar hur avtalshantering genomförts och hur den ekonomiska ställningen utvecklats samt framställer vid behov förslag till välfärdsområdesstyrelsen utifrån uppföljningen och utvärderingen,
- 6) svarar för utvecklingen av principerna för den interna kontrollen och avtalshantering samt för utvecklingen av avtalshantering och för beredningen av dessa ärenden för välfärdsområdesfullmäktige,
- 7) ger välfärdsområdesfullmäktige halvårsvis en rapport om avtalshantering och slutsatserna, måluppfyllelsen och utvecklingen av den ekonomiska ställningen samt en bedömning av den kommande utvecklingen och riskerna,
- 8) utvärderar årligen hur avtalshantering lyckats med tanke på hela välfärdsområdeskoncernens intresse, riskhantering och förfarandena samt låter utföra en extern utvärdering en gång per fullmäktigeperiod,
- 9) behandlar resultaten och slutsatserna av utvärderingen av den interna kontrollen och avtalshantering i samråd med välfärdsområdesfullmäktiges presidium,
- 10) ger närmare anvisningar om avtalshantering och beslutar om avtalshanteringens roller samt
- 11) bereder programmet för egenkontroll och en årlig rapport om beredskap.

Om välfärdsområdet enligt förvaltningsstadgan inte har en sektion för intern kontroll och avtalshantering, har välfärdsområdesstyrelsen följande uppgifter:

- 1) godkänner en årsplan för internrevisionen, enligt vilken riskhanterings-, kontroll-, lednings- och förvaltningsprocesserna utvärderas,
- 2) svarar för att den interna kontrollen organiseras och samordnas på ett sätt som tryggar en laglig och resultatrik verksamhet i välfärdsområdet,

- 3) svarar för att den interna kontrollen och riskhanteringen organiseras så att de väsentliga riskerna i välfärdsområdets verksamhet identifieras och beskrivs och så att konsekvenserna av att en risk realiserar, sannolikheten att en risk realiserar och möjligheterna att ha kontroll över risken bedöms,
- 4) lägger utifrån internrevisionens beredning för välfärdsområdesstyrelsen fram en beskrivning av den interna kontrollen och riskhanteringen, vilken införs i verksamhetsberättelsen,
- 5) bereder en årlig rapport enligt programmet för egenkontroll.

Motivering

Enligt 119 § i lagen om välfärdsområden ska verksamhetsberättelsen innehålla uppgifter om hur den interna kontrollen, internrevisionen och riskhanteringen är ordnad och om de centrala slutsatserna.

I redogörelsen om den interna kontrollen ska det ges en beskrivning av hur den interna kontrollen och riskhanteringen är ordnad, vilka brister som uppdragats i kontrollen och vilka åtgärder som föreslås för att avhjälpa bristerna. Vidare ska verksamhetsberättelsen med beaktande av omfattningen av välfärdsområdets och välfärdsområdeskoncernens verksamhet och dess struktur innehålla en balanserad och heltäckande uppskattning av de mest betydande riskerna och osäkerhetsfaktorerna samt andra omständigheter som påverkar utvecklingen av verksamheten. Närmare anvisningar kommer att ges i Bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions allmänna anvisningar för välfärdsområden.

§ 110 Välfärdsområdesdirektörens uppgifter i den interna kontrollen

Välfärdsområdesdirektören:

- 1) svarar för att den interna kontrollen organiseras och samordnas på ett sätt som tryggar en laglig och resultatrik verksamhet i välfärdsområdet,
- 2) svarar för att den interna kontrollen och riskhanteringen organiseras i enlighet med besluten från sektionen för intern kontroll och avtalshantering så att de väsentliga riskerna i välfärdsområdets verksamhet identifieras och beskrivs och så att konsekvenserna av att en risk realiserar, sannolikheten att en risk realiserar och möjligheterna att ha kontroll över risken bedöms,
- 3) deltar i och/eller anvisar en tjänsteinnehavare att delta i arbetet vid sektionen för intern kontroll och avtalshantering samt genomför för sin del uppgifter inom intern kontroll, inklusive egenkontroll, beredskap, god förvaltning och lagenlighet.
- 4) ...

§ 111 Direktionens (nämndens) uppgifter i den interna kontrollen och riskhanteringen

Direktionen (nämnden) X ansvarar inom sin sektor för ordnandet av den interna kontrollen samt övervakar genomförandet och utfallet. Den interna kontrollen omfattar riskhantering, egenkontroll, beredskap, god förvaltning

och lagenlighet, dvs. regelefterlevnad, samt avtalshantering. Direktionen (nämnden) X rapporterar till välfärdsområdesstyrelsen/sektionen för intern kontroll och avtalshantering/välfärdsområdesdirektören om genomförandet av den interna kontrollen och riskhanteringen och om de viktigaste slutsatserna.

Motivering

Rapporteringen ska innehålla uppgifter om de väsentligaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna och hanteringen av dem. Enligt 71 § i lagen om välfärdsområden har direktionen i uppgift att styra och övervaka affärsverkets verksamhet. Den svarar för att den interna kontrollen och riskhanteringen ordnas på behörigt sätt i förvaltningen och verksamheten.

§ 112 Tjänsteinnehavarnas och chefernas uppgifter i den interna kontrollen

Tjänsteinnehavare X svarar för verksamheten inom den interna kontrollen och rapporterar till välfärdsområdesdirektören.

Koncernledningen biträder för sin del tjänsteinnehavare x och svarar för uppgifter inom den interna kontrollen och för behandlingen av observationer och rapporter.

Sektordirektören svarar i sektorn och resultatområdet för genomförandet och utfallet av den interna kontrollen och riskhanteringen, inklusive egenkontroll, beredskap, god förvaltning och lagenlighet, samt avtalshanteringen, utfärdar anvisningar till de underlydande verksamhetsenheterna och ger rapporter i enlighet med välfärdsområdesstyrelsens anvisningar. Sektordirektören styr och följer upp den underställda verksamheten i enlighet med de mål som ställts upp.

Direktören för ett ansvarsområde svarar för att riskerna identifieras och bedöms och för att riskhanteringsåtgärderna genomförs och fungerar. Direktören ger också rapporter i enlighet med välfärdsområdesstyrelsens anvisningar.

Direktören för en verksamhetsenhet svarar för att riskerna vid enheten identifieras och bedöms samt för att riskhanteringsåtgärderna genomförs och fungerar. Direktören ger också rapporter i enlighet med välfärdsområdesstyrelsens anvisningar.

Tjänsteinnehavarna...

Motivering

Varje direktör för en enhet inom organisationen svarar för att riskerna vid enheten identifieras och bedöms samt för att riskhanteringsåtgärderna genomförs och fungerar. Direktören rapporterar också i enlighet med välfärdsområdesstyrelsens anvisningar.

Koncernledningen svarar för styrningen av koncernsammanslutningarna samt för ordnandet och genomförandet av sammanslutningarnas interna kontroll och riskhan-

tering – inklusive egenkontroll, beredskap, god förvaltning och lagenlighet – samt för övervakningen av resultaten. Koncernledningen svarar dessutom för att avtalsstyrningen fullföljs samt för övervakningen av att avtalsprocesserna iakttas.

- I förvaltningsstadgan ska anges vilka tjänsteinnehavare som ansvarar för den interna kontrollen.

§ 113 Internrevisionens uppgifter

Internrevisionen ska på ett objektivt och oberoende sätt utvärdera organiseringen av den interna kontrollen, riskhanteringen och koncernövervakningen och hur dessa utfallit, rapportera om utvärderingen och föreslå åtgärder för att utveckla systemet. Internrevisionen ger rapporter till välfärdsområdestyrelsen, sektionen för intern kontroll och avtalshantering samt välfärdsområdesdirektören.

Internrevisionen kan komma med initiativ och förslag om hur uppgifterna för revisionsnämnden, revisorerna, internrevisionen samt Statens revisionsverk kunde samordnas på ett så ändamålsenligt sätt som möjligt.

Välfärdsområdestyrelsen eller dess sektion ska godkänna anvisningar för internrevisionen.

- Internrevisionens uppgifter, ställning, rätt till upplysningar och rapporteringsförfaranden ska fastställas tydligt i förvaltningsstadgan.

Motivering

Enligt 51 § i lagen om välfärdsområden ska välfärdsområdestyrelsen ordna en oberoende internrevision av välfärdsområdet. Internrevisionen är en del av den interna kontrollen. Den utgör en del av välfärdsområdets ledningssystem och hör till god förvaltningssed. Internrevisionen omfattar oavhängig och objektiv utvärdering, säkerställning och konsultering för att stöda bedömningen och utvecklingen av välfärdsområdets processer för riskhantering, kontroll, ledning och förvaltning.

Organiseringen av internrevisionen styrs av internationella standarder för internrevision. I den skriftliga anvisningen ska åtminstone fastställas om internrevisionens syfte och uppgifter, ställning, rätt till upplysningar, rapporteringsförhållanden, tillvägagångssätt och kvalitetssäkring.

Internrevisionen har rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna få tillgång till de uppgifter och handlingar som behövs för revisionen av välfärdsområdets verksamhet, höra nödvändiga personer och fatta beslut om uppgifterna inom internrevisionen. Då internrevisionen har en tillräckligt omfattande rätt till upplysningar och rätt att självständigt besluta om sina inspektioner och sin verksamhet blir det möjligt för internrevisionen att utföra uppgifterna oberoende och objektivt samt att rapportera korrekta och tillförlitliga resultat till välfärdsområdestyrelsen eller dess sektion.

För att uppnå oberoende ska internrevisionen ha rätt att fritt och självständigt besluta om inspektions- och konsulteringsuppgifterna samt om hur de ska riktas till välfärdsområdets och välfärdsområdeskoncernens verksamhet.

Välfärdsområdestyrelsen eller dess sektion styr och övervakar internrevisionens verksamhet, godkänner tillräckliga resurser samt en strategisk plan och en årsplan,

behandlar rapporteringen samt följer upp och utvärderar ändamålsenligheten och tillräckligheten hos ledningen och förvaltningen, riskhanteringen och den interna kontrollen samt koncernövervakningen. Rapporteringen till ett kollegialt organ tryggar en objektiv och oberoende behandling av resultaten av verksamheten samt verkningsfullheten hos internrevisionens verksamhet. Dessutom är det viktigt att ledamöterna i organet i fråga är oavhängiga och har tillräcklig sakkunskap för uppgiften.

Internrevisionen kan ordnas till exempel som välfärdsområdets egen verksamhet eller i samarbete med andra välfärdsområden. Den kan också köpas av utomstående tjänsteproducenter. Internrevisionstjänster kan inte köpas av välfärdsområdets revisionsammanslutning, eftersom det kan äventyra oberoendet. Välfärdsområdesstyrelsen eller dess sektion svarar för ordnandet av internrevisionen i enlighet med den godkända verksamhetsstadgan oberoende av hur internrevisionen ordnas.

Kapitel 15

Beredskapsåtgärder, beredskapsplanering och övergripande säkerhet

§ 114 Beredskapsåtgärder och beredskapsplanering

Välårsområdesfullmäktige beslutar om principerna för beredskapsåtgärder och beredskapsplanering.

Välårsområdesstyrelsen beslutar om det praktiska genomförandet av beredskapsåtgärder och beredskapsplaneringen i enlighet med de principer som välårsområdesfullmäktige fastställt.

Välårsområdesstyrelsen utser den tjänsteinnehavare som ansvarar för den övergripande säkerheten.

Sektordirektörerna ansvarar för beredskapsåtgärder och beredskapsplaneringen i fråga om tjänsteproduktionen.

Den tjänsteinnehavare som ansvarar för den övergripande säkerheten inom välårsområdet samordnar verkställandet av och uppgifterna i anslutning till beredskapsåtgärder och beredskapsplaneringen och rapporterar till välårsområdesfullmäktige.

Motivering

Genom beredskapsåtgärder säkerställs att välårsområdets uppgifter och tjänster kan skötas så störningsfritt som möjligt under alla omständigheter.

Enligt 150 § i lagen om välårsområden ska välårsområdet med beredskapsplaner och förberedelser för verksamhet i störningssituationer under normala förhållanden och under undantagsförhållanden samt genom andra åtgärder se till att dess verksamhet fortsätter så störningsfritt som möjligt i störningssituationer under normala förhållanden samt under undantagsförhållanden.

50 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård. Beredskap för störningssituationer och undantagsförhållanden. I 1 mom. föreskrivs det om välårsområdets skyldighet att i samråd med kommunerna inom sitt område och de andra välårsområdena i samarbetsområdet för social- och hälsovården skaffa sig beredskap inför störningssituationer under normala förhållanden och undantagsförhållanden. Också 14 § (Egen beredskap) och 65 § (Samarbete vid befolkningskyddsberedskap) i räddningslagen samt 12 § i beredskapslagen (Skyldighet att vidta förberedelser) ska beaktas.

Enligt 12 § i beredskapslagen ska statsrådet, statliga förvaltningsmyndigheter, statens självständiga offentligrättsliga inrättningar, övriga statsmyndigheter och statliga affärsverk samt välårsområdena och välårsområdesammanslutningarna, kom-

munerna, samkommunerna och kommunernas övriga sammanslutningar genom beredskapsplaner och förberedelser för verksamhet under undantagsförhållanden samt genom andra åtgärder säkerställa att deras uppgifter kan skötas så väl som möjligt också under undantagsförhållanden.

Enligt 50 § i lagen om ordnade av social- och hälsovård är ett välfärdsområde skyldigt att i samråd med kommunerna inom sitt område och de andra välfärdsområdena i samarbetsområdet för social- och hälsovården skaffa sig beredskap inför störningssituationer under normala förhållanden och undantagsförhållanden. Också 14 § (Egen beredskap) och 65 § (Samarbete vid befolkningsskyddsberedskap) i räddningslagen samt 12 § i beredskapslagen (Skyldighet att vidta förberedelser) ska beaktas.

Bestämmelser om samråd mellan välfärdsområdet och kommunerna finns i 14 § i lagen om välfärdsområden. Välfärdsområdet och kommunerna inom området ska avtala om samarbetet vid skötseln av sina uppgifter. Samarbetet kan gälla till exempel beredskapsplanering. Eftersom beredskapsplaneringen enligt 12 § i beredskapslagen ska skötas av både kommunen och välfärdsområdet, kan man vid förhandlingarna avtala om samarbete kring beredskapsplaneringen, men dock inte om att helt överföra kommunens beredskapsplanering till välfärdsområdet.

Enligt 46 § i räddningslagen är statens, välfärdsområdenas och kommunernas myndigheter, inrättningar och affärsverk skyldiga att under räddningsverkets ledning delta i planeringen av räddningsverksamheten och att vid olyckor och tillbud handla så att räddningsverksamheten kan skötas effektivt.

§ 115 Övergripande säkerhet

Välfärdsområdesfullmäktige beslutar om principerna för övergripande säkerhet.

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar om det praktiska genomförandet av den övergripande säkerheten i enlighet med de principer som välfärdsområdesfullmäktige fastställt.

Den tjänsteinnehavare som ansvarar för den övergripande säkerheten inom välfärdsområdet ansvarar för verkställandet av och uppgifterna i anslutning till kontrollen över den övergripande säkerheten och rapporterar till välfärdsområdesfullmäktige.

Motivering

Övergripande säkerhet avser en situation där man har förberett sig tillräckligt på hot och risker som riktar sig mot samhällets vitala funktioner. Enligt den säkerhets- och försvarspolitiska redogörelsen (2012) tillgodoses beredskapen i det finländska samhället enligt principen om övergripande säkerhet. Det innebär att samhällets vitala funktioner tryggas genom samarbete mellan myndigheterna, näringslivet, organisationer och medborgare. Enligt Statsrådets principbeslut (Säkerhetsstrategi för samhället, 2017) har den övergripande säkerheten utvecklats från de tidigare definitionerna till att främst avse en samarbetsmodell där aktörerna delar och analyserar information om säkerheten samt planerar, övar och arbetar tillsammans. Samarbetet grundar sig på lagstadgade uppgifter, samarbetsavtal och säkerhetsstrategin för samhället.

DEL IV

Välfärdsområdes- fullmäktige

Kapitel 16

Välfärdsområdesfullmäktiges verksamhet

I detta kapitel ingår bestämmelser om det första sammanträdet under välfärdsområdesfullmäktiges mandattid, om den interna organiseringen av fullmäktiges verksamhet och om fullmäktigegrupperna, fullmäktiges utskott och aftonskolor. Ledamöterna kan bilda fullmäktigegrupper för arbetet i fullmäktige. Förvaltningsstadgan ska innehålla behövliga bestämmelser om fullmäktigegrupperna. Fullmäktigegruppernas interna arbete regleras inte i förvaltningsstadgan, utan grupperna arbetar enligt de regler som de själva antar.

§ 116 Organiseringen av välfärdsområdesfullmäktiges verksamhet

Kallelse till välfärdsområdesfullmäktiges första sammanträde under mandat-tiden utfärdas av välfärdsområdesstyrelsens ordförande. Kallelse till välfärds-områdesfullmäktiges allra första sammanträde utfärdas av det temporära beredningsorganet. Sammanträdet öppnas av den till åren äldsta närvarande fullmäktigeledamoten, som för ordet tills en ordförande och vice ordförande valts för välfärdsområdesfullmäktige.

Alternativ 1

Presidiet väljs för välfärdsområdesfullmäktiges mandattid.

Alternativ 2

Presidiet väljs för en mandattid på ett år/två år.

Alternativ 3

Före valet av presidium beslutar välfärdsområdesfullmäktige om presidiets mandattid.

Alternativ 4

Välfärdsområdesfullmäktige har -- vice ordförande.

Alternativ 5

Före valet av presidium beslutar välfärdsområdesfullmäktige om antalet vice ordförande.

Beredningen av ärenden som gäller den interna organiseringen av välfärdsområdesfullmäktiges verksamhet leds av välfärdsområdesfullmäktiges ordförande, om inte välfärdsområdesfullmäktige beslutar något annat.

Protokollförare vid välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde är välfärdsområdesfullmäktiges sekreterare, som är en tjänsteinnehavare som välfärdsområdesfullmäktige förordnar.

- I förvaltningsstadgan kan det införas bestämmelser om fullmäktigeordförandens uppgifter vid den interna organiseringen av fullmäktiges verksamhet.

Motivering

I 99 § i lagen om välfärdsområden föreskrivs om det första sammanträdet under fullmäktiges mandattid.

Enligt 26 § i lagen om välfärdsområden väljer välfärdsområdets fullmäktige bland sina ledamöter en ordförande och ett behövt antal vice ordförande för fullmäktiges mandattid, om inte fullmäktige har beslutat att de ska ha en kortare mandattid än fullmäktiges mandattid. Ordföranden och vice ordförandena väljs vid samma valförrättning. Valet kan vara enhälligt, och då behövs ingen egentlig valförrättning.

Mandattiden för välfärdsområdesstyrelsens ledamöter fortsätter tills välfärdsområdesfullmäktige har valt en ny välfärdsområdesstyrelse. I § 130 i mallen för förvaltningsstadga bestäms om välfärdsområdesstyrelsens närvaro vid välfärdsområdesfullmäktiges sammanträden. Kallelsen till fullmäktiges första sammanträde ska därför sändas till styrelsens ledamöter.

§ 117 Bildande av fullmäktigegrupper och namn på fullmäktigegrupper

Ledamöterna kan bilda fullmäktigegrupper för arbetet i fullmäktige.

När en fullmäktigegrupp bildas ska detta samt gruppens namn och ordförande anmälas skriftligt till välfärdsområdesfullmäktiges ordförande. Alla ledamöter som ansluter sig till gruppen ska underteckna anmälan.

Också en enskild ledamot anses utgöra en fullmäktigegrupp om han eller hon har lämnat in anmälan enligt mom. 2.

Välfärdsområdesfullmäktige godkänner namnen på fullmäktigegrupperna. Namnet får inte vara olämpligt. Namnet på en ny fullmäktigegrupp som bildas av ledamöter som utträtt ur ett partis fullmäktigegrupp får inte ge upphov till risk för förväxling.

Motivering

Enligt 27 § i lagen om välfärdsområden kan ledamöterna bilda fullmäktigegrupper för arbetet i välfärdsområdesfullmäktige. En ledamot kan också ensam bilda en fullmäktigegrupp.

I förvaltningsstadgan bestäms om organiseringen av fullmäktigegruppernas verksamhet. En fullmäktigegrupp ska anmäla sitt namn till välfärdsområdesfullmäktige. Fullmäktige antecknar anmälan om att fullmäktigegruppen bildats och behandlar

fullmäktigegruppens namn. Fullmäktige kan förkasta namnet på den anmälda fullmäktigegruppen om det strider mot bestämmelsen i förvaltningsstadgan.

Det är problematiskt för arbetet i välfärdsområdesfullmäktige om fullmäktigegruppens namn inte tillräckligt skiljer sig åt och om det finns en risk att ett namn förväxlas till exempel med namnet på fullmäktigegruppen för ett parti. När fullmäktige behandlar namnet på en ny fullmäktigegrupp kan fullmäktige diskutera namnet och vid behov förhandla om att det ska ändras om det kan förväxlas med något annat namn. Politiken i välfärdsområdet bör vara ett samspel där de olika parternas berättigade ståndpunkter beaktas.

§ 118 Förändringar i en fullmäktigegrupps sammansättning

En ledamot som vill ansluta sig till eller utträda ur en fullmäktigegrupp ska skriftligt anmäla detta till välfärdsområdesfullmäktiges ordförande. I anmälan om anslutande ska det ingå ett skriftligt godkännande av gruppen i fråga.

Om en ledamot har uteslutits ur en fullmäktigegrupp ska gruppen anmäla saken skriftligt till välfärdsområdesfullmäktiges ordförande.

§ 119 Sittordning

Ledamöterna sitter vid sammanträdena enligt fullmäktigegrupp i den ordning som godkänts av ordföranden.

§ 120 Välfärdsområdesfullmäktiges utskott

Alternativ 1

Ledamöterna fördelas på x utskott så att varje ledamot sitter i ett utskott. Beslut om hur utskottsplatserna fördelas fattas av välfärdsområdesfullmäktige. Utskottens uppgiftsområden är ...

Alternativ 2

Ledamöterna fördelas på utskott så att varje ledamot sitter i ett utskott. Innan välfärdsområdesfullmäktige beslutar om fördelningen av utskottsplatser, beslutar välfärdsområdesfullmäktige om antalet utskott och deras uppgiftsområden.

Alternativ 3

Välfärdsområdesfullmäktige tillsätter vid sitt första sammanträde under mandattiden x utskott som endast kan bestå av fullmäktigeledamöter. Utskottens uppgiftsområden är ...

Alternativ 4

Välfärdsområdesfullmäktige tillsätter vid sitt första sammanträde under mandattiden utskott som endast kan bestå av fullmäktigeledamöter. Innan välfärdsområdesfullmäktige tillsätter utskotten, beslutar välfärdsområdesfullmäktige om antalet utskott och deras uppgiftsområden.

- I förvaltningsstadgan fastställs de ärenden som utskotten ska behandla.

- I förvaltningsstadgan bestäms om utskottsbehandlingen sker före behandlingen i nämnden och välfärdsområdesstyrelsen, eller först efter att välfärdsområdesstyrelsen har gett ett beslutsförslag.

Vid utskottens sammanträden har rätt att närvara och yttra sig.

Ärendena i utskotten behandlas utgående från ordförandens redogörelse.

Motivering

Välfärdsområdets fullmäktige kan organisera sitt interna arbete på det sätt som det anser ändamålsenligt. Den beredande utskottsmodellen är en organiseringsmodell för politisk ledning. Ett fullmäktigeutskott kan inte ges beslutanderätt. Utskottens uppgift är att, på det sätt som bestäms i förvaltningsstadgan, delta i den politiska beredningen av de ärenden som fullmäktige ska behandla. Välfärdsområdets fullmäktige kan godkänna en arbetsordning för utskotten.

Det är även möjligt att tillämpa den utskottsmodell som är vanlig i kommunerna. Det är då fråga om organ som lyder under välfärdsområdesstyrelsen och som kan ges beslutanderätt.

Antalet utskott och utskottens uppgiftsområden kan bestämmas i förvaltningsstadgan eller genom beslut av välfärdsområdesfullmäktige för en mandattid åt gången. Fullmäktigegrupperna förhandlar om fördelningen av utskottsplatserna och strävan är att fullmäktige ska godkänna förhandlingsresultatet enhälligt.

Beredningen och beslutsfattandet i fråga om välfärdsområdesstrategin, budgeten, ekonomiplanen och andra omfattande ärenden som välfärdsområdesfullmäktige ska fatta beslut om, kan bli effektivare när fullmäktigeutskotten fördjupar sig i ärendena och drar upp riktlinjer för beredningen parallellt med den beredning som välfärdsområdesstyrelsen ansvarar för.

I lagen om välfärdsområden föreskrivs om beredningen av de ärenden som välfärdsområdesfullmäktige ska fatta beslut om. Ett fullmäktigeutskott kan därför inte lägga fram beslutsförslag för välfärdsområdets fullmäktige. De ställningstaganden av utskotten som inte kunnat beaktas i välfärdsområdesstyrelsens beslutsförslag till välfärdsområdesfullmäktige kan tas upp till behandling i fullmäktige i form av förslag av fullmäktigeledamöter eller fullmäktigegrupper.

Bestämmelser om fullmäktigeledamöternas motioner finns i § 156 i mallen för förvaltningsstadga.

Förvaltningsstadgan kan också ha behövliga bestämmelser om till exempel fullmäktiges aftonskola och frågestunder som hålls utanför sammanträdena (§ 121 och 158 i förvaltningsstadgan).

§ 121 Aftonskolor

Aftonskola hålls enligt välfärdsområdesstyrelsens prövning vid en tidpunkt som välfärdsområdesfullmäktiges ordförande bestämmer. I aftonskolan ges utredningar och upplysningar om viktiga aktuella ärenden och diskussioner förs om dem.

En ersättare i välfärdsområdesfullmäktige får delta i en aftonskola som hålls samma dag som välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde, om han eller

hon träder i stället för en ledamot som är förhindrad att delta i sammanträdet. Om aftonskolan hålls någon annan dag än då välfärdsområdesfullmäktige sammanträder, får en ersättare för varje påbörjat tiotal ledamöter i respektive fullmäktigegrupp delta i aftonskolan.

Välfärdsområdesfullmäktiges ordförande är ordförande för aftonskolan. Ordföranden har rätt att begränsa anförandena. Protokollet förs av den som för välfärdsområdesfullmäktiges protokoll.

Kapitel 17

Välfärdsområdesfullmäktiges sammanträden

Bestämmelser om beredning och behandling av fullmäktigeärenden samt om välfärdsområdesfullmäktiges sammanträdesförfarande finns i 12 kap. i lagen om välfärdsområden. Det är nödvändigt att i förvaltningsstadgan införa kompletterande bestämmelser om bland annat kallelsen till sammanträde, föredragningslistan, inkallande av ersättare, anföranden, behandling av ärenden, omröstningar, majoritetsval, proportionella val och protokoll samt bestämmelser om elektroniskt sammanträde. Det sistnämnda möjliggör elektroniska sammanträden för välfärdsområdesfullmäktige och andra organ samt för fullmäktige grupper.

§ 122 Ordinarie sammanträde och elektroniskt sammanträde

Välfärdsområdesfullmäktige kan behandla ärenden vid ett ordinarie sammanträde där deltagarna är närvarande på sammanträdesplatsen. Vid ett ordinarie sammanträde kan ett elektroniskt ärendehanterings- eller röstningssystem användas.

Alternativt kan sammanträdet hållas i en elektronisk miljö där deltagarna deltar via en elektronisk förbindelse (elektroniskt sammanträde). Allmänheten ska ges möjlighet att följa välfärdsområdesfullmäktiges elektroniska sammanträden via internet eller på en (offentlig) plats som anges i kallelsen till sammanträde.

Deltagande i välfärdsområdesfullmäktiges slutna elektroniska sammanträden är möjligt endast på en plats där utomstående varken kan se eller höra sekretessbelagda uppgifter och de diskussioner som förs vid sammanträdet.

Välfärdsområdesstyrelsen eller en tjänsteinnehavare som den utsett svarar för att den tekniska utrustning och de förbindelser som behövs för elektroniska sammanträden är uppdaterade och informationssäkra på det sätt som lagen kräver.

Motivering

Enligt 104 § i lagen om välfärdsområden ska välfärdsområdet vid elektroniska sammanträden och i elektroniskt beslutsförfarande sörja för informationssäkerheten och för att utomstående inte har tillgång till sekretessbelagda uppgifter. Deltagande i ett elektroniskt sammanträde sker via en elektronisk förbindelse (ett lämpligt informationssystem eller en videokonferensförbindelse) från en plats deltagaren väljer. I övrigt ska man vid ett elektroniskt sammanträde följa beslutsförfarandena för ett ordinarie sammanträde.

Enligt 106 § är välfärdsområdesfullmäktiges sammanträden offentliga, om inte sekretess enligt lag ska iaktas i fråga om ett ärende eller en handling som behandlas

på sammanträdet eller om inte fullmäktige annars av vägande skäl beslutar om något annat i ett ärende. Allmänheten ska kunna följa organens offentliga sammanträden också till den del någon deltar i sammanträdet på elektronisk väg.

I motiveringen till lagen om välfärdsområden sägs bland annat följande:

Välfärdsområdet ska vid användningen av elektroniska sammanträden beakta till exempel när och hur man behandlar ärenden som kräver konfidentialitet (stängt möte) eller är sekretessbelagda. I dessa fall ska välfärdsområdet dra upp riktlinjer för till exempel från hurdana platser ledamöterna i ett organ kan delta i sammanträden och se till att sekretessbelagda eller konfidentiella uppgifter inte är tillgängliga för utomstående.

I ett elektroniskt beslutsförfarande ska ledamöterna i ett organ kunna identifieras på ett tillförlitligt sätt i enlighet med lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster (617/2009). Det informationssystem som används ska vara slutet och de datakommunikationsförbindelser som används ska vara skyddade på ett tillförlitligt sätt. Dessutom ska välfärdsområdet beakta frågor som gäller informationssäkerheten till exempel för de servrar som används.

§ 123 Elektroniskt sammanträde

Ett elektroniskt sammanträde kan hållas genom att alla eller en del av de närvarande deltar i sammanträdet via en elektronisk förbindelse.

Välfärdsområdet ska ge allmänheten en möjlighet att avgiftsfritt följa ett offentligt sammanträde via internet på ett sätt som välfärdsområdet ordnat eller på en plats som välfärdsområdet tillhandahåller.

Personer som konstaterats vara närvarande vid ett elektroniskt sammanträde ska stå i bild- och ljudförbindelse med varandra. Det informationssystem eller den videokonferensförbindelse som används ska möjliggöra att den som har ordet kan ses och höras av de övriga närvarande via videoförbindelsen under namnuppropet och under sina anföranden.

I välfärdsområdesfullmäktiges offentliga elektroniska sammanträden kan man delta från en valfri plats. I välfärdsområdesfullmäktiges slutna elektroniska sammanträden kan man delta från en lokal där det kan säkerställas att diskussionerna vid det slutna sammanträdet förblir konfidentiella och att sekretesskyldigheten kan iakttas.

Deltagandet ska alltid ske från en lokal där man kan försäkra sig om sammanträdets laglighet och ordning.

Tjänsteinnehavarna och de förtroendevalda svarar för sin del för att sekretesskyldigheten iakttas när de deltar i välfärdsområdesfullmäktiges slutna elektroniska sammanträden. Bestämmelser om skyldighet att iakttä sekretess finns i 22 och 23 § i offentlighetslagen och de allmänna sekretessgrunderna i 24 § i lagen.

Vid ett elektroniskt sammanträde kan man inte sända dokument som innehåller sekretessbelagda uppgifter eller föra sekretessbelagda diskus-

sioner via andra än skyddade datakommunikationsförbindelser. Vårdförskåningsområdet bör vara uppmärksam på när och hur man behandlar ärenden som kräver konfidentialitet (slutet sammanträde) eller är sekretessbelagda.

Vårdförskåningsområdet bör

- bestämma från hurdana lokaler ledamöterna i ett organ kan delta i sammanträden och
- se till att sekretessbelagda eller konfidentiella uppgifter inte är tillgängliga för utomstående.

I praktiken genomförs ett elektroniskt sammanträde med ett anpassat informationssystem där informationssäkerheten och dataskyddet är beaktade. Informationssäkerheten ska beaktas redan när elektroniska sammanträdes- och beslutssystem planeras och konkurrensutsätts.

Om en förtroendevald saknar möjligheter att i praktiken delta i ett elektroniskt sammanträde hemifrån eller från någon annan lämplig plats ska vårdförskåningsområdet ordna en plats med datakommunikationsförbindelser som den förtroendevalda kan använda för att delta i sammanträdet och utföra sitt förtroendeuppdrag.

§ 124 Kallelse till sammanträde

Kallelsen till sammanträde utfärdas av vårdförskåningsområdesfullmäktiges ordförande eller, om han eller hon är förhindrad, av vice ordföranden. I kallelsen ska anges tid och plats för sammanträdet samt de ärenden som ska behandlas.

I kallelsen ska anges om det är fråga om ett elektroniskt sammanträde samt den webbadress och den plats där allmänheten kan följa sammanträdet. Av kallelsen ska framgå om en del av ärendena kommer att behandlas vid ett slutet sammanträde.

Kallelsen ska sändas minst -- dagar före vårdförskåningsområdesfullmäktiges sammanträde till varje ledamot och till dem som har rätt att närvara eller plikt att närvara vid sammanträdet. Inom samma tid ska det informeras om sammanträdet på vårdförskåningsområdets webbplats.

Ordföranden kan av grundad anledning ställa in ett sammanträde.

Motivering

Bestämmelser om vårdförskåningsområdesfullmäktiges sammanträden och om kallelse till sammanträdena finns i 99 § i lagen om vårdförskåningsområden. Vårdförskåningsområdesfullmäktige sammanträder vid de tider som fullmäktige beslutat och även när fullmäktiges ordförande anser det vara påkallat. Vårdförskåningsområdets fullmäktige ska också sammankallas när vårdförskåningsområdesstyrelsen eller minst en fjärdedel av fullmäktigeledamöterna begär det för behandlingen av ett visst ärende. Ett sådant ärende ska beredas skyndsamt.

Tidpunkten för vårdförskåningsområdesfullmäktiges ordinarie sammanträden kan fastställas på ett allmänt plan i förvaltningsstadgan eller också kan fullmäktige separat besluta

om sammanträdesdagarna. I allmänhet beslutar fullmäktige om sin tidsplan för sammanträdena för ett år åt gången. Om det är möjligt för fullmäktige att hålla elektroniska sammanträden, kan fullmäktige samtidigt ta ställning till vilka sammanträden som kommer att vara elektroniska.

Det går att delta i fullmäktiges offentliga elektroniska sammanträden från en valfri plats. Den som deltar i ett slutet sammanträde ska beakta skyldigheten att iaktta sekretess när han eller hon bestämmer från vilken plats han eller hon deltar i sammanträdet. Därför är det skäl att nämna i kallelsen att en del av ärendena behandlas vid ett slutet elektroniskt sammanträde.

Enligt lagen ska kallelsen till sammanträde sändas minst fyra dagar före välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde. En längre tid kan bestämmas i förvaltningsstadgan. Inom samma tid ska det också informeras om välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde i det allmänna datanätet. Dessutom ska information om tid och plats för välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde ges före sammanträdet på det sätt som fullmäktige beslutat, till exempel i bestämda tidningar. Informationen påverkar inte sammankallandets laglighet.

- I tvåspråkiga välfärdsområden ska det i förvaltningsstadgan bestämmas att kallelsen till sammanträde skrivs på finska och svenska.

Motivering

Skyldigheten för tvåspråkiga välfärdsområden att skriva kallelsen på finska och svenska bygger på 29 § i språklagen.

§ 125 Föredragningslistan

Föredragningslistan ska innehålla en redogörelse för de ärenden som ska behandlas och förslag till välfärdsområdesfullmäktiges beslut. Den ska i regel sändas i samband med kallelsen till sammanträde. Av särskilda skäl kan föredragningslistan eller redogörelsen och beslutsförslaget i något enskilt ärende sändas senare. Bilagor och kompletterande material till föredragningslistan sänds enligt prövning och med beaktande av fullmäktigeledamöternas uppskattade behov av information. Om föredragningslistan, bilagorna eller kompletterande material innehåller sekretessbelagda uppgifter, ska en anteckning om sekretess göras i handlingen.

Välfärdsområdesfullmäktige beslutar till hur många ersättare föredragningslistan sänds.

Motivering

Bilagor och kompletterande material till föredragningslistan sänds enligt prövning och med beaktande av fullmäktigeledamöternas uppskattade behov av information.

- I tvåspråkiga välfärdsområden ska det i förvaltningsstadgan bestämmas att föredragningslistan och bilagorna skrivs på finska och svenska.

Motivering

Skyldigheten för tvåspråkiga välfärdsområden att skriva föredragningslistan och bilagorna på finska och svenska bygger på 29 § i språklagen, enligt vilken möteskallelser och protokoll för fullmäktige i tvåspråkiga välfärdsområden ska skrivas på finska och

svenska. Föredragningslistan och bilagorna blir en del av välfärdsområdesfullmäktiges protokoll. Kompletterande material som sänds med föredragningslistan behöver inte finnas att tillgå på båda språken.

§ 126 Elektronisk kallelse till sammanträde

Kallelsen, föredragningslistan, bilagorna och kompletterande material kan sändas elektroniskt eller sparas på en elektronisk plattform där fullmäktigeledamöterna och ersättarna har tillgång till dem i informationssystemet. Då ska välfärdsområdesstyrelsen eller en tjänsteinnehavare som den utsett svara för att den tekniska utrustning och de tekniska system och förbindelser som behövs är tillgängliga.

Motivering

Om kallelsen, föredragningslistan, bilagorna och kompletterande material sänds elektroniskt ska det finnas bestämmelser om det i förvaltningsstadgan. Det som här sägs om sändande gäller också när handlingar görs tillgängliga i elektronisk form. Sekretessbelagda uppgifter får sändas endast via en skyddad datakommunikationsförbindelse.

Enligt 99 § i lagen om välfärdsområden ska välfärdsområdet se till att den tekniska utrustning och de tekniska förbindelser som behövs är tillgängliga för dem som får sammanträdeshandlingarna elektroniskt.

Varken i lagen eller lagmotiveringen anges närmare vad som avses med "den tekniska utrustning och de tekniska förbindelser som behövs". Kravet uppfylls till exempel genom att välfärdsområdet ser till att ledamöterna och ersättarna i fullmäktige har tillgång till utrustning och datakommunikationsförbindelser som lämpar sig för konfidentiell kommunikation samt att de endast använder utrustning och program som välfärdsområdet anskaffat. Välfärdsområdet ska förse de förtroendevalda med datorer eller läsplattor för att de ska kunna läsa och kommentera elektroniska handlingar. Webbförbindelser som garanterar en tillräcklig informationssäkerhet och ett tillräckligt dataskydd kan fås till stånd till exempel genom en skyddad e-postkontakt eller olika extranet-lösningar där de förtroendevalda har åtkomst till ett skyddat läge där handlingarna kan läsas.

Eftersom många förtroendevalda kan ha egna datorer, kan välfärdsområdet tillåta att de använder dem. Välfärdsområdet kan betala ersättning för användning av egen utrustning. Också i det fallet ska välfärdsområdet se till att informationssäkerheten och dataskyddet är tillräckliga. De förtroendevalda ska inte spara handlingar som innehåller sekretessbelagda uppgifter på sin egen eller sin arbetsplats utrustning, utan de ska läsa handlingarna i ett skyddat nät.

§ 127 Föredragningslistor och bilagor på välfärdsområdets webbplats

Föredragningslistan ska läggas ut på välfärdsområdets webbplats. Innan föredragningslistan publiceras ska sekretessbelagda uppgifter och sådana personuppgifter som saknar informationsintresse strykas i listan. Av särskilda skäl kan ett enskilt sammanträdesärende strykas i föredragningslistan innan den läggs ut på webben. Bilagor till föredragningslistan publiceras på välfärdsområdets webbplats enligt prövning och med beaktande av invånarnas behov av information.

Motivering

Bestämmelsen återger kommunikationsskyldigheten enligt 34 § i lagen om välfärdsområden. Om föredragningslistorna med bilagor är lätt tillgängliga på välfärdsområdets webbplats ökar öppenheten i beredningen. Det är motiverat med öppenhet i beredningen via webbplatsen och behandling av personuppgifter på webben speciellt om föredragningslistan tar upp beredningen av ett ärende som gäller hur välfärdsområdets gemensamma ärenden ska ordnas eller om beslutsfattandet har allmän betydelse för invånarnas liv eller livsmiljö. Genom kommunikation på webben främjar man invånarnas möjligheter att delta och påverka samt möjligheterna att övervaka välfärdsområdets myndigheters verksamhet och beslutsfattande.

Man kan ändå inte lägga ut föredragningslistorna med bilagor på välfärdsområdets webbplats som sådana, utan man bör noggrant gå igenom handlingarna och stryka alla sekretessbelagda uppgifter i den version som läggs ut på webbplatsen. Vidare bör man överväga från fall till fall huruvida de aktuella personuppgifterna behöver behandlas på välfärdsområdets webbplats med hänsyn till syftet med välfärdsområdets kommunikation.

Enligt 106 § i lagen om välfärdsområden kan fullmäktige av vägande skäl behandla ett ärende vid ett slutet sammanträde, trots att sekretess enligt lag inte behöver iakttas i fråga om ärendet eller en handling som hänför sig till ärendet. Det kan därför ligga i välfärdsområdets intresse att inte publicera beredningen av ett sådant ärende på webben före fullmäktiges sammanträde.

§ 128 Fortsatt sammanträde

Om välfärdsområdesfullmäktige inte hinner behandla alla ärenden som anges i kallelsen, kan de icke behandlade ärendena behandlas vid ett fortsatt sammanträde som inte kräver någon särskild kallelse. De som varit frånvarande från sammanträdet ska få ett elektroniskt meddelande om tid och plats för det fortsatta sammanträdet.

§ 129 Inkallande av ersättare för en fullmäktigeledamot

En fullmäktigeledamot som inte kan närvara vid ett sammanträde eller som är jävig att behandla ett ärende på föredragningslistan ska omedelbart anmäla förhinder eller jäv till välfärdsområdesfullmäktiges ordförande eller sekreterare.

När ordföranden eller sekreteraren har fått anmälan om förhinder eller jäv av ledamoten eller på något annat tillförlitligt sätt ska ordföranden eller sekreteraren kalla in en sådan ersättare för fullmäktigeledamoten som avses i 25 § i lagen om välfärdsområden. Ersättarna kallas in i den ordning som de träder i ledamöternas ställe.

Motivering

Enligt 25 § i lagen om välfärdsområden väljs till ersättare för fullmäktigeledamöterna av de första icke invalda kandidaterna från varje valförbund, parti och gemensam lista i valet ett lika stort antal som antalet ledamöter, dock minst två. En ledamot som blivit vald i egenskap av kandidat för en valmansförening utanför de gemensamma listorna har dock ingen ersättare.

Ersättarna i fullmäktige är inte personliga som i andra organ, utan ordningen för ersättarna bestäms utifrån resultatet i välfärdsområdesvalet. Enligt den rättspraxis som gäller kommunerna ska ersättarna kallas in i den ordning som bestämdes i valet. Om den ersättare som finns överst på listan över ersättare anmäler förhinder att delta i sammanträdet eller om han eller hon trots försök inte kan nås, kan följande ersättare i ordningen kallas till sammanträdet.

Om en ledamot eller ersättare går över till en annan fullmäktige-grupp under pågående valperiod påverkar det inte inkallandet av ersättare. Ersättarna bestäms enligt valresultatet för hela valperioden.

§ 130 Närvaro vid sammanträde

Välfärdsområdesstyrelsens ordförande och välfärdsområdesdirektören ska vara närvarande vid välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde. Om de är frånvarande hindrar detta dock inte behandlingen av ärenden. Ledamöterna i välfärdsområdesstyrelsen har rätt att närvara vid välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde.

De ovannämnda personerna har rätt att delta i diskussionen men inte i beslutsfattandet, om de inte samtidigt är fullmäktigeledamöter.

Välfärdsområdesfullmäktige beslutar om andra personers rätt att närvara och yttra sig vid sammanträdena.

- Genom en bestämmelse i förvaltningsstadgan kan påverkansorgan ges rätt att för välfärdsområdesfullmäktiges sammanträde utse en företrädare som har rätt att närvara och yttra sig. En företrädare för ett påverkansorgan har dock inte rätt att närvara vid välfärdsområdesfullmäktiges slutna sammanträden.

§ 131 Sammanträdet laglighet och beslutförhet

De närvarande ledamöterna och ersättarna konstateras elektroniskt eller genom namnupprop som verkställs i alfabetisk ordning.

När ordföranden har konstaterat vilka fullmäktigeledamöter som är närvarande konstaterar ordföranden vilka ledamöter som eventuellt anmält förhinder och vilka ersättare som träder i deras ställe samt om sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutfört.

En ledamot som infinner sig vid sammanträdet efter namnuppropet ska omedelbart anmäla sig för ordföranden. En ledamot som avlägsnar sig under sammanträdet ska anmäla för ordföranden att han eller hon avlägsnar sig.

När en ersättare deltar i sammanträdet och ledamoten från respektive valförbund, parti eller gemensamma lista infinner sig vid sammanträdet, ska ledamoten omedelbart ta sin plats och ersättaren lämna sammanträdet.

Under pågående sammanträde eller efter en paus i sammanträdet kan ordföranden vid behov på nytt konstatera vilka som är närvarande.

Om ordföranden konstaterar att välfärdsområdesfullmäktige förlorat sin beslutförhet ska han eller hon avbryta eller avsluta sammanträdet.

Motivering

Sammanträdets laglighet och beslutförhet ska avgöras av ordföranden. Enligt 108 § i lagen om välfärdsområden är fullmäktiges sammanträde beslutfört när minst två tredjedelar av ledamöterna är närvarande. Som närvarande betraktas också sådana ledamöter i ett organ som deltar i sammanträdet på elektronisk väg.

§ 132 Ledning av sammanträdet

Bestämmelser om ordförandens uppgifter vid ledningen av sammanträden finns i 107 § i lagen om välfärdsområden.

Motivering

Enligt 107 § i lagen om välfärdsområden leder ordföranden ett organs sammanträden och ansvarar för ordningen vid sammanträdena. Om en person som är närvarande vid sammanträdet med sitt uppträdande stör sammanträdets förlopp, ska ordföranden ge personen en tillsägelse. Om personen inte rättar sig efter tillsägelsen, får ordföranden bestämma att personen ska avlägsna sig. Om det uppstår oordning, ska ordföranden avbryta eller avsluta sammanträdet.

§ 133 Överlåtande av ordförandeskapet till en vice ordförande

Vid behov kan ordföranden med välfärdsområdesfullmäktiges samtycke överlåta ordförandeskapet vid ett sammanträde till en vice ordförande och under tiden ta del i sammanträdet i egenskap av ledamot.

§ 134 Tillfällig ordförande

Om såväl ordföranden som vice ordförandena har förhinder eller är jävig i något ärende, ska det väljas en tillfällig ordförande för sammanträdet eller behandlingen av ärendet.

§ 135 Jäv

Den som är jävig ska innan behandlingen av ett ärende börjar meddela att han eller hon är jävig, ge en motivering till jävet, dra sig ur behandlingen av ärendet och lämna sin plats. Om ärendet behandlas vid ett slutet sammanträde, ska den som är jävig lämna sammanträdet.

Ordföranden ska vid behov låta välfärdsområdesfullmäktige avgöra om en person som deltar i sammanträdet är jävig. Personen i fråga ska vid behov ge en redogörelse för omständigheter som kan vara av betydelse vid bedömningen av om han eller hon är jävig. När personen gett sin redogörelse ska han eller hon lämna sin plats.

När välfärdsområdesfullmäktige avgör frågan om jäv för en person, får personen delta i behandlingen av frågan om sitt jäv endast i ett sådant undantagsfall som avses i 29 § i förvaltningslagen.

Beslutet om jäv ska motiveras i protokollet.

Motivering

Bestämmelser om jäv, bland annat jävsgrunder, finns i 102 § i lagen om välfärdsområden och 27–30 § i förvaltningslagen. Bestämmelserna om jäv tillämpas på alla som har rätt eller skyldighet att närvara vid sammanträdet.

Enligt 102 § i lagen om välfärdsområden ska den som är jävig meddela att han eller hon är jävig. Personen ska dessutom på begäran av organet lägga fram en redogörelse för omständigheter som kan vara av betydelse vid bedömningen av om han eller hon är jävig.

En jävig person får inte delta i behandlingen av ärendet och han eller hon ska sätta sig på åhörarläktaren innan ärendet börjar behandlas. En jävig person kan ändå höras som part eller sakkunnig vid sammanträdet.

Var och en ska i första hand själv meddela, bedöma och avgöra om han eller hon är jävig. I situationer som lämnar rum för tolkning är det önskvärt att den som jävsmisstanken gäller anmäler sig vara jävig och inte deltar i behandlingen av ärendet. Välfärdsområdesfullmäktige behöver då inte fatta något annat beslut om saken än att konstatera situationen. Till protokollet antecknas att personen varit jävig och avsläp sig, och som motivering anges den situation som föranleder jävet. Vid behov avgör välfärdsområdesfullmäktige frågan genom ett beslut. Skyldigheten att motivera beslutet bygger på 45 § i förvaltningslagen.

Enligt 29 § i förvaltningslagen får en ledamot eller ersättare i fullmäktige delta i behandlingen av en fråga om sitt jäv endast om fullmäktige inte är beslutfört utan ledamoten eller ersättaren, och en ojävig person inte kan fås i stället utan avsevärt dröjsmål.

§ 136 Ordningsföljd för behandling av ärenden

Ärendena behandlas i den ordning som anges i föredragningslistan, om inte välfärdsområdesfullmäktige beslutar något annat.

Välfärdsområdesstyrelsens förslag utgör underlag för behandlingen (grundförslag). Om revisionsnämnden eller ett tillfälligt utskott har berett förslaget är revisionsnämndens eller det tillfälliga utskottets förslag grundförslag.

Om välfärdsområdesstyrelsen, revisionsnämnden eller det tillfälliga utskottet har ändrat sitt förslag i föredragningslistan innan välfärdsområdesfullmäktige fattat beslut i ärendet är det ändrade förslaget grundförslag. Om förslaget har dragits tillbaka innan välfärdsområdesfullmäktige fattat beslut i ärendet, ska ärendet strykas från föredragningslistan.

Motivering

Enligt 98 § i lagen om välfärdsområden ska välfärdsområdesstyrelsen bereda de ärenden som behandlas i välfärdsområdesfullmäktige, med undantag för ärenden som gäller den interna organisationen av välfärdsområdesfullmäktiges verksamhet eller som har beretts av ett sådant tillfälligt utskott som avses i 40 § eller av den revisionsnämnd som avses i 125 §.

Ordföranden kan besluta att sammanträdet ska avbrytas. Välfärdsområdesstyrelsen, revisionsnämnden eller det tillfälliga utskottet kan samlas under en paus i samman-

trädet för att på nytt behandla ett ärende på fullmäktiges föredragningslista, om fullmäktige ännu inte har fattat beslut i ärendet. Då kan organet besluta ändra sitt beslutsförslag på föredragningslistan eller återta det.

§ 137 Anföranden

Efter att ett ärende har föredragits ska tillfälle ges till diskussion.

Den som vill yttra sig ska begära ordet elektroniskt, på ett annat tydligt sätt eller skriftligt hos ordföranden.

Ordet ges i den ordning som ordet begärs. Ordföranden kan avvika från denna ordning och:

1. i början av behandlingen av ett ärende ge ordet till en företrädare för varje fullmäktigegrupp i gruppernas storleksordning (gruppanförande),
2. ge ordet till välfärdsområdesstyrelsens ordförande, välfärdsområdesdirektören eller till ordföranden för revisionsnämnden eller ett tillfälligt utskott, när ett ärende som beretts av organet behandlas samt
3. tillåta repliker och understödjande anföranden.

Företräde ska dock ges anföranden om arbetsordningen som gäller behandlingsordningen för ärendet.

För att säkerställa sammanträdetets förlopp har ordföranden rätt att i enskilda ärenden begränsa längden på fullmäktigeledamöternas anföranden så att ett gruppanförande får räcka -- minuter och andra anföranden -- minuter.

På sammanträdesplatsen ska anförandena hållas på talarens plats eller i talarstolen.

Motivering

Bestämmelser om anföranden finns i 107 § i lagen om välfärdsområden. Ett organs ledamöter har rätt att yttra sig i de ärenden som behandlas. En ledamot som yttrar sig ska hålla sig till saken. Om ledamoten avviker från saken, ska ordföranden uppmana honom eller henne att hålla sig till saken. Om ledamoten inte rättar sig efter tillsägelsen, kan ordföranden förbjuda personen att fortsätta tala. Om det är uppenbart att en ledamot drar ut på sitt tal i onödan, får ordföranden efter att ha gett en tillsägelse förbjuda honom eller henne att fortsätta tala.

I allmänhet ska ordet ges i den ordning som ordet begärs. Också ordföranden kan delta i diskussionen. Enligt 107 § i lagen om välfärdsområden ska förvaltningsstadgan innehålla behövliga bestämmelser om längden på ledamöternas anföranden i enskilda ärenden, om de behövs för att säkerställa sammanträdetets förlopp. I välfärdsområdets förvaltningsstadga kan det bestämmas om avvikelser från kravet på att ge ordet i begärd ordning. Ordföranden bestämmer när sådana avvikelser är möjliga. Vidare ska förvaltningsstadgan innehålla behövliga bestämmelser om längden på ledamöternas anföranden i enskilda ärenden, om de behövs för att säkerställa sammanträdetets förlopp.

Ordföranden kan inte begränsa rätten att diskutera genom att inte ge ordet till den som bett om det. I förvaltningsstadgan kan ordföranden med stöd av lagen om välfärdsområden ges rätt att begränsa längden på ett anförande.

Enligt 28 § i språklagen har ledamöter i tvåspråkiga välfärdsområdets organ rätt att använda finska eller svenska vid sammanträden och i skriftliga yttranden eller ställningstaganden som fogas till protokollet eller ett betänkande. Om någon annan ledamot inte förstår ett muntligt yttrande på det språk som används, ska det på begäran relateras i korthet på det andra språket.

§ 138 Bordläggning och återremiss för beredning

Om det under diskussionen har framställts ett understött förslag om bordläggning av ärendet, återremiss av ärendet för beredning eller något annat förslag vars godkännande innebär att behandlingen av ärendet avbryts, ska de följande talarna på uppmaning av ordföranden yttra sig endast om förslaget om avbrytande. Om förslaget godkänns enhälligt eller genom omröstning, avbryter ordföranden behandlingen av ärendet. Om förslaget förkastas, fortsätter behandlingen av ärendet.

Om föredragningslistan inte har sänts i anslutning till kallelsen till sammanträde, eller senast fyra dagar före sammanträdet, bordläggs ett ärende som behandlas i välfärdsområdesfullmäktige första gången till följande sammanträde, om minst en fjärdedel av de närvarande ledamöterna begär att ärendet ska bordläggas. I övriga fall kräver bordläggning av ett ärende majoritetsbeslut.

Motivering

Bordläggning av ett ärende betyder "time-out". Ärendet bereds inte på nytt, och det tas i allmänhet upp på följande sammanträde med samma grundförslag.

I stället för att bordlägga ett ärende kan fullmäktige återremittera det för beredning, exempelvis för att tilläggsutredningar ska skaffas eller olika beslutsalternativ utredas. Utifrån ytterligare beredning kan ärendet tas upp i välfärdsområdets fullmäktige med ett ändrat grundförslag.

§ 139 Förslag och avslutande av diskussionen

Förslag ska ges skriftligt, om ordföranden kräver det.

När alla anföranden har hållits, avslutar ordföranden diskussionen. Ordföranden ger en redogörelse om de förslag som framställts under diskussionen och konstaterar huruvida de vunnit understöd.

§ 140 Konstaterande av beslut som fattats utan omröstning

Om det under diskussionen inte har framställts understödda förslag, konstaterar ordföranden att grundförslaget är välfärdsområdesfullmäktiges beslut.

Om ordföranden konstaterar att välfärdsområdesfullmäktige enhälligt understöder ett förslag som framställts vid sammanträdet, konstaterar ordföranden att förslaget är välfärdsområdesfullmäktiges beslut.

Motivering

I 109 § i lagen om välfärdsområden föreskrivs att om ett organ är enigt om en sak eller ett motförslag inte har vunnit understöd, ska ordföranden konstatera att beslut har fattats.

§ 141 Förslag som tas upp till omröstning

Upp till omröstning tas endast grundförslaget och understödda förslag. Alternativa förslag eller förslag som går utanför det ärende som behandlas tas dock inte upp till omröstning.

§ 142 Omröstningsätt och omröstningsordning

Omröstningen förrättas elektroniskt/med omröstningsapparat/genom namnupprop eller på något annat sätt som välfärdsområdesfullmäktige beslutar. Omröstningen förrättas öppet.

Om fler än två förslag ska tas upp till omröstning förelägger ordföranden välfärdsområdesfullmäktige en omröstningsordning för godkännande. Omröstningsordningen bestäms enligt följande principer:

4. Först ställs de två förslag som mest avviker från grundförslaget mot varandra. Det förslag som vunnit ställs därefter mot det av de återstående förslagen som mest avviker från grundförslaget. På detta sätt fortsätter man tills det finns ett slutligt motförslag mot grundförslaget. Om ett förslag som innebär att grundförslaget helt och hållet förkastas måste tas upp till omröstning, ska detta dock sist ställas mot det förslag som vunnit bland de övriga förslagen.
5. Om ärendet gäller beviljande av ett anslag tas godkännandet eller förkastandet av förslaget med det största beloppet först upp till omröstning och på detta sätt fortsätter man enligt storleken på beloppen i förslagen tills något förslag godkänns. Efter det tas förslagen med mindre belopp inte längre upp till omröstning.
6. Om godkännandet eller förkastandet av ett förslag inte är beroende av andra förslag, tas godkännandet eller förkastandet av förslaget särskilt upp till omröstning.

Motivering

Bestämmelser om omröstning finns i 109 § i lagen om välfärdsområden. En omröstning ska förrättas öppet och man kan inte hemlighålla hur ledamöterna röstat. Ordföranden förelägger välfärdsområdesfullmäktige omröstningsättet för godkännande. Utöver de omröstningsätt som nämns i paragrafen kan ledamöterna till exempel räkna upp handen eller resa sig när det alternativ som de understöder ropas upp.

Om flera omröstningar ska förrättas förelägger ordföranden fullmäktige en omröstningsordning för godkännande samt framställer en omröstningsproposition så att svaret "ja" eller "nej" uttrycker ståndpunkten till förslaget.

§ 143 Konstaterande av omröstningsresultatet

Ordföranden konstaterar det beslut som tillkommit genom omröstning.

Om det för ett beslut enligt lag fordras kvalificerad majoritet eller enhällighet, ska ordföranden meddela detta innan omröstningen förrättas och beakta detta då han eller hon konstaterar resultatet av omröstningen.

Motivering

Som beslut gäller det förslag som har fått flest röster eller, då rösterna faller lika, det förslag som ordföranden har röstat för. Ordföranden kan inte rösta "blankt" om de tidigare avgivna rösterna fallit lika.

Mycket sällan krävs kvalificerad majoritet eller enhällighet för att fatta ett beslut. För att välfärdsområdesdirektören ska kunna sägas upp eller förflyttas till andra upp-
gifter när han eller hon förlorat fullmäktiges förtroende krävs det enligt 47 § i lagen om välfärdsområden att två tredjedelar av alla fullmäktigeledamöter understöder beslutet. Enligt 100 § i lagen om välfärdsområden kan fullmäktige enhälligt besluta ta upp till behandling ett brådskande ärende som inte nämnts i kallelsen till sammanträde och som inte har beretts.

§ 144 Åtgärdsmotion

Efter att välfärdsområdesfullmäktige har fattat beslut i ett ärende som behandlas kan det godkänna åtgärdsmotioner som hänför sig till ärendet. Åtgärdsmotioner riktas till välfärdsområdesstyrelsen. En åtgärdsmotion får inte strida mot välfärdsområdesfullmäktiges beslut eller ändra eller utvidga beslutet.

Motivering

Genom en åtgärdsmotion kan välfärdsområdesfullmäktige styra verkställigheten av sitt beslut eller begära att välfärdsområdesstyrelsen ska utreda det ärende som avses i åtgärdsmotionen och eventuellt bereda det för att avgöras i fullmäktige.

§ 145 Protokollföring och justering av protokoll

På välfärdsområdesfullmäktiges protokoll tillämpas vad som bestäms om protokollföring i § 112 i lagen om välfärdsområden. Protokollet kan justeras elektroniskt.

Välfärdsområdesfullmäktige väljer vid varje sammanträde två ledamöter att justera sammanträdesprotokollet till de delar som protokollet inte justeras vid sammanträdet.

- I tvåspråkiga välfärdsområden ska det i förvaltningsstadgan bestämmas att protokollet skrivs på finska och svenska.

Motivering

Skyldigheten för tvåspråkiga välfärdsområden att skriva protokollet på finska och svenska bygger på 29 § i språklagen.

§ 146 Delgivning av beslut till välfärdsområdets medlemmar

Protokoll från välfärdsområdesfullmäktige med tillhörande besväransvisning ska efter justeringen hållas tillgängliga på välfärdsområdets webbplats så som det bestäms i 145 § i lagen om välfärdsområden.

Motivering

Enligt 145 § i lagen om välfärdsområden ska protokoll från fullmäktige med tillhörande besväransvisning efter justeringen hållas tillgängliga i det allmänna datanätet, om

inte något annat följer av sekretessbestämmelserna. Om ett ärende är sekretessbelagt i sin helhet, publiceras i protokollet endast ett omnämnande av att det sekretessbelagda ärendet behandlades. I protokollen publiceras endast personuppgifter som är nödvändiga med tanke på tillgången till information. De personuppgifter som ingår i protokollen ska avlägsnas från datanätet när tidsfristen för omprövningsbegäran eller besvärstiden löper ut.

Välfärdssamrådets medlemmar anses ha fått del av ett beslut sju dagar efter det att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Kapitel 18

Majoritetsval och proportionella val

Benämningen val används om personval. Val förrättas i första hand som majoritetsval. Proportionella val kan förrättas endast när man väljer förtroendevalda. Valet måste gälla minst två personer. Proportionella val förrättas om en tillräckligt stor del av organets ledamöter kräver det. Formeln finns i 110 § i lagen om välfärdsområden. Det är ordförandens uppgift att fastställa om det finns tillräckligt många som begär proportionella val.

Vid ett elektroniskt sammanträde får val förrättas med slutna sedlar om valhemligheten är tryggad. Av det informationssystem som används krävs därför att det ska vara möjligt att identifiera en ledamot tillförlitligt och att en ledamot ska kunna avge sin röst via en krypterad elektronisk förbindelse. Dessutom ska rösterna kunna räknas så att den som lagt sin röst och röstens innehåll inte går att koppla ihop.

Vid proportionella val tillämpas i tillämpliga delar vad som föreskrivs om välfärdsområdesval. I förvaltningsstadgan införs detaljerade bestämmelser om förrättande av proportionella val.

§ 147 Allmänna bestämmelser om val

Ersättare väljs vid samma val som de ordinarie ledamöterna. Om ersättarna är personliga, ska det par som ledamotskandidaten och ersättarkandidaten utgör godkännas före valet.

Majoritetsval förrättas med slutna sedlar om en förtroendevald yrkar på det. Proportionella val ska alltid förrättas med slutna sedlar. Då val förrättas med slutna sedlar ska den röstande vika röstsedeln så att innehållet inte är synligt.

Röstsedeln får inte innehålla obehöriga anteckningar. Röstsedlarna ges till välfärdsområdesfullmäktiges ordförande i den ordning som ordföranden bestämmer.

Röstsedlarna och de sedlar som använts vid lottning ska förvaras tills valbeslutet har vunnit laga kraft. Om valet har förrättats med slutna sedlar ska dessa förvaras i ett slutet omslag.

§ 148 Majoritetsval

Vid majoritetsval kan rösten ges till en valbar kandidat eller ett valbart kandidatpar. Om det ska väljas fler än en person, har en ledamot i organet lika många röster som antalet personer eller kandidatpar som ska väljas. Den röstande kan ge endast en röst till en kandidat eller ett kandidatpar men behöver inte använda alla röster.

När majoritetsval förrättas med slutna sedlar fungerar sammanträdets protokolljusterare samtidigt som rösträknare och biträder också i övrigt vid valförrättningen, om inte välfärdsområdesfullmäktige beslutar något annat.

Motivering

Vid val av tjänsteinnehavare kan rösten ges till en person som sökt tjänsten och som uppfyller behörighetsvillkoren oberoende av om personen har blivit föreslagen och understödd under diskussionen eller inte. Vid behov beslutar organet huruvida en sökande är behörig för tjänsten.

Vid val av ledamöter i organ kan rösterna ges endast till valbara kandidater. Vid behov beslutar organet huruvida en kandidat är valbar.

På röstsedeln skrivs namnet på den eller de personer som den röstande önskar ge sin röst.

Enligt 110 § i lagen om välfärdsområden blir den eller de som fått flest röster utsedda vid val. Om ersättarna inte är personliga, blir de kandidater valda som fått flest röster efter de personer som utsetts till ordinarie ledamöter. Vid samma röstetal avgör lotten.

§ 149 Välfärdsområdesfullmäktiges valnämnd

Välfärdsområdesfullmäktige väljer för sin mandattid en valnämnd för förrättandet av proportionella val. Valnämnden har -- ledamöter och varje ledamot har en personlig ersättare.

Välfärdsområdesfullmäktige utser en ordförande och en vice ordförande för nämnden bland de valda ledamöterna.

Välfärdsområdesfullmäktiges protokollförare är sekreterare för nämnden om inte välfärdsområdesfullmäktige beslutar något annat.

§ 150 Uppgörande av kandidatlistor

En kandidatlista får innehålla namnen på högst så många kandidater eller kandidatpar som det väljs ledamöter och ersättare.

I rubriken på kandidatlistan ska det anges vid vilket val listan kommer att användas. Minst två fullmäktigeledamöter ska underteckna kandidatlistan. Första undertecknare är listans ombud som lämnar in listan till välfärdsområdesfullmäktiges ordförande och som har rätt att göra rättelser i listan enligt § 149.

§ 151 Inlämning av kandidatlistor och namnupprop för valförrättningen

Välfärdsområdesfullmäktige bestämmer när kandidatlistorna senast ska lämnas in till välfärdsområdesfullmäktiges ordförande och när namnuppropet inleds för valförrättningen.

§ 152 Granskning och rättelse av kandidatlistor

När tiden för inlämningen av kandidatlistorna har löpt ut överlämnar välfärdsområdesfullmäktiges ordförande listorna till valnämnden. Valnämnden granskar att de är korrekt uppgjorda. Om valnämnden upptäcker felaktigheter i en lista ska ombudet ges tillfälle att rätta dem inom en av valnämnden utsatt tid.

Om en och samma person också efter att listan är rättad är uppställd som kandidat på flera listor, ska valnämnden om möjligt fråga kandidaten på vilken lista hans eller hennes namn ska stå kvar.

§ 153 Sammanställning av kandidatlistor

När tidsfristen för att rätta kandidatlistorna har löpt ut ska valnämnden göra en sammanställning av de godkända kandidatlistorna där ett ordningsnummer antecknas för varje lista.

Innan namnuppropet för valförrättningen börjar ska sammanställningen av kandidatlistorna delges ledamöterna och läsas upp för välfärdsområdesfullmäktige.

§ 154 Förrättande av proportionella val

På röstsedeln antecknas numret på den kandidatlista som den röstande önskar ge sin röst. Ledamöterna ger röstsedeln till välfärdsområdesfullmäktiges ordförande i den ordning som namnuppropet förutsätter.

§ 155 Konstaterande av valresultatet vid ett proportionellt val

Välfärdsområdesfullmäktiges ordförande ger röstsedlarna till valnämnden som granskar att de är giltiga, räknar rösterna och meddelar valresultatet genom att beakta det som föreskrivs om välfärdsområdesval i vallagen.

Valnämnden meddelar valresultatet skriftligt till välfärdsområdesfullmäktiges ordförande som konstaterar resultatet för välfärdsområdesfullmäktige.

Kapitel 19

Fullmäktigeledamöternas rätt att väcka motioner och framställa frågor

Förvaltningsstadgan ska innehålla nödvändiga bestämmelser om behandlingen av en motion av en fullmäktigeledamot. Bestämmelserna kan gälla bland annat en remissdebatt som förs i välfärdsområdesfullmäktige före den egentliga beredningen samt uppföljning av motionerna.

För att främja fullmäktigeledamöternas rätt att få upplysningar kan förvaltningsstadgan innehålla bestämmelser om frågor som riktas till välfärdsområdesstyrelsen och om frågestunder som hålls utanför välfärdsområdesfullmäktiges sammanträden.

§ 156 Motioner från fullmäktigeledamöter

Efter behandlingen av de ärenden som anges i kallelsen till sammanträde har fullmäktigegrupperna och fullmäktigeledamöterna rätt att väcka skriftliga motioner i frågor som gäller välfärdsområdets verksamhet och förvaltning. Motionen lämnas in till ordföranden skriftligt eller elektroniskt. Vid ett elektroniskt sammanträde ska motioner lämnas in elektroniskt på det sätt som sammanträdetts ordförande meddelar.

Motionen ska utan vidare behandling remitteras till välfärdsområdesstyrelsen för beredning. Välfärdsområdesfullmäktige kan besluta att en remissdebatt ska föras om beredningen av det ärende som avses i motionen.

Välfärdsområdesstyrelsen ska årligen före utgången av x månad lämna en förteckning till välfärdsområdesfullmäktige över de motioner som fullmäktigeledamöterna väckt och som remitterats till välfärdsområdesstyrelsen men som välfärdsområdesfullmäktige fram till utgången av föregående år ännu inte behandlat färdigt. Välfärdsområdesstyrelsen ska samtidigt meddela vilka åtgärder som vidtagits med anledning av motionerna. Välfärdsområdesfullmäktige kan konstatera vilka motioner som är slutbehandlade.

§ 157 Fråga till välfärdsområdesstyrelsen

Minst en fjärdedel av fullmäktigeledamöterna kan hos välfärdsområdesstyrelsen framställa en skriftlig fråga om välfärdsområdets verksamhet och förvaltning.

Välfrädsområdesstyrelsen ska besvara frågan senast vid välfärdssområdesfullmäktiges första sammanträde som hålls efter att -- månader förflutit sedan frågan framställdes.

Om det vid behandlingen av frågan framställs ett understött förslag om att tillsätta ett tillfälligt utskott som ska utreda det som frågan avser, ska välfärdssområdesfullmäktige fatta beslut om tillsättandet. Andra beslut får inte fattas i ärendet.

§ 158 Frågestund

Fullmäktigeledamöterna har rätt att ställa korta frågor till välfärdssområdesstyrelsen om angelägenheter som gäller välfärdssområdets förvaltning och ekonomi vid en frågestund. Frågan får räcka högst -- minuter. Frågestunden hålls före välfärdssområdesfullmäktiges sammanträde, om inte välfärdssområdesfullmäktige beslutar något annat. Frågestunden är offentlig.

Välfärdssområdesfullmäktiges ordförande är ordförande vid frågestunden. Välfärdssområdesstyrelsens ordförande eller den som han eller hon utser svarar på frågorna. Frågorna besvaras i den ordning de har kommit in, om inte ordföranden beslutar något annat. Då frågan besvarats har frågeställaren rätt att ställa två korta kompletterande frågor i samma ärende. Med anledning av frågorna förs ingen diskussion.

Frågan ska lämnas in skriftligt senast -- dagar före välfärdssområdesfullmäktiges sammanträde. Frågor som lämnats in senare och frågor som välfärdssområdesstyrelsen inte hinner besvara under frågestunden behandlas under följande frågestund.

DEL V

Besluts- och förvaltningsförfarandet

Kapitel 20

Sammanträdesförfarande

I detta kapitel finns det bestämmelser om sammanträdesförfarande och protokoll för andra organ än välfärdsområdesfullmäktige. I 12 kap. i lagen om välfärdsområden ingår bestämmelser om besluts- och förvaltningsförfarandet. Sammanträdesförfarandena beror i stor utsträckning på bestämmelserna i förvaltningsstadgan.

Lagen om välfärdsområden ger möjlighet till sedvanliga sammanträden på en sammanträdesplats, sammanträden i en elektronisk miljö, (elektroniskt sammanträde) och elektroniskt beslutsförfarande före sammanträdet.

Det primära syftet med ett protokoll är att bevara och förmedla information och tillgodose behovet av rättsskydd och tillsyn. I lagen om välfärdsområden finns det inga bestämmelser om innehållet i protokollet. Förvaltningsstadgan ska innehålla behövliga bestämmelser om förande, undertecknande och justering av protokoll.

§ 159 Tillämpning av bestämmelserna

Bestämmelserna i detta kapitel ska iakttas vid andra organs än välfärdsområdesfullmäktiges sammanträden, och i tillämpliga delar vid förrättningsmännens och syneförrättarnas möten. Kapitlet är sekundärt i förhållande till de övriga kapitlen i förvaltningsstadgan, om inte något annat bestäms separat.

§ 160 Sätt att fatta beslut i organ

Organen kan behandla ärenden vid ett ordinarie sammanträde där deltagarna är närvarande på sammanträdesplatsen. Vid ett ordinarie sammanträde kan ett elektroniskt ärendehanterings- eller röstningssystem användas.

Alternativt kan sammanträdet hållas i en elektronisk miljö där deltagarna deltar via en elektronisk förbindelse (elektroniskt sammanträde).

Organen kan också fatta beslut i ett slutet elektroniskt beslutsförfarande före sammanträdet (elektroniskt beslutsförfarande).

Välfrdsområdesstyrelsen eller en tjänsteinnehavare som den utsett svarar för att den tekniska utrustning och de tekniska system och förbindelser som behövs för elektroniska sammanträden och elektroniskt beslutsförfarande är uppdaterade och informationssäkra på det sätt som lagen kräver.

Motivering

Enligt 103 § i lagen om välfärdsområden ska välfärdsområdet vid elektroniska sammanträden och i elektroniskt beslutsförfarande sörja för informationssäkerheten och för att utomstående inte har tillgång till sekretessbelagda uppgifter. I praktiken ska informationssäkerheten beaktas redan när elektroniska sammanträdes- och besluts-system planeras och upphandlas.

§ 161 Elektroniskt sammanträde

Organen kan hålla ett sammanträde elektroniskt.

Deltagande i slutna elektroniska sammanträden är möjligt endast i en lokal där utomstående varken kan se eller höra sekretessbelagda uppgifter och de diskussioner som förs vid sammanträdet.

Motivering

Deltagande i ett elektroniskt sammanträde sker via en elektronisk förbindelse (ett lämpligt informationssystem eller en videokonferensförbindelse) från en plats deltagaren väljer. Vid ett elektroniskt sammanträde ska man följa beslutsförfarandena för ett ordinarie sammanträde.

Ett elektroniskt sammanträde kan hållas genom att alla eller en del av de närvarande deltar i sammanträdet via en elektronisk förbindelse. Det informationssystem eller den videokonferensförbindelse som används ska möjliggöra att de som konstateras vara närvarande står i bild- och ljudförbindelse med varandra på lika villkor. Kravet uppfylls av att den som har ordet kan ses och höras av de övriga närvarande via videoförbindelsen under namnuppropet och under sina anföranden.

Vad informationssäkerheten beträffar ska välfärdsområdet fästa vikt vid behandlingen av sekretessbelagda uppgifter. Vid ett elektroniskt sammanträde kan man inte sända dokument som innehåller sekretessbelagda uppgifter eller föra sekretessbelagda diskussioner via andra än skyddade datakommunikationsförbindelser. Välfärdsområdet bör vara uppmärksam på när och hur man behandlar ärenden som kräver konfidentialitet (slutet sammanträde) eller är sekretessbelagda. Välfärdsområdet bör dra upp riktlinjer för från hurdana platser ledamöterna i ett organ kan delta i sammanträden och se till att sekretessbelagda eller konfidentiella uppgifter inte är tillgängliga för utomstående.

I ett organs slutna elektroniska sammanträden kan man delta från en valfri plats, förutsatt att det kan säkerställas att diskussionerna vid det slutna sammanträdet förblir konfidentiella och att sekretesskyldigheten kan iakttas.

Tjänsteinnehavarna och de förtroendevalda svarar för sin del för att sekretesskyldigheten iakttas när de deltar i ett elektroniskt sammanträde. Bestämmelser om skyldighet att iaktta sekretess finns i 22 och 23 § i offentlighetslagen och de allmänna sekretessgrunderna i 24 § i lagen.

§ 162 Elektroniskt beslutsförfarande

Alternativ 1

Organen kan fatta beslut om ärenden i elektroniskt beslutsförfarande i enlighet med 103 § i lagen om välfärdsområden. Förfarandet kan tillämpas på alla ärenden som hör till organets behörighet.

Alternativ 2

Organens sammanträden föregås av elektroniskt beslutsförfarande i enlighet med 103 § i lagen om välfärdsområden. Förfarandet kan tillämpas på alla ärenden som hör till organets behörighet.

Motivering

Enligt 103 § i lagen om välfärdsområden ska de ärenden som ska behandlas specificeras i kallelsen till sammanträdet och det ska nämnas före vilken tidpunkt ärendet kan behandlas i elektroniskt beslutsförfarande. Ärendet är behandlat när alla ledamöter i organet har uttryckt sin åsikt i ärendet och tidsfristen för behandlingen har löpt ut. Ett ärende ska behandlas vid ett sammanträde om någon ledamot kräver det eller har avstått från att uttrycka sin åsikt. Protokollet över beslut som fattats i elektroniskt beslutsförfarande kan justeras före sammanträdet.

Elektroniskt beslutsförfarande betyder att vissa ärenden behandlas före organets sammanträde. Välfärdsområdet ska själv avgöra vilka ärenden som kan behandlas i elektroniskt beslutsförfarande, eftersom lagen om välfärdsområden inte tar ställning till det. Förfarandet kan inte tillämpas vid organets offentliga sammanträden.

Enligt motiveringen till lagen kräver elektroniskt beslutsförfarande att ett lämpligt informationssystem eller en annan datateknisk lösning används. Ledamöterna i ett organ ska kunna identifieras på ett tillförlitligt sätt i enlighet med lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster (617/2009). Det informationssystem som används ska vara slutet och de datakommunikationsförbindelser som används ska vara skyddade på ett tillförlitligt sätt.

§ 163 Tid och plats för sammanträde

Organen beslutar om tid och plats för sina sammanträden.

Ett sammanträde hålls också när organets ordförande anser det vara påkallat eller om en majoritet av ledamöterna/en minoritet på x ledamöter i organet gör en framställning till ordföranden om att ett sammanträde ska hållas för behandling av ett angivet ärende. Ordföranden bestämmer då tidpunkten för sammanträdet.

Ordföranden kan av grundad anledning ställa in ett sammanträde.

§ 164 Kallelse till sammanträde

Kallelsen till sammanträde utfärdas av ordföranden eller, om han eller hon är förhindrad, av vice ordföranden.

I kallelsen ska anges tid och plats för sammanträdet samt de ärenden som ska behandlas. Det ska framgå vilket av organets sätt att fatta beslut

som iakttas vid respektive ärende. Om ett ärende behandlas i elektroniskt beslutsförfarande, ska det i kallelsen nämnas före vilken tidpunkt ärendet ska behandlas elektroniskt.

Föredragningslistan ska innehålla en redogörelse för de ärenden som ska behandlas och förslag till organets beslut. Den ska sändas i samband med kallelsen till sammanträde. Av särskilda skäl kan föredragningslistan eller redogörelsen och beslutsförslaget i något enskilt ärende sändas senare.

Bilagor och kompletterande material till föredragningslistan sänds med föredragningslistan enligt prövning och med beaktande av organets ledamöters uppskattade behov av information. Om föredragningslistan, bilagorna eller kompletterande material innehåller sekretessbelagda uppgifter, ska en anteckning om sekretess göras i handlingen.

Kallelsen sänds till organets ledamöter och till övriga som har rätt eller skyldighet att närvara, på det sätt som organet beslutar.

- I förvaltningsstadgan kan det bestämmas att kallelsen till sammanträde ska sändas om möjligt minst -- dagar före sammanträdet.
- I förvaltningsstadgan kan det bestämmas att föredragningslistan ska sändas till ersättarna.
- I tvåspråkiga välfärdsområden ska det i förvaltningsstadgan bestämmas att kallelsen till sammanträde, föredragningslistan och bilagorna skrivs på finska och svenska. I förvaltningsstadgan kan det bestämmas att andra organs kallelser till sammanträde, föredragningslistor och bilagor ska skrivas på finska och svenska (bestämmelse i förvaltningsstadgan eller beslut av organet). Ett annat organ än välfärdsområdesfullmäktige och välfärdsområdesstyrelsen kan ges rätt att besluta vilka bilagor som ska skrivas på båda språken.
- Om samarbete mellan välfärdsområden omfattar välfärdsområden med olika språk, ska det i förvaltningsstadgan bestämmas att kallelsen till det gemensamma organets sammanträde, föredragningslistan och bilagorna ska skrivas på finska och svenska.

Motivering

Enligt 29 § i språklagen ska fullmäktiges och styrelsens kallelser och protokoll skrivas på finska och svenska i tvåspråkiga välfärdsområden. Detsamma gäller kallelser och protokoll för tvåspråkiga välfärdssammanslutningars fullmäktige/stämma och styrelse. Beslut om språket i kallelser och protokoll för andra organ i tvåspråkiga välfärdsområden och välfärdssammanslutningar fattas av välfärdsområdets eller välfärdssammanslutningens organ med beaktande av att de förtroendevaldas möjlighet att fullgöra sina uppgifter ska tryggas och invånarnas behov av information tillgodoses.

Föredragningslistan och bilagorna blir en del av protokollet. Då samarbetet omfattar välfärdsområden med olika språk, ska det gemensamma organets föredragningslista

och bilagor enligt 29 § i språklagen skrivs på finska och svenska. Kompletterande material som sänds med föredragningslistan behöver däremot inte finnas att tillgå på båda språken.

§ 165 Elektronisk kallelse till sammanträde

Kallelsen, föredragningslistan, bilagorna och kompletterande material kan sändas elektroniskt. Då ska välfärdsområdesstyrelsen eller en tjänsteinnehavare som den utsett svara för att den tekniska utrustning och de tekniska system och förbindelser som behövs är tillgängliga.

Motivering

Om kallelsen, föredragningslistan, bilagorna och kompletterande material sänds elektroniskt ska det finnas bestämmelser om det i förvaltningsstadgan. Det som här sägs om sändande gäller också när handlingar görs tillgängliga i elektronisk form. Sekretessbelagda uppgifter får sändas endast via en skyddad förbindelse.

Enligt 99 och 103 § i lagen om välfärdsområden ska välfärdsområdet se till att den tekniska utrustning och de tekniska förbindelser som behövs är tillgängliga för dem som får sammanträdeshandlingarna elektroniskt. Sekretessbelagda uppgifter får sändas endast via en skyddad förbindelse.

Varken i lagen eller lagmotiveringen anges närmare vad som avses med "den tekniska utrustning och de tekniska förbindelser som behövs". Kravet uppfylls till exempel genom att välfärdsområdet ser till att de förtroendevalda har tillgång till utrustning och datakommunikationsförbindelser som lämpar sig för konfidentiell kommunikation samt att de endast använder utrustning och program som välfärdsområdet anskaffat.

Välfärdsområdet kan förse de förtroendevalda med datorer eller läsplattor för att de ska kunna läsa och kommentera elektroniska handlingar. Webbförbindelser som garanterar en tillräcklig informationssäkerhet och ett tillräckligt dataskydd kan fås till stånd till exempel genom en skyddad e-postkontakt eller olika extranet-lösningar där de förtroendevalda har åtkomst till ett skyddat läge där handlingarna kan läsas. Handlingarna måste läsas i ett skyddat nät.

§ 166 Föredragningslistor och bilagor på välfärdsområdets webbplats

Föredragningslistan ska läggas ut på välfärdsområdets webbplats. Innan föredragningslistan publiceras ska sekretessbelagda uppgifter och sådana personuppgifter som saknar informationsintresse strykas i listan. I en föredragningslista som läggs ut på webben kan man stryka enskilda ärenden om de saknar ett särskilt informationsintresse eller om beredningen av ett ärende av särskilda skäl inte ska publiceras före beslutsfattandet. Bilagor till föredragningslistan publiceras på webben enligt prövning och med beaktande av invånarnas behov av information.

Motivering

Bestämmelsen återger kommunikationsskyldigheten enligt 34 § i lagen om välfärdsområden. Om föredragningslistorna med bilagor är lätt tillgängliga på välfärdsområdets webbplats ökar öppenheten i beredningen. Det är motiverat med öppenhet i beredningen och behandling av personuppgifter på internet speciellt om föredragningslistan tar upp beredningen av ett ärende som gäller hur välfärdsområdets gemensamma ärenden ska ordnas eller om beslutsfattandet har allmän betydelse för

invånarnas liv eller livsmiljö. Genom kommunikation på webben främjar man invånarnas möjligheter att delta och påverka samt möjligheterna att övervaka välfärdsområdets myndigheters verksamhet och beslutsfattande.

Man kan ändå inte lägga ut föredragningslistorna med bilagor på välfärdsområdets webbplats som sådana, utan man bör noggrant gå igenom handlingarna och stryka alla sekretessbelagda uppgifter i den version som läggs ut på webbplatsen. Vidare bör man överväga från fall till fall huruvida de aktuella personuppgifterna behöver behandlas på välfärdsområdets webbplats med hänsyn till syftet med välfärdsområdets kommunikation. Exempelvis kan beredningen av ett upphandlings- eller avtalsärende kräva att beredningen inte publiceras förrän beslutet fattas.

§ 167 Fortsatt sammanträde

Om organet inte hinner behandla alla ärenden som anges i kallelsen, kan de icke behandlade ärendena behandlas vid ett fortsatt sammanträde som inte kräver någon särskild kallelse. De som varit frånvarande från sammanträdet ska få ett elektroniskt meddelande om tid och plats för det fortsatta sammanträdet och om det sätt på vilket beslutsfattandet sker.

§ 168 Inkallande av ersättare

Om en ledamot i ett organ är förhindrad att delta i ett sammanträde ska han eller hon kalla in en ersättare. Om en ledamot är jävig att behandla något ärende vid ett sammanträde eller på grund av förhinder inte kan delta i behandlingen av ett ärende, kan han eller hon kalla in en ersättare till sammanträdet för behandlingen av ärendet.

Också ordföranden, föredraganden eller organets sekreterare kan kalla in en ersättare.

Motivering

Om en ordinarie ledamot har förhinder eller är jävig, kan den närvarande ersättaren delta i sammanträdet eller behandlingen av ärendet, trots att han eller hon inte fått kallelse till sammanträdet.

§ 169 Närvaro vid sammanträde

Rätt att närvara och yttra sig vid ett organs sammanträden har utöver organets ledamöter och föredraganden

- 1) välfärdsområdesfullmäktiges ordförande och vice ordförande vid välfärdsområdesstyrelsens sammanträden enligt 26 § i lagen om välfärdsområden samt ordföranden för nationalspråksnämnden enligt 33 § i lagen om välfärdsområden,
- 2) välfärdsområdesstyrelsens ordförande och välfärdsområdesdirektören vid de övriga organens sammanträden, dock inte vid revisionsnämndens sammanträden eller välfärdsområdesfullmäktiges tillfälliga utskotts sammanträden eller sammanträden för valorgan som föreskrivs i vallagen.

- 3) ordföranden för nationalspråksnämnden och samiska språknämnden har rätt att närvara och yttra sig i välfärdsområdesstyrelsen.

Organet beslutar om andra personers rätt att närvara och yttra sig vid sammanträdena.

Organet kan besluta om att höra en sakkunnig i ett enskilt ärende. Den sakkunniga får vara närvarande vid sammanträdet tills diskussionen om ärendet är avslutad.

§ 170 Företrädare för välfärdsområdesstyrelsen i andra organ

Välfärdsområdesstyrelsen kan med beaktande av begränsningarna i mom. 2 nedan förordna en ledamot att företräda välfärdsområdesstyrelsen i andra organ. Företrädaren har rätt att närvara och yttra sig vid organens sammanträden. Företrädaren kan också vara ersättare i välfärdsområdesstyrelsen eller välfärdsområdesdirektören.

Välfärdsområdesstyrelsen kan inte förordna en företrädare i revisionsnämnden, i välfärdsområdesfullmäktiges tillfälliga utskott eller i valorgan som föreskrivs i vallagen.

§ 171 Sammanträdets offentlighet

Bestämmelser om ett sammanträdes offentlighet finns i 106 § i lagen om välfärdsområden.

Om ett organ beslutar hålla ett offentligt elektroniskt sammanträde, ska allmänheten ges möjlighet att följa sammanträdet via det allmänna datanätet samt på en plats som anges i kallelsen till sammanträde.

Motivering

Enligt 106 § i lagen om välfärdsområden är andra organs än välfärdsområdes sammanträden offentliga endast om organet så beslutar och det vid sammanträdet inte behandlas ärenden eller handlingar som är sekretessbelagda enligt lag.

Allmänheten ska kunna följa organens offentliga sammanträden också till den del någon deltar i sammanträdet på elektronisk väg. Då ska välfärdsområdet separat upplåta ett rum där allmänheten kan följa sammanträdet, eftersom alla inte har möjlighet att följa sammanträdet i en elektronisk miljö.

§ 172 Sammanträdets laglighet och beslutförhet

När ordföranden har öppnat sammanträdet konstaterar han eller hon vilka som är närvarande samt om sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutfört.

§ 173 Tillfällig ordförande

Om såväl ordföranden som vice ordföranden har förhinder eller är jäviga i något ärende, ska det väljas en tillfällig ordförande för sammanträdet eller behandlingen av ärendet.

§ 174 Ledning av sammanträdet samt anföranden

Bestämmelser om ordförandens uppgifter vid ledningen av sammanträden och om anförandena av organets ledamöter finns i 107 § i lagen om välfärdsområden.

Ärendena behandlas i den ordning som anges i föredragningslistan, om inte organet beslutar något annat.

Motivering

Enligt 28 § i språklagen har ledamöter i tvåspråkiga välfärdsområdets och välfärds-sammanslutningars organ och i sådana organ enligt 6 § 1 mom. 2 punkten i lagen som är gemensamma för flera välfärdsområden rätt att använda finska eller svenska vid sammanträden och i skriftliga yttranden eller ställningstaganden som fogas till protokollet eller ett betänkande. Om någon annan ledamot inte förstår ett muntligt yttrande på det språk som används, ska det på begäran relateras i korthet på det andra språket.

§ 175 Behandling av ett ärende som inte nämns i kallelsen till sammanträde

Om föredraganden föreslår eller om en ledamot framställer ett understött förslag kan organet med majoritetsbeslut ta upp till behandling ett ärende som inte nämns i kallelsen till sammanträde.

Om föredragandens förslag är att ärendet ska återremitteras för beredning, kan organet avgöra saken genom sitt beslut endast av grundad anledning.

Motivering

Enligt 31 § i förvaltningslagen ska en myndighet se till att ett ärende utreds tillräckligt och på behörigt sätt. Myndigheten ska i detta syfte skaffa den information och de utredningar som behövs för att ärendet ska kunna avgöras. Vad som är tillräcklig beredning ska avvägas från fall till fall.

§ 176 Föredragande

Bestämmelser om föredragande i välfärdsområdesstyrelsen finns i § 4 ovan.

Alternativ 1

I förvaltningsstadgan införs specificerade bestämmelser om föredragande i respektive organ. Om ett organ har flera föredragande, ska det i förvaltningsstadgan bestämmas hur föredragningsansvaret fördelas mellan föredragandena.

Om föredraganden är frånvarande eller jävig föredras ärendet av hans eller hennes ställföreträdare.

Alternativ 2

Föredraganden förordnas genom beslut av organet. Om ett organ har flera föredragande, ska organet bestämma hur föredragningsansvaret fördelas mellan föredragandena.

Om föredraganden är frånvarande eller jävig föredras ärendet av hans eller hennes ställföreträdare.

Bestämmelser om föredragning i revisionsnämnden finns i § 99 ovan.

§ 177 Föredragning

Ärendena vid ett organs sammanträde avgörs på föredragning av en tjänsteinnehavare. I valorgan som avses i vallagen avgörs ärendena dock utifrån redogörelse av ordföranden.

Föredraganden svarar för att de ärenden som han eller hon föredrar är regelrätt beredda och föredraganden är skyldig att framställa beslutsförslag för organet.

Föredragandens förslag ligger till grund för behandlingen (grundförslag). Om föredraganden under diskussionen har ändrat sitt förslag som är upptaget på föredragningslistan, är det ändrade förslaget grundförslag.

Om föredraganden föreslår att ett ärende ska avföras från föredragningslistan avförs ärendet, om inte organet beslutar något annat.

Organet kan av särskilda skäl besluta att ett ärende behandlas på basis av ordförandens redogörelse utan föredragning av en tjänsteinnehavare. Då kan organet besluta att ordförandens förslag ligger till grund för behandlingen och då kräver förslaget inget understöd.

Motivering

Föredraganden ska vara tjänsteinnehavare. Föredraganden är skyldig att framställa ett berett beslutsförslag för organet. I sitt beslutsförslag ska föredraganden i sak ta ställning till ärendet. Beslutsförslaget ska vara så exakt att organet kan godkänna det som sitt beslut i ärendet. Om ett beslutsförslag inte är tillräckligt exakt, ska föredragningens lagenlighet bedömas från fall till fall.

I regel framgår föredragandens beslutsförslag av föredragningslistan som sänds tillsammans med kallelsen till sammanträde. Föredraganden får dock framställa ett beslutsförslag först vid sammanträdet. Då framställer föredraganden beslutsförslaget innan ordföranden förklarar diskussionen om ärendet öppnad.

Om ett ärende behandlas utifrån ordförandens redogörelse utan föredragning av en tjänsteinnehavare ska det särskilda skälet till detta antecknas till protokollet. Det vanligaste särskilda skälet är att både föredraganden och hans eller hennes ställföreträdare är jäviga i ärendet.

§ 178 Jäv

Den som är jävig ska innan behandlingen av ett ärende börjar meddela att han eller hon är jävig, ge en motivering till jävet, dra sig ur behandlingen av ärendet och lämna sammanträdet.

Ordföranden ska vid behov låta organet avgöra om en person som deltar i sammanträdet är jävig. Personen i fråga ska vid behov ge en redogörelse

för omständigheter som kan vara av betydelse vid bedömningen av om han eller hon är jävig. När personen gett sin redogörelse ska han eller hon lämna sammanträdet.

När organet avgör frågan om jäv för en person, får personen delta i behandlingen av frågan om sitt jäv endast i ett sådant undantagsfall som avses i 29 § i förvaltningslagen.

Beslutet om jäv ska motiveras i protokollet.

Motivering

Bestämmelser om jäv, bland annat jävsgrunder, finns i 102 § i lagen om välfärdsområden och 27–30 § i förvaltningslagen. Bestämmelserna om jäv tillämpas på alla som har rätt eller skyldighet att närvara vid sammanträdet. Enligt 102 § i lagen om välfärdsområden ska den som är jävig meddela att han eller hon är jävig. Personen ska dessutom på begäran av organet lägga fram en redogörelse för omständigheter som kan vara av betydelse vid bedömningen av om han eller hon är jävig.

En jävig person får inte delta i eller närvara vid behandlingen av ärendet i fråga. Den som är jävig ska lämna sammanträdet innan behandlingen av ärendet inleds. En jävig person kan ändå höras som part eller sakkunnig vid sammanträdet.

Var och en ska i första hand själv meddela, bedöma och avgöra om han eller hon är jävig. I situationer som lämnar rum för tolkning är det önskvärt att den som jävsmisstanken gäller anmäler sig vara jävig och inte deltar i behandlingen av ärendet. Organet behöver då inte fatta något annat beslut om saken än att konstatera situationen. Till protokollet antecknas att personen varit jävig och avlägsnat sig, och som motivering anges den situation som föranleder jävet. Vid behov avgör organet frågan genom ett beslut. Skyldigheten att motivera beslutet bygger på 45 § i förvaltningslagen.

Enligt 29 § i förvaltningslagen får en förtroendevald delta i behandlingen av en fråga om sitt jäv endast om organet inte är beslutfört utan den förtroendevalda, och en ojävig person inte kan fås i stället utan avsevärt dröjsmål.

§ 179 Bordläggning och återremiss för beredning

Om det under diskussionen har framställts ett understött förslag om bordläggning av ärendet, återremiss av ärendet för beredning eller något annat förslag vars godkännande innebär att behandlingen av ärendet avbryts, ska de följande talarna på uppmaning av ordföranden yttra sig endast om förslaget om avbrytande. Om förslaget godkänns enhälligt eller genom omröstning, avbryter ordföranden behandlingen av ärendet. Om förslaget förkastas, fortsätter behandlingen av ärendet.

Motivering

Bordläggning av ett ärende betyder "time-out". Ärendet bereds inte på nytt, och det tas i allmänhet upp på följande sammanträde med samma grundförslag.

I stället för att bordlägga ett ärende kan fullmäktige återremittera det för beredning, exempelvis för att tilläggsutredningar ska skaffas eller olika beslutsalternativ utredas. Utifrån tilläggsberedningen omprövar föredraganden sitt beslutsförslag.

§ 180 Förslag och avslutande av diskussionen

Förslag ska ges skriftligt, om ordföranden kräver det.

När alla anföranden har hållits, avslutar ordföranden diskussionen. Ordföranden ger en redogörelse om de förslag som framställts under diskussionen och konstaterar huruvida de vunnit understöd.

§ 181 Konstaterande av beslut som fattats utan omröstning

Om det under diskussionen inte har framställts understödda förslag, konstaterar ordföranden att grundförslaget är organets beslut.

Om ordföranden konstaterar att organet enhälligt understöder ett förslag som framställts vid sammanträdet, konstaterar ordföranden att förslaget är organets beslut.

Motivering

I 109 § i lagen om välfärdsområden föreskrivs att om ett organ är enigt om en sak eller ett motförslag inte har vunnit understöd, ska ordföranden konstatera att beslut har fattats.

§ 182 Förslag som tas upp till omröstning

Upp till omröstning tas endast grundförslaget och understödda förslag. Alternativa förslag eller förslag som går utanför det ärende som behandlas tas dock inte upp till omröstning.

§ 183 Omröstning och val

På omröstning tillämpas i övrigt det som föreskrivs om omröstningsförfarande i välfärdsområdesfullmäktige i kapitel 12. Bestämmelser om förrättande av val finns i kapitel 13.

§ 184 Protokollföring och justering av protokoll

Organets ordförande ser till att protokoll förs vid sammanträdet och svarar för innehållet i protokollet. Om ordföranden och protokollföraren har olika meningar om sammanträdets förlopp, ska protokollet upprättas så som ordföranden anser vara riktigt.

Protokollet undertecknas av ordföranden och kontrasigneras av protokollföraren.

Protokollet justeras på det sätt som organet beslutat.

Protokollet kan undertecknas och justeras elektroniskt. Det protokoll eller den del av protokollet som gäller beslut som fattats i elektroniskt beslutsförfarande kan justeras separat före sammanträdet.

Av organets protokoll ska åtminstone följande framgå:

Uppgifter om konstitueringen

- organets namn
- anteckning om de sätt på vilka besluten fattats (ordinarie sammanträde, elektroniskt sammanträde, beslut som har fattats i elektroniskt beslutsförfarande specificeras)
- tid när sammanträdet började och slutade samt avbrott i sammanträdet
- sammanträdesplats
- de närvarande och de frånvarande och i vilken egenskap var och en har närvarat
- sammanträdet laglighet och beslutförhet.

Uppgifter om behandlingen av ärenden

- ärenderubrik
- redogörelse för ärendet
- föredragandens beslutsförslag
- jäv och motivering
- framställda förslag och understöd
- omröstningar: omröstningssätt, omröstningsordning, omröstningsproposition och omröstningsresultat så att varje ledamots åsikt framgår av protokollet
- val: valsätt och valresultat
- beslut i ärendet och
- avvikande mening

Övriga uppgifter

- anteckningar om sekretess
- ordförandens underskrift
- protokollförarens kontrasignering
- anteckning om protokolljustering samt
- anteckning om att protokollet varit tillgängligt i det allmänna datanätet, om protokollet har varit offentligt tillgängligt

Till protokollet fogas anvisningar om omprövningsbegäran, besväransvisning och meddelande om besvärshöjning.

Bestämmelserna om innehållet i ett organs protokoll tillämpas i tillämpliga delar på beslut som fattats av tjänsteinnehavare och förtroendevalda.

Välståndsstyrelsen ger vid behov närmare anvisningar om protokollföring.

Motivering

Protokollföraren ska beakta 44 och 45 § i förvaltningslagen där det föreskrivs om beslutets innehåll och motiveringen av beslutet. Lagen innehåller vissa undantag från

regeln att ett beslut ska motiveras. Motiveringen av beslutet framgår ofta av föredragningslistan, i redogörelsen för ärendet. Ordföranden ska se till att motiveringarna av besluten antecknas till protokollet när de inte framgår av föredragningslistan.

Om ett ärende har avförts från föredragningslistan protokollförs ärenderubriken och en anteckning om att ärendet avförts från föredragningslistan.

När behandlingen av ett ärende har avbrutits på grund av bordläggning eller återremiss, antecknas i protokollet endast det understödda förslaget om bordläggning eller återremiss, inga eventuella övriga förslag som framställts under diskussionen.

- I tvåspråkiga välfärdsområden ska det i förvaltningsstadgan bestämmas att välfärdsområdesstyrelsens protokoll och bilagorna skrivs på finska och svenska. I förvaltningsstadgan kan det bestämmas att andra organs protokoll ska skrivas på finska och svenska (bestämmelse i förvaltningsstadgan eller beslut av organet).
- Om samarbete mellan välfärdsområden omfattar välfärdsområden med olika språk, ska det i förvaltningsstadgan bestämmas att det gemensamma organets protokoll och bilagor ska skrivas på finska och svenska.

Motivering

Enligt 29 § i språklagen ska fullmäktiges och styrelsens kallelser och protokoll skrivas på finska och svenska i tvåspråkiga välfärdsområden. Detsamma gäller kallelser och protokoll för tvåspråkiga välfärdssammanslutningars fullmäktige/stämma och styrelse. Beslut om språket i kallelser och protokoll för andra organ i tvåspråkiga välfärdsområden och välfärdssammanslutningar fattas av välfärdsområdet eller välfärdssammanslutningen med beaktande av att de förtroendevaldas möjlighet att fullgöra sina uppgifter ska tryggas och invånarnas behov av information tillgodoses.

§ 185 Delgivning av beslut till välfärdsområdets medlemmar

Protokoll från välfärdsområdesstyrelsen och nämnder med tillhörande anvisningar om omprövningsbegäran eller besväransvisning ska efter justeringen hållas tillgängliga på välfärdsområdets webbplats så som det närmare bestäms i 145 § i lagen om välfärdsområden.

Protokoll från en annan myndighet delges välfärdsområdets medlemmar på motsvarande sätt, om myndigheten i fråga anser att det är nödvändigt.

Välfärdsområdesstyrelsen ger anvisningar om hur sekretess och dataskydd ska beaktas när beslut delges i det allmänna datanätet. En nämnd kan ge närmare anvisningar inom sitt verksamhetsområde.

Motivering

Enligt 145 § i välfärdsområdeslagen ska protokoll från välfärdsområdets fullmäktige, styrelse och nämnder med tillhörande anvisningar om omprövningsbegäran eller besväransvisning efter justeringen hållas tillgängliga i det allmänna datanätet, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna. Om ett ärende är sekretessbelagt i sin helhet, publiceras i protokollet endast ett omnämnande av att det sekretessbelagda ärendet behandlades. I protokollen publiceras endast personuppgifter som är nödvändiga med tanke på tillgången till information. De person-

uppgifter som ingår i protokollen ska avlägsnas från datanätet när tidsfristen för omprövningsbegäran eller besvärstiden löper ut. Protokoll från andra myndigheter i välfärdsområdet än sådana som avses i 145 § 1 mom. ska på motsvarande sätt hållas offentligt tillgängliga, om myndigheten anser det vara behövt.

Välfärdsområdets medlemmar anses ha fått del av ett beslut sju dagar efter det att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Kapitel 21

Övriga bestämmelser

§ 186 Initiativrätt

Välårsdsområdes medlemmar har rätt att komma med initiativ i frågor som gäller välårsdsområdes verksamhet. De som använder en tjänst som tillhandahålls av välårsdsområdes har rätt att komma med initiativ i frågor som gäller tjänsterna.

Ett initiativ ska väckas skriftligt eller med ett elektroniskt dokument. Av initiativet ska framgå vad saken gäller och initiativtagarens namn, hemkommun och kontaktinformation.

Motivering

30 § i lagen om välårsdsområden. Definitionen av välårsdsområdes medlemmar finns i 3 § i lagen om välårsdsområden. Dessutom har de som använder en tjänst som tillhandahålls av välårsdsområdes rätt att komma med initiativ i frågor som gäller tjänsten.

Särskilda bestämmelser om initiativ till folkomröstning finns i 31 § i lagen om välårsdsområden och i lagen om förfarandet vid rådgivande folkomröstningar i välårsdsområden och kommuner (656/1990).

§ 187 Behandling av initiativ

Ett initiativ behandlas av den myndighet i välårsdsområdes som har behörighet att fatta beslut i den fråga som initiativet gäller. Om den behöriga myndigheten är ett organ ska organet underrättas om initiativen och de åtgärder som vidtagits på grund av dem, på det sätt som anges nedan.

Välårsdsområdesstyrelsen ska årligen före utgången av x månad för välårsdsområdesfullmäktige lägga fram en förteckning över de initiativ som har tagits i frågor som hör till välårsdsområdesfullmäktiges behörighet och över de åtgärder som har vidtagits på grund av initiativen. Välårsdsområdesfullmäktige kan samtidigt besluta vilka initiativ som är slutbehandlade.

När det gäller initiativ som hör till något annat organs behörighet än välårsdsområdesfullmäktiges ska organet i fråga underrättas om initiativen på det sätt som organet bestämt. Organet kan samtidigt besluta vilka initiativ som är slutbehandlade.

Motivering

Välårsdsområdesstyrelsen kan som sitt eget ärende för välårsdsområdesfullmäktige bereda en fråga som avses i ett initiativ eller när det gäller frågor som hör till fullmäktiges behörighet, tillställa fullmäktige initiativen och de åtgärder som vidtagits med anledning av dem i form av en förteckning minst en gång om året.

Om initiativet gäller en fråga som hör till fullmäktiges behörighet, kan välfärdsområdesstyrelsen inte besluta att initiativet inte föranleder några åtgärder, utan fullmäktige ska kunna ta ställning till frågan.

Bestämmelser om behandling av fullmäktigeledamöternas motioner finns i kapitel 19.

§ 188 Uppgifter som ska lämnas till initiativtagaren

Initiativtagaren ska inom en månad från det att initiativet anlände underrättas om hos vilken myndighet initiativet behandlas, den beräknade behandlingstiden och vem som ger närmare upplysningar om behandlingen.

När initiativet är slutbehandlat, ska initiativtagaren underrättas om huruvida initiativet har lett till åtgärder.

Motivering

Välfärdsområdets myndighet ska ge ett svar på ett initiativ. Myndigheten är inte skyldig att innehållsligt undersöka och avgöra frågan i initiativet. Ett initiativ leder alltså inte alltid till åtgärder. Om initiativet inte föranleder åtgärder, fogas förbud mot att söka ändring till beslutet. Då innehåller beslutet inte något sådant avgörande i sak som kunde vara föremål för ändringssökande.

Om initiativet är undertecknat av flera personer, underrättas den kontaktperson som anges i initiativet. Om ingen kontaktperson har angetts, underrättas första undertecknaren.

§ 189 Undertecknande av handlingar

Avtal och förbindelser som bygger på välfärdsområdesfullmäktiges eller välfärdsområdesstyrelsens beslut undertecknas av x och kontrasigneras av y, om inte välfärdsområdesstyrelsen har beslutat något annat.

Välfärdsområdesfullmäktiges och välfärdsområdesstyrelsens expeditioner och skrivelser undertecknas av x och kontrasigneras av y.

Avtal och förbindelser som bygger på ett annat organs beslut undertecknas av x och kontrasigneras av y, om inte organet har beslutat något annat.

Ett annat organs expeditioner och skrivelser undertecknas av x och kontrasigneras av y.

Ett organs protokollsutdrag undertecknas av protokollföraren eller någon annan person som organet förordnar.

Riktigheten av utdrag ur och kopior av ett organs handlingar styrks av protokollföraren eller någon annan person som organet förordnar.

En tjänsteinnehavare undertecknar beslut, avtal, förbindelser och övriga handlingar i de ärenden som han eller hon fattat beslut i.

Handlingar som gäller beredning undertecknas av den som berett ärendet.

Motivering

I paragrafen ingår bestämmelser om underteckningar. Ett organ kan separat ge en eller flera personer fullmakt att underteckna ett avtal eller en förbindelse som bygger på organets beslut.

§ 190 Mottagande av bevislig delgivning

Bevislig delgivning kan för välfärdsområdets räkning tas emot av välfärdsområdesstyrelsens ordförande, välfärdsområdesdirektören samt en tjänsteinnehavare som välfärdsområdesdirektören har gett fullmakt.

Motivering

Bestämmelser om delgivning med myndigheter finns i 58 § i förvaltningslagen.

DEL VI

De förtroendevaldas ekonomiska förmåner

Kapitel 22

Grunderna för de förtroendevaldas ekonomiska förmåner

Välårsdsområdets fullmäktige beslutar om grunderna för de förtroendevaldas ekonomiska förmåner. Fullmäktige kan fatta ett separat beslut om grunderna, eller ta in bestämmelser om saken i förvaltningsstadgan som ett eget kapitel. Om välårsdsområdet har beslutat införa ett elektroniskt beslutsförfarande, ska välårsdsområdet besluta om arvoden för deltagande i ett sådant beslutsförfarande. Välårsdsområdet kan betala sammanträdesarvode också till ledamöterna i påverkansorgan, men då är det välårsdsområdesstyrelsen som fattar beslutet. Välårsdsområdesstyrelsen ska sörja för påverkansorganens verksamhetsförutsättningar, 32 § i lagen om välårsdsområden.

De förtroendevalda har rätt till sammanträdesarvode, ersättning för inkomstbortfall och kostnader som föranleds av avlönande av vikarie, barntillsyn eller ersättningar för något motsvarande, samt till ersättning för resekostnader och dagtraktamente. Arvodena och ersättningarna betalas för skötsel av förtroendeuppdrag.

Välårsdsområdet kan enligt prövning också betala arvode för viss tid samt andra särskilda arvoden till förtroendevalda. Ledande förtroendevalda kan betalas månads- eller årsarvode för mycket tidskrävande uppgifter. Arvoden och ersättningar för deltagande i andra än välårsdsområdets organs sammanträden bygger på välårsdsområdets prövning.

Välårsdsområdesfullmäktige kan besluta att välårsdsområdesfullmäktiges och välårsdsområdesstyrelsens ordförande och vice ordförande samt utskottens (nämndernas) ordförande är förtroendevalda på hel- eller deltid. Fullmäktige beslutar om månadslön och ersättningar som ska betalas till en förtroendevald på hel- eller deltid i samband med att den förtroendevalda utses. Semester, sjukledighet och familjeledighet samt företagshälsovårdstjänster bestäms på samma grunder som för välårsdsområdets tjänsteinnehavare.

De förtroendevalda har rätt till ersättning för förlorad inkomst och för andra kostnader. Inkomstbortfallet ska vara verkligt, men ersättningen behöver inte

betalas till fullt belopp. Resekostnader ersätts i regel endast från den stadigvarande bostaden. I förvaltningsstadgan kan det bestämmas vilka skriftliga utredningar som krävs eller vilken slags skriftlig försäkran den förtroendevalda ska visa för att ersättning ska betalas.

I förvaltningsstadgan ska det bestämmas vilket organ, oftast välfärdsområdesstyrelsen, som är behörigt att avgöra storleken på arvodet eller ersättningen, om storleken eller grunderna ger upphov till meningsskiljaktigheter.

§ 191 Tillämpningsområde

Detta kapitel i förvaltningsstadgan tillämpas på arvoden och kostnadsersättningar som betalas till välfärdsområdets förtroendevalda enligt lagen om välfärdsområden och välfärdsområdesfullmäktiges beslut.

§ 192 Sammanträdesarvoden

Följande arvoden betalas för sammanträden för sådana organ som avses i lagen om välfärdsområden:

Välfärdsområdesfullmäktige

- ordförande x euro
- ledamot x euro

Välfärdsområdesstyrelsen

- ordförande x euro
- ledamot x euro
- ordförande för en sektion x euro
- ledamot i en sektion x euro

Nämnder/utskott

- ordförande x euro
- ledamot x euro

Kommitté

- ordförande x euro
- ledamot x euro

§ 193 Arvode för tilläggstimmar

För ett sammanträde där en ledamot eller ersättare i organet har varit närvarande över tre (3) timmar, betalas ett tilläggsarvode på x procent av grundarvodet för varje påbörjad timme efter tre (3) timmar.

§ 194 Elektroniskt beslutsförfarande

Sammanträdesarvode betalas minskat med x procent. Sammanträdesarvode betalas endast om ledamoten har deltagit i förfarandet.

§ 195 Sammanträdesarvode när samma organ har ett eller flera sammanträden

Om ett organ har flera sammanträden och/eller syner eller förrättningar under samma dygn, räknas de som samma sammanträde när sammanträdesarvodena beräknas.

§ 196 Årsarvode

Utöver sammanträdesarvode betalas för uppdrag som gäller organets verksamhet men som inte är sammanträde följande årsarvoden:

Välfärdsområdesfullmäktige

- ordförande x euro/år
- vice ordförande x euro/år

Välfärdsområdesstyrelsen

- ordförande x euro/år
- vice ordförande x euro/år
- ledamot x euro/år
- På motsvarande sätt kan i förvaltningsstadgan föreskrivas om årsarvoden för ordförande och vice ordförande i (nämnder) utskott och direktioner.

När en förtroendevald som nämns i denna paragraf är förhindrad att sköta sitt uppdrag upphör rätten till månads- och årsarvode när personen varit förhindrad utan avbrott en månad. För tiden efter det har vice ordföranden eller ersättaren rätt att få en proportionell del av årsarvodet.

§ 197 Deltagande i ett annat organs sammanträde

När en förtroendevald deltar i ett organs sammanträde utan att vara ordförande eller ledamot i organet, betalas samma sammanträdesarvode som till organets ledamöter.

Det som bestäms i mom. 1 tillämpas också på en förtroendevald som är kallad som sakkunnig till ett organs sammanträde.

§ 198 Övriga sammanträden och uppdrag

För delegationers, samarbetsorgans och andra liknande organs sammanträden betalas till ordföranden och ledamöterna motsvarande arvode som till ordföranden och ledamöterna i en nämnd.

§ 199 Arvode för förrättningar

För en inspektion, syn eller en annan liknande förrättning som ett organ eller dess ledamöter utför betalas x euro/sammanträdesarvode. Sådana förrättningar är till exempel byggnads- och gatusyner samt revisionsnämndens utvärderingsmöten.

För att en ledamot ska få arvode ska uppdraget bygga på ett beslut av organet.

§ 200 Inställande av ett sammanträde

Om ett organs sammanträde inte är lagligt eller beslutfört och sammanträdet därför inte kan hållas, betalas sammanträdesarvode till de förtroendevalda som är närvarande.

§ 201 Arvode till en förtroendevald som är sekreterare/protokollförare

En förtroendevald som är sekreterare för organet betalas ledamotsarvode förhöjt med 50 procent.

§ 202 Förutsättningar för betalning av arvode

Sammanträdesarvode betalas endast om den förtroendevalda har varit närvarande under hela sammanträdet eller minst x timmar. För ett inställt sammanträde betalas inga arvoden.

Ordförandearvode betalas endast om ordföranden är ordförande under hela sammanträdet eller minst x timmar.

Betalningen av arvoden bygger på protokollet eller promemorior över utförda förtroendeuppdrag. Av dem ska tydligt framgå sammanträdet/uppdragets längd, de närvarande och när dessa kom och gick.

Sammanträdesarvode betalas inte för restiden till och från sammanträdesplatsen.

§ 203 Betalning av arvode

Arvodena betalas x gånger per år.

§ 204 Ersättning för inkomstbortfall och andra kostnader

Till en förtroendevald betalas ersättning för inkomstbortfall och för kostnader för vikarie, barn tillsyn eller något motsvarande som förtroendeuppdraget föranleder. Ersättning betalas för varje påbörjad timme, men högst för åtta timmar per dygn. Ersättningens storlek är x euro/timme och för den del som överstiger en timme är ersättningen x procent av det faktiska inkomstbortfallet eller av de faktiska kostnaderna, men högst x euro/timme.

Den förtroendevalda ska visa intyg av sin arbetsgivare över inkomstbortfallet. Av intyget ska framgå att den tid som använts för skötseln av förtroendeuppdraget hade varit arbetstid för den förtroendevalda och att lön inte betalas för den tiden. Näringsidkare ska ge in en motsvarande skriftlig utredning och försäkran över det inkomstbortfall och de kostnader som orsakats av förtroendeuppdraget. Om det verkliga inkomstbortfallet understiger x euro/timme behövs ingen utredning.

§ 205 Ersättning för resekostnader

De resekostnader som förtroendeuppdraget föranleder ersätts enligt det allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet.

En förtroendevald som på grund av funktionshinder inte kan anlita offentliga färdmedel eller egen bil får ersättning för faktiska taxi- eller invataxikostnader som föranleds av deltagande i organets sammanträden eller andra ovan nämnda uppgifter.

§ 206 Närmare anvisningar

Vid behov kan välfärdsområdesstyrelsen ge närmare anvisningar om hur detta kapitel bör tillämpas.

§ 207 Meningsskiljaktigheter

Välfärdsområdesstyrelsen är behörig att lösa eventuella meningsskiljaktigheter om storleken på arvodena och ersättningarna i detta kapitel.

HYVIL

Helsinki 2023

ISBN 978-952-7550-01-4 (pdf)